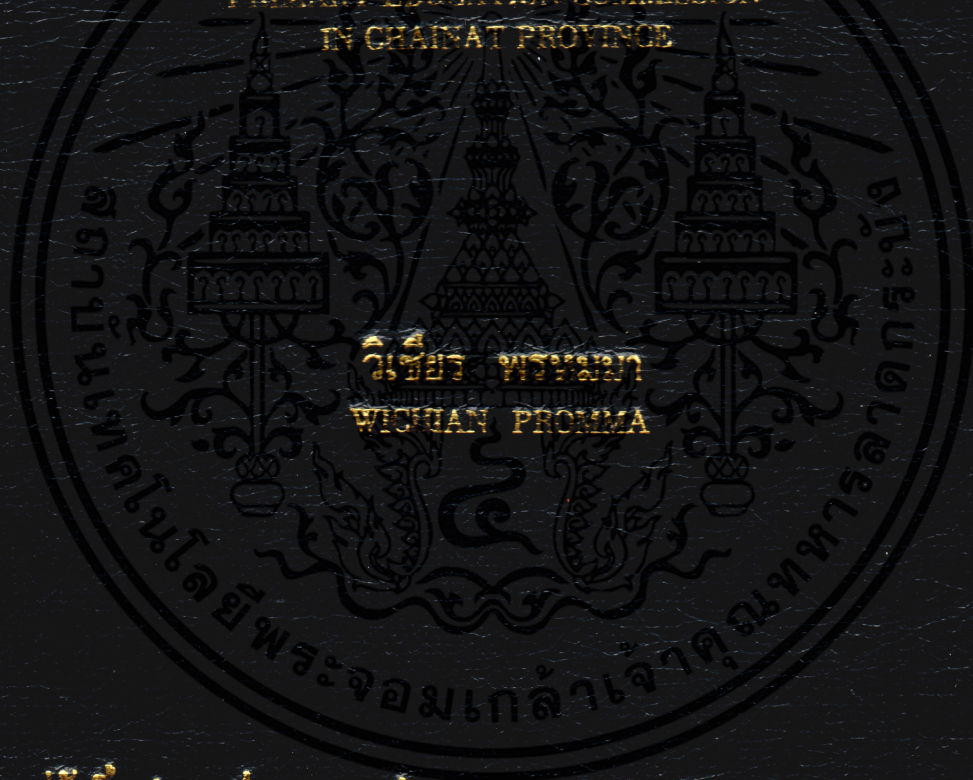

การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชางานเกษตร
พื้นฐานของครูเกษตรในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา และโรงเรียนขยาย
โอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาในจังหวัดชัยนาท

A COMPARISON ON OPINIONS CONCERNING INSTRUCTIONAL PROBLEMS
OF THE BASIC AGRICULTURAL WORK SUBJECT OF THE TEACHERS IN
SECONDARY SCHOOLS UNDER THE DEPARTMENT OF GENERAL
EDUCATION AND PRIMARY SCHOOLS UNDER THE OFFICE OF
PRIMARY EDUCATION COMMISSION
IN CHAINAT PROVINCE

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของกรรศึกษิตตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร

บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2543

ISBN 974-622-996-2

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชางานเกษตร
พื้นฐานของครูเกษตรในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา และโรงเรียนขยาย
โอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาในจังหวัดชัยนาท

A COMPARISON ON OPINIONS CONCERNING INSTRUCTIONAL PROBLEMS
OF THE BASIC AGRICULTURAL WORK SUBJECT OF THE TEACHERS IN
SECONDARY SCHOOLS UNDER THE DEPARTMENT OF GENERAL
EDUCATION AND PRIMARY SCHOOLS UNDER THE OFFICE OF
PRIMARY EDUCATION COMMISSION IN
CHAI NAT PROVINCE

วิชิธร พรหมมา
WICHIAN PROMMA

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร

บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เลขหน้.....
เลขทะเบียน..... 36286
วัน, เดือน, ปี..... 7 ส.ค. 2543

พ.ศ. 2543

ISBN 974-622-886-2

**A COMPARISON ON OPINIONS CONCERNING INSTRUCTIONAL PROBLEMS
OF THE BASIC AGRICULTURAL WORK SUBJECT OF THE TEACHERS IN
SECONDARY SCHOOLS UNDER THE DEPARTMENT OF GENERAL
EDUCATION AND PRIMARY SCHOOLS UNDER THE OFFICE OF
PRIMARY EDUCATION COMMISSION IN
CHAINAT PROVINCE**

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF
MASTER OF SCIENCE IN AGRICULTURAL EDUCATION
SCHOOL OF GRADUATE STUDIES**

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

2000

ISBN 974-622-886-2

Copyright 2000 สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ School of Graduate Studies ต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ใบรับรองวิทยานิพนธ์

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐาน
ของครูเกษตรในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา และโรงเรียนขยายโอกาสทาง
การศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาในจังหวัดชัยนาท

A COMPARISON ON OPINIONS CONCERNING INSTRUCTIONAL
PROBLEMS OF THE BASIC AGRICULTURAL WORK SUBJECT OF THE
TEACHERS IN SECONDARY SCHOOLS UNDER THE DEPARTMENT OF
GENERAL EDUCATION AND PRIMARY SCHOOLS UNDER THE OFFICE
OF PRIMARY EDUCATION COMMISSION IN CHAINAT PROVINCE

ชื่อนักศึกษา

นายวิเชียร พุทธิมา

รหัสประจำตัว

39064312

ปริญญา

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต

สาขาวิชา

ครุศาสตร์เกษตร

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

รศ.ดร.ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ผศ.ดร.เลิศลักษณ์ กลิ่นหอม

ดร.คณีย์

ศิษย์บุตร

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	ลายมือชื่อ
รศ.ดร.ปรีชาพร	วงศ์อนุตร โรจน์
ผศ.ดร.เลิศลักษณ์	กลิ่นหอม
ดร.คณีย์	ศิษย์บุตร
อาจารย์ศศิธร	จารุสมบัติ
ดร.นพคุณ	ศิริวรรณ

วัน/เดือน/ปี ที่สอบ 16 มิถุนายน 2543 เวลา 9.00 น. เป็นต้นไป

สถานที่สอบ ห้องเรียนปริญญาเอก คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

(รศ.ดร.มานะ สว่างวงศ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่... ๒๕... เดือน... มิถุนายน... พ.ศ. ๒๕๔๓...

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น ไม่ควรนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และดัดแปลงเนื้อหา

หัวข้อวิทยานิพนธ์

นักศึกษา

รหัสประจำตัว

ปริญญา

สาขาวิชา

ท.ศ.

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานของครูเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาในจังหวัดชัยนาท

นายวิเชษฐ์ พรหมมา

39064312

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต

ครุศาสตร์เกษตร

2543

ร.ศ.ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์

ศ.ดร.เลิศลักษณ์ กลิ่นหอม

ดร.คณัย ดิษชบุตร

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานของครูเกษตรในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาและโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาในจังหวัดชัยนาท

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ ครูเกษตรผู้สอนวิชางานเกษตรพื้นฐานของโรงเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในจังหวัดชัยนาท ปีการศึกษา 2542 สังกัดกรมสามัญศึกษาศึกษาศึกษา และสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จำนวน 68 คน ทำการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ข้อมูลที่ได้ทั้งหมดนำมาวิเคราะห์หาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่า Chi-square

ผลการวิจัยพบว่า ครูเกษตรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุเฉลี่ย 42.26 ปี ส่วนใหญ่สมรสแล้ว ครูเกษตรส่วนใหญ่สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยนาท จบการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด ครูเกษตรส่วนใหญ่ได้รับมอบหมายให้สอนวิชาต่างๆ นอกเหนือจากการสอนวิชางานเกษตร

จากการศึกษาปัญหาในการจัดการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานพบว่า มีปัญหาในระดับมากดังนี้ ครูผู้สอนต้องรับผิดชอบงานอื่นๆ นอกเหนือจากการสอนหลายอย่าง ห้องเก็บเครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตรไม่เหมาะสมเพียงพอ พื้นที่สำหรับปฏิบัติงานเกษตร สภาพพื้นที่ไม่เหมาะสม วัสดุเคมีภัณฑ์เกษตรและพันธุ์พืชพันธุ์สัตว์ เครื่องมือเกี่ยวกับกรบขยายพันธุ์ โรงเรียนฝึกด้านพืชกรรมและสัตวบาล และสัตตทัศนูปกรณ์ไม่เพียงพอ

การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานของครู
เกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นของกรมสามัญศึกษา และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยนาท พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ .01 4 เรื่อง คือ ความรู้ความสามารถของครูผู้สอนวิชางานเกษตรไม่เพียงพอ ครูมีทักษะในการปฏิบัติ
งานวิชาการเกษตรไม่เพียงพอ ผู้ปกครองนักเรียนไม่สนับสนุนในการเรียนวิชางานเกษตรพื้นฐาน และ
จำนวนนักเรียนมีมากเกินไปทำให้ประเมิณผลนักเรียน ราชบุคคลดยาด และพบว่ามีความแตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ .05 2 เรื่อง คือ ผู้สอนวิชางาน เกษตร ไม่ได้จบวิชาเอกเกษตรโดยตรงทำให้เกิด
ปัญหาในการสอน และขาดโรงเรียนฝึกด้านพืชกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น "ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Thesis Title	A Comparision on Opinions Concerning Instructional Problems of the Basic Agricultural Work Subject of the teachers in Secondary Schools Under the department of General Education and Primary Schools Under the office of Primary Education Commission in Chainat Province.
Student	Mr. Wichian Promma
Student ID.	39064312
Degree	Master of science
Programme	Agricultural Education
Year	2000
Thesis Advisor	Associate Professor Dr. Preeyaporn Wonganutrohd
Thesis Co-Advisor	Asst. Prof. Dr. Lertlak Klinhom Dr. Danai Disyabutra

ABTRACT

The objective of this study was to compare about the Comparison on Opinion Concerning Instructional Problem of the Basic Agricultural Work Subject of Teachers in Secondary Schools under the Department of General Education and Primary Schools Under the Office of Primary Education Commission in Chainat

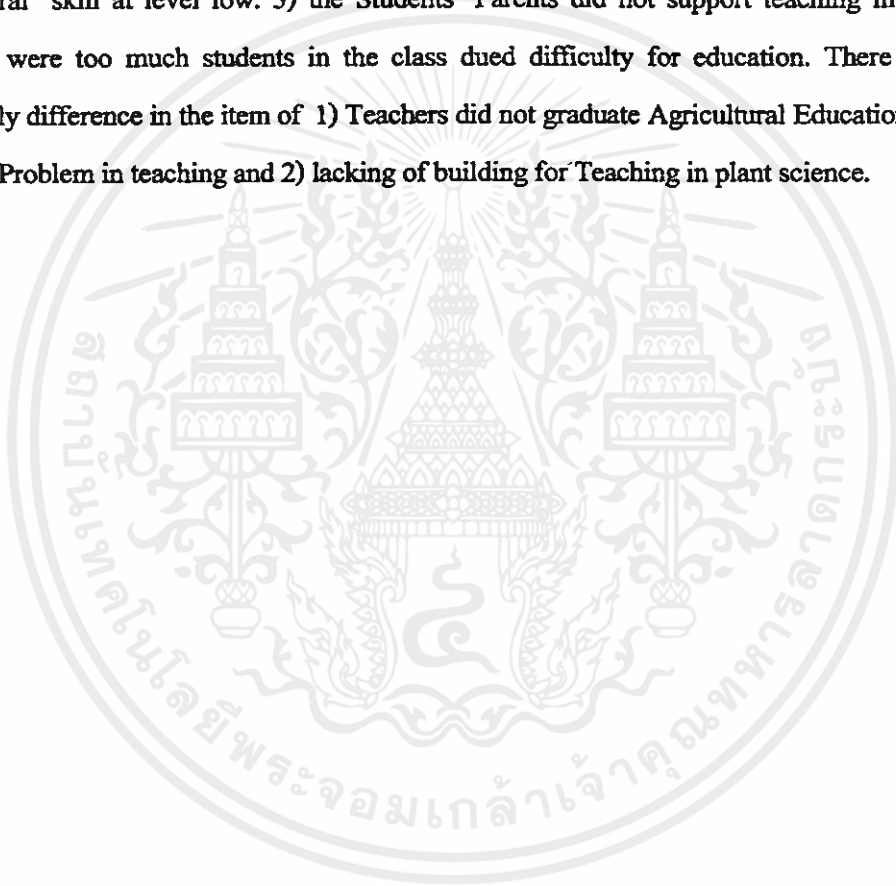
Population was 68 Agri-teachers which teaching in Basic Agricultural Work Subject of Secondary levels, in academic year 1999, in Secondary Schools under the Department of General Education and Primary Schools under the office of Primary Education Commission. Data was collected by using Questionnaire and analyzed by using statistics by frequency, percentage, mean and Chi-square test.

Results of this study were : majority of Agri-teathers were male, average age 42.26 year old and married. The Department of Primary Schools under the office of Primary Education Commission in Chainat. Majority of them had excessively received bachelor degree, and were assigned other jobs apart form teaching in agricultural subject.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น "ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Problems of teaching and management were found in high level : teachers had to teach apart from teaching in agricultural subjects, tool equipments and classroom were not appropriate, land for students to practice were madequate and lacking at appropriate, chemicals, plant and animals breed, tool for propagation, plant and animal housing and instructional media were enough.

Compared on opinions concerning instructional problems of the basic Agricultural work subject between Department of General Education and Office Primary Education commission. Found that There were shows lughly statistically significant differences in four items : 1) Agriculture teacher has less ability and knowless of agriculture for Teaching. 2) They has less skill for Teaching Agricultural skill at level low. 3) the Students' Parents did not support teaching in agricultural. 4) There were too much students in the class dued difficulty for education. There were shows statistically difference in the item of 1) Teachers did not graduate Agricultural Education major dued to facing Problem in teaching and 2) lacking of building for Teaching in plant science.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เพราะได้รับความกรุณาจากอาจารย์ที่ปรึกษา รศ.ดร.ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์ ผศ.ดร.เลิศลักษณ์ กลิ่นหอม และดร.คนัย คิษขบุตร ที่ได้สละเวลาให้คำปรึกษาแนะนำ ให้ข้อคิด แนวคิด ช่วยเหลือตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ คุณเลอาใจใฝ่เป็นอย่างดีและให้กำลังใจตลอดระยะเวลาที่ทำการวิจัย รวมทั้ง ดร.นพคุณ ศิริวรรณ และอาจารย์ศศิธร จารุสมบัติ ซึ่งเป็นคณะกรรมการสอบหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำแนวคิดในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ดร.นพคุณ ศิริวรรณ นายศักดิ์สิทธิ์ สุคตสาระ นายประชุกต์ ศรีคารา นายประศาสน์ ชุ่มนาเสียว และอาจารย์กาญจนา สิดกุล ที่ให้ข้อเสนอแนะในการปรับเครื่องมือในการวิจัยและขอขอบคุณ โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา และโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา ขชายโอกาสทางการศึกษา ตลอดจนครู-อาจารย์ที่ให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถามทุกท่าน

ขอขอบพระคุณอาจารย์ภักพงศ์ ปวงสุข และนายถนอม ทาทอง ที่กรุณาแนะนำแนวทางในการวิเคราะห์ข้อมูลและจัดพิมพ์รูปเล่ม ตลอดจนให้กำลังใจตลอดมา และขอขอบคุณผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการวิจัยครั้งนี้ทุกท่านเป็นอย่างยิ่ง

คุณค่าและประโยชน์ใดๆ อันพึงจะมีของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเพื่อทดแทนแต่คุณพ่อ คุณแม่ ครู-อาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่าน

วิเชียร พรหมมา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	III
กิตติกรรมประกาศ.....	V
สารบัญ.....	VI
สารบัญตาราง.....	VIII
สารบัญภาพ.....	X
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
1.3 สมมติฐานการวิจัย.....	4
1.4 กรอบแนวคิด.....	4
1.5 ขอบเขตของการวิจัย.....	5
1.6 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย.....	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
2.1 โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา.....	8
2.2 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา.....	9
2.3 หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น.....	11
2.4 การจัดการเรียนการสอนวิชางานเกษตร.....	17
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	36
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	39
3.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	39
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	42
3.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	42
3.4 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	43
3.5 การรวบรวมข้อมูลในการวิจัย.....	43

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	44
บทที่ 4 ผลการวิจัย.....	45
4.1 สถานภาพทั่วไปของครูเกษตรผู้สอนวิชางานเกษตรพื้นฐานในโรงเรียนมัธยมศึกษา ตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาในจังหวัดชัยนาท.....	47
4.2 งานที่ได้รับมอบหมายนอกเหนือจากงานสอนของครูเกษตรผู้สอนวิชางานเกษตร พื้นฐาน.....	48
4.3 ปัญหาการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานซึ่งประกอบไปด้วย ด้านตัวผู้สอน หลักสูตร กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน ผู้เรียน และการวัดและ ประเมินผล ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา และ โรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาในจังหวัดชัยนาท	49
4.4 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนวิชางานเกษตรพื้นฐานของครูเกษตร ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา และโรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา ในจังหวัดชัยนาท.....	65
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	81
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	81
5.2 อภิปรายผลการวิจัย.....	87
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	92
บรรณานุกรม.....	93
ภาคผนวก.....	97
ภาคผนวก ก หนังสือราชการ.....	98
ภาคผนวก ข ราชนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	117
ภาคผนวก ค แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	119
ประวัติผู้เขียน.....	127

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้เรียนเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เผยแพร่ ใช้นับราคา เช่นเดียวกับเอกสารค่า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คิดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำ ไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 แสดงองค์ประกอบโครงสร้างหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533).....	13
3.1 แสดงจำนวนครูเกษียณในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดชัยนาทที่ตอบแบบสอบถาม.....	39
3.2 แสดงจำนวนครูเกษียณในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดชัยนาทที่ตอบแบบสอบถาม.....	40
4.1 แสดงสถานภาพทั่วไปของครูผู้สอนวิชางานเกษตรพื้นฐานในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา และสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา ในจังหวัดชัยนาท.....	45
4.2 แสดงงานที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบนอกเหนือจากการสอนของครูเกษียณ.....	48
4.3 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานด้านผู้สอน	50
4.4 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานด้านหลักสูตร.....	53
4.5 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	55
4.6 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานด้านสื่อการเรียนการสอน.....	57
4.7 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานด้านผู้เรียน.....	60
4.8 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานด้านการวัดและประเมินผล	62
4.9 เปรียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนวิชางานเกษตรพื้นฐานด้านผู้สอนของครูเกษียณในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา ในจังหวัดชัยนาท.....	65
4.10 เปรียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนวิชางานเกษตรพื้นฐานด้านหลักสูตร ของครูเกษียณ ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา ในจังหวัดชัยนาท.....	67
4.11 เปรียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนวิชางานเกษตรพื้นฐานด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ของครูเกษียณ ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา ในจังหวัดชัยนาท.....	68

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.12	เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนวิชางานเกษตรพื้นฐานด้านสื่อการเรียนการสอน ของครูเกษตรใน โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา และ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา ในจังหวัดชัยนาท.....70
4.13	เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนวิชางานเกษตรพื้นฐานด้านผู้เรียน ของครูเกษตรใน โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา และ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา ในจังหวัดชัยนาท.....72
4.14	เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนวิชางานเกษตรพื้นฐานด้านการวัดและประเมินผลของครูเกษตรใน โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา และ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา ในจังหวัดชัยนาท.....73
4.15	ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานด้านปัญหาเกี่ยวกับผู้สอนของครูเกษตร ผู้สอนวิชางานเกษตรพื้นฐาน สังกัดกรมสามัญศึกษา และสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ.....75
4.16	ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานด้านปัญหาเกี่ยวกับหลักสูตรของครูเกษตร ผู้สอนวิชางานเกษตรพื้นฐาน สังกัดกรมสามัญศึกษา และสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ.....76
4.17	ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานด้านปัญหาเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอน ของครูเกษตร ผู้สอนวิชางานเกษตรพื้นฐาน สังกัดกรมสามัญศึกษา และสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ.....77
4.18	ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานด้านปัญหาเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน ของครูเกษตร ผู้สอนวิชางานเกษตรพื้นฐาน สังกัดกรมสามัญศึกษา และสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ..... 78
4.19	ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานด้านปัญหาเกี่ยวกับผู้เรียน ของครูเกษตร ผู้สอนวิชางานเกษตรพื้นฐาน สังกัดกรมสามัญศึกษา และสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ.....79
4.20	ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานด้านปัญหาเกี่ยวกับ การวัดและประเมินผล ของครูเกษตร ผู้สอนวิชางานเกษตรพื้นฐาน สังกัดกรมสามัญศึกษา และสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ.....80

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัยเท่านั้น ไม่สามารถนำไปใช้ซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย.....5

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาระดับมัธยมศึกษา นับว่าเป็นการศึกษาระดับที่มีความสำคัญมากระดับหนึ่ง ทั้งนี้เพราะผู้เรียนในระดับนี้เป็นวัยรุ่นซึ่งมีลักษณะอ่อนไหว มีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงเจตคติและค่านิยมได้มาก อีกทั้งกำลังจะเป็นผู้ใหญ่ในอนาคต การจัดการศึกษาในระดับนี้จึงต้องมีการวางแผนอย่างรัดกุม มีหลักการที่แน่นอน เพื่อปลูกฝังและสร้างสรรค์ให้เยาวชนของชาติมีลักษณะคุณสมบัติตามที่สังคมและประเทศชาติต้องการ

การศึกษาระดับมัศึกษามีส่วนในการสร้างคุณลักษณะที่ทำให้ผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตได้อย่างดี เป็นที่ยอมรับของสังคม มีความรู้ความสามารถที่จะประกอบอาชีพเลี้ยงตนได้ เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม สามารถทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ รู้จักรักษาสุขภาพของตน และรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ จึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาวัยรุ่นให้เป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพในอนาคต นอกจากนี้ยังมีความสำคัญต่อความมั่นคงทางสังคมและการเมือง เพราะเหตุว่าโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาเป็นสถาบันทางการศึกษาที่วางรากฐานทางความคิดและความประพฤติของวัยรุ่น ปลูกฝังคุณธรรมและความสำนึกในสิทธิหน้าที่ของพลเมือง มีวัฒนธรรมและศีลธรรมให้สมกับที่เป็นพลเมืองดีของชาติ เพื่อให้ผู้เรียนจะได้เป็นประชาชนที่มีบทบาททางการเมืองอย่างเต็มที่ และถูกต้องในอนาคตตลอดจนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ลีซา สร้อยพาน (2525 : 6)

การศึกษาระดับมัธยมศึกษาแบ่งออกเป็นมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเวลาเรียนตลอดหลักสูตรๆ ละ 3 ปี โดยที่มัธยมศึกษาตอนต้นเป็นการศึกษาระดับที่มีวิชาเลือกน้อยกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้เรียนส่วนใหญ่เรียนวิชาบังคับเหมือนกันหมด ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสปรับตัวเข้ากับวิธีการเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และเพื่อเป็นการสำรวจความสามารถและความถนัดของตน ส่วนในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายผู้เรียนจะได้เลือกเรียนวิชาที่ตนเองถนัดและสนใจ เพื่อให้เป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อ การแบ่งมัธยมเป็น 2 ตอนนี้ช่วยให้ผู้เรียนได้สำรวจตนเองเสียก่อนที่จะตัดสินใจเลือกทางเดินในอนาคต นับเป็นสิ่งที่ช่วยให้การจัดการศึกษาบรรลุจุดมุ่งหมายนอกจากนี้การศึกษาระดับมัศึกษายังมุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาคุณภาพชีวิตและการศึกษาต่อให้สามารถเลือกแนวทางที่จะทำประโยชน์ให้กับสังคม ตามบทบาทและหน้าที่ของคนในฐานะพลเมืองดีตามระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข โดยให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะเพียงพอที่จะเลือกและตัดสินใจประกอบสัมมาชีพ ทำงาน

ร่วมกับผู้อื่นได้ มีนิสัยในการปรับปรุงงาน ตนเองและสังคม เสริมสร้างอนามัยชุมชนและครองชีวิต โดยคำนึงถึงประโยชน์ต่อสังคม (กรมวิชาการ. 2535 : 1)

มัธยมศึกษามีความสำคัญต่อความมั่นคงทางสังคมและการเมืองการศึกษาเหล่านี้มีส่วนร่วมในการสร้างคุณลักษณะที่ทำให้ผู้เรียน สามารถดำรงชีวิตเป็นที่ยอมรับของสังคมมีความสามารถที่จะประกอบอาชีพเลี้ยงตนได้ วิชาเกษตรที่สอนในระดับมัธยมศึกษาโดยกำหนดไว้ในหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจและการปฏิบัติพื้นฐานอาชีพเกษตรเกี่ยวกับการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ ผู้เรียนสามารถนำไปปฏิบัติต่อผู้เรียนและสังคม ตลอดจนเป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าต่อไป เนื่องจากปัญหาความยากจนมีบางส่วนที่จบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จะมีแนวโน้มที่จะไปศึกษาค้นคว้าตลอดทุกปี นักเรียนส่วนนี้จะออกไปประกอบอาชีพเกษตรกรรมในท้องถิ่นตนเอง (ชาลิต สุขสวัสดิ์. 2532 : 116)

วิชา ง014 งานเกษตรพื้นฐานเป็นวิชาเกษตรวิชาหนึ่งที่มีลักษณะเด่น ที่เอื้ออำนวยต่อนักเรียนชนบท และมุ่งให้นักเรียนทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ รักการทำงานและรู้จักกระบวนการ การจัดการ จัดอยู่ในกลุ่มวิชาการงาน และอาชีพ (พิบูลขวัญ ขวัญเมือง. 2535 : 4)

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น (กรมวิชาการ. 2535 : 92-93) ได้จัดวิชา ง 014 งานเกษตรพื้นฐานเป็นวิชาบังคับเลือก ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยกำหนดเวลาเรียน 2 คาบ / สัปดาห์ / ภาค 1 หน่วยการเรียนรู้ มีจุดมุ่งหมายสรุปได้ดังนี้ คือ

1. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจพื้นฐานวิชาเกษตร
2. ตระหนักในความสำคัญของการเกษตรและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
3. มีความรู้ความเข้าใจคุณสมบัติของดิน ปุ๋ย และน้ำ ตลอดจนวิธีใช้ที่เหมาะสม
4. มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องมือและวิธีใช้ในงานเกษตรได้เหมาะสม
5. มีความรู้ความเข้าใจประโยชน์และปัจจัยในการปลูกพืชให้เหมาะสมกับท้องถิ่น
6. มีความเข้าใจ ประโยชน์และปัจจัยในการเลี้ยงสัตว์ ได้เหมาะสมกับท้องถิ่น
7. มีความรู้เกี่ยวกับวิธีเก็บรักษาผลิตภัณฑ์ และการถนอมอาหาร
8. มีทักษะพื้นฐานในการปลูกพืช และเลี้ยงสัตว์
9. มีความรับผิดชอบ ขยันอดทน ประหยัด ซื่อสัตย์ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
10. เพื่อให้ค้นพบความสามารถ ความถนัด และความสนใจของตนเอง

ในการจัดการศึกษาให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรนั้น ต้องอาศัยปัจจัยหลายอย่างประกอบกัน ซึ่งในการจัดการเรียนการสอน นอกจากครูจะต้องมีความรู้ความสามารถอย่างเฉียบแหลมไม่พียงต้องมีปัจจัยอย่างอื่นประกอบ จึงจะทำให้การเรียนการสอนประสบความสำเร็จได้ เช่น นักเรียน กิจกรรมการเรียนการสอน หลักสูตร และการวัดผลประเมินผล ปัญหาเหล่านี้จำเป็นต้องได้รับการแก้ไขและปรับปรุง ดังนั้นครูผู้สอนจึงเกี่ยวข้องโดยตรง ที่จะต้องทราบถึงปัญหาและความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตร เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการจัด

การเรียนการสอน ในระดับมัธยมศึกษาให้มีประสิทธิภาพจังหวัดชัยนาทมีโรงเรียนสังกัดกรมสามัญ และสำนักงานการประถมศึกษา ซึ่งโรงเรียนทั้ง 2 ประเภท มีการจัดการเรียนมีการจัดการเรียนการสอนวิชาแกนครบพื้นฐาน

1. โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ของจังหวัดชัยนาทได้สนองนโยบายกระจายโอกาสทางการศึกษา และสร้างความเสมอภาคในการเข้ารับการศึกษาแก่เยาวชนให้ได้ 12 ปี อย่างทั่วถึงยิ่งขึ้น (กรมสามัญ. 2541 : 2) โดยสามารถรับนักเรียนเข้าเรียนระดับมัธยมศึกษา คือรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้ร้อยละ 68 ของนักเรียนที่จบประถมศึกษา และรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ได้ร้อยละ 47 ของนักเรียนที่จบมัธยมศึกษาตอนต้น ปัจจุบันมีจำนวน 14 โรงเรียน (กรมสามัญศึกษา. 2540 : 9) จุดมุ่งหมายหลักก็เพื่อให้ผู้เรียนนำความรู้ และคุณสมบัติที่ได้จากการฝึกปฏิบัติไปพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเอง ครอบครัว ชุมชน สามารถพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม สนับสนุนเป้าหมายในการพัฒนาประเทศโดยส่วนรวม สามารถแก้ปัญหาได้บรรลุผลตามเป้าหมายของแผนศึกษาชาติ

2. โรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยนาท ได้ดำเนินการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานตามนโยบาย ของสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ และกระทรวงศึกษาธิการ โดยเริ่มดำเนินการในโครงการนำร่องในปีการศึกษา 2533 จำนวน 1 โรงเรียน ปีการศึกษา 2540 เพิ่มขึ้น 47 โรงเรียน (ประศาสน์ ชุมนานเสียว. 2540 : 1-4)

จังหวัดชัยนาทเป็นจังหวัดที่มีโรงเรียนทำการสอนวิชาแกนครบพื้นฐานอยู่ทุกโรงเรียน ตามหลักสูตรเป็นจังหวัดที่มีประชาชนประกอบอาชีพเกษตรเป็นหลัก ดังนั้นการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ถ้าพิจารณาตามหลักสูตรแล้วจะจัดตามสภาพและความเหมาะสมของท้องถิ่น แต่ว่าการสอนวิชาเกษตรในโรงเรียนมัธยมของจังหวัดชัยนาทนั้น ยังไม่มีผู้ศึกษาหรือวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนงานเกษตรพื้นฐาน รวมทั้งแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอนวิชานี้ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ดังนั้นจึงเห็นสมควรที่จะมีการศึกษา เพื่อที่จะได้ข้อมูลมาปรับปรุงการเรียนการสอน และเป็นแนวในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนดังกล่าวให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

อนึ่งโรงเรียนที่สอนในระดับมัธยมศึกษาจังหวัดชัยนาท ประกอบไปด้วยโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา ซึ่งโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษานั้นได้เริ่มจัดการเรียนในปีการศึกษา 2533 อาจจะมีปัญหาแตกต่างจากกรมสามัญศึกษา ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชาแกนครบพื้นฐานของครูเกษตรของโรงเรียนทั้งสองสังกัดนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของครูเกษตรผู้สอนวิชางานเกษตรพื้นฐาน ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา ในจังหวัดชัยนาท

2. เพื่อศึกษาปัญหาการเรียนการสอน วิชางานเกษตรพื้นฐานซึ่งประกอบด้วย ด้านผู้สอน หลักสูตร กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน ผู้เรียน และการวัดผลประเมินผลของครูเกษตร ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นสังกัดกรมสามัญศึกษา และโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาในจังหวัดชัยนาท

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานของครูเกษตรในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาในจังหวัดชัยนาท

1.3 สมมติฐานในการวิจัย

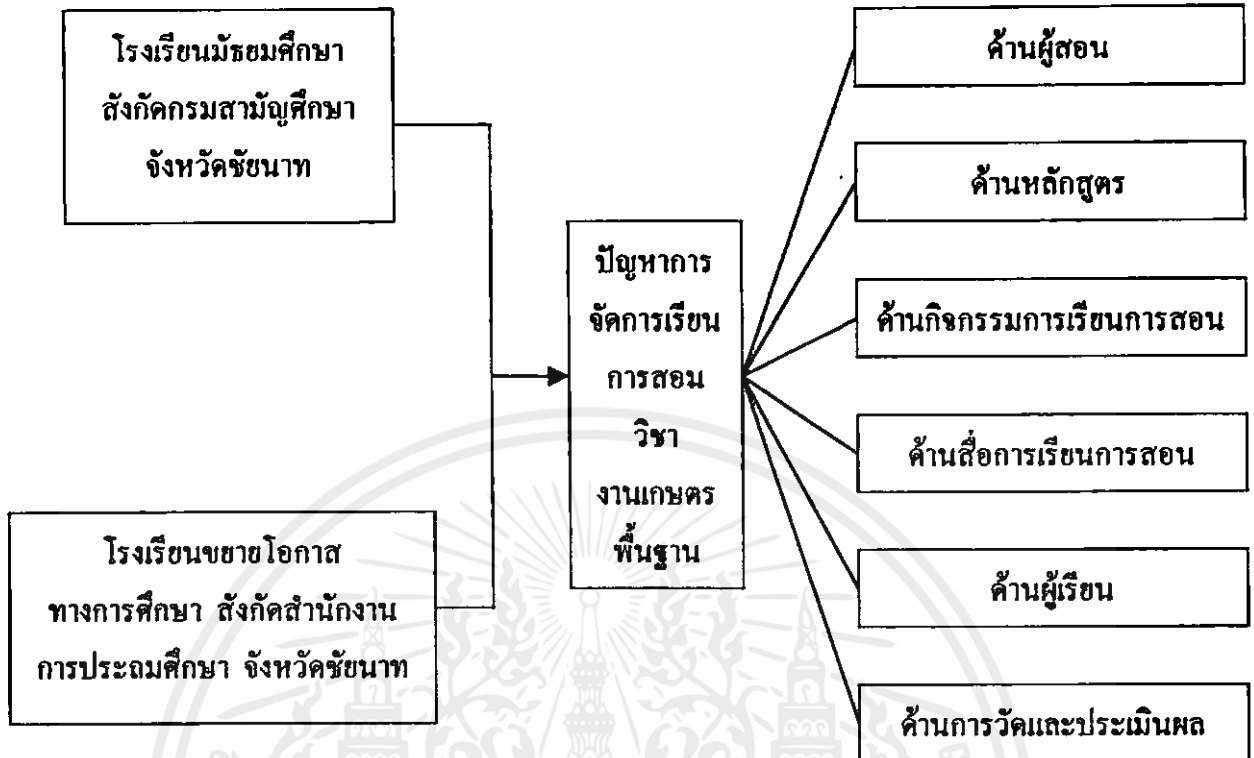
ครูเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา และสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาในจังหวัดชัยนาท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานแตกต่างกันทั้งภาพรวมและรายด้าน

1.4 กรอบแนวความคิดที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำแนวคิดของ กนก จันทร์ขจร (2536 : 66) เป็นแนวคิดในการวิจัยเพื่อศึกษาปัญหาการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐาน ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา ในจังหวัดชัยนาท ซึ่งสรุปแนวคิดในการศึกษาปัญหาการเรียนการสอน ได้เป็น 6 ด้าน ดังนี้

1. ปัญหาด้านผู้สอน
2. ปัญหาด้านหลักสูตร
3. ปัญหาด้านกิจกรรมการเรียนการสอน
4. ปัญหาด้านสื่อการสอน
5. ปัญหาด้านผู้เรียน
6. ปัญหาด้านการวัดและประเมินผล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวความคิดที่ใช้ในการวิจัย

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการศึกษากับประชากรซึ่งเป็นครูเกษตร ผู้สอน วิชางานเกษตรพื้นฐานในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2542 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา และสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา ในจังหวัดชัยนาท จำนวน 68 คน

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรต้น

สังกัดของครูเกษตรโรงเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในจังหวัดชัยนาท แบ่งออกเป็น สังกัดกรมสามัญศึกษากับสังกัดโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาในจังหวัดชัยนาท

ตัวแปรตาม

ปัญหาการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานของครูเกษตรในโรงเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา และสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา ซึ่งในจังหวัดชัยนาทแบ่งออกเป็น 6 ด้าน ดังนี้

1. ปัญหาด้านผู้สอน
2. ปัญหาด้านหลักสูตร
3. ปัญหาด้านกิจกรรมการเรียนการสอน
4. ปัญหาด้านสื่อการสอน
5. ปัญหาด้านการวัดและประเมินผล
6. ปัญหาด้านผู้เรียน

1.6 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

ครูเกษตร หมายถึง ครูอาจารย์ที่ทำหน้าที่สอนวิชางานเกษตรพื้นฐานระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดชัยนาท

โรงเรียนมัธยมศึกษา หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา ที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในจังหวัดชัยนาท

โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง โรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยนาท ที่จัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา

วิชางานเกษตรพื้นฐาน หมายถึง วิชาการงาน รหัส ง 014 ที่เป็นวิชาบังคับเลือก ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หรือชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 รหัสวิชา ง 014

ปัญหาด้านการเรียนการสอน หมายถึง ปัญหาการเรียนการสอนที่เกิดขึ้นในการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานซึ่งแบ่งออกเป็น 6 ด้าน

ปัญหาด้านผู้สอน หมายถึง ปัญหาเกี่ยวกับผู้สอนวิชางานเกษตรพื้นฐานเกี่ยวกับการขาดแคลนครูผู้สอน ผู้สอนขาดความรู้ทางวิชาเกษตร รับผิดชอบงานหลายอย่าง ขาดทักษะและความชำนาญ ขาดการสนับสนุนจากผู้บริหาร คณะครู และผู้ปกครอง

ปัญหาด้านหลักสูตร หมายถึง ปัญหาเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ ขาดความรู้ในการทำแผนการสอน ไม่ได้รับการนิเทศ และให้การช่วยเหลือจากศึกษานิเทศก์ ไม่มีการวางแผนการร่วมกับกลุ่มโรงเรียนที่สอนวิชาเกษตร โครงการเกษตรภายในโรงเรียนขาดผู้รับผิดชอบ หนังสืออ้างอิง และหลักสูตร ไม่เพียงพอ

ปัญหาด้านกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง ปัญหาเกี่ยวกับขาดการปรับหลักสูตรมาใช้ การจัดสภาพแวดล้อมไม่เหมาะสม ไม่เตรียมการสอนไม่คัดเลือกเนื้อหา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่เหมาะสม

ปัญหาด้านสื่อการสอน หมายถึง ปัญหาเกี่ยวกับขาดงบประมาณการจัดซื้อสื่อการสอน ขาดเจ้าหน้าที่เก็บรักษาสื่อ ขาดเอกสารตำราเรียน พื้นที่ในการปฏิบัติงานเกษตรมีไม่เพียงพอ อุปกรณ์ และเครื่องมือการเกษตรมีไม่เพียงพอ

ปัญหาด้านการวัดและประเมินผล หมายถึง ปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดการวัดและประเมินผลไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ไม่ทดสอบก่อนสอนและหลังสอน ขาดการวางแผนการวัดและประเมินผล ไม่มีคลังเก็บข้อสอบ

ปัญหาด้านผู้เรียน หมายถึง ปัญหาเกี่ยวกับนักเรียนเรียนด้วยความไม่สนใจ ความยากจน ขาดแคลนอุปกรณ์การเรียน จำนวนนักเรียนไม่เหมาะสมกับห้องเรียน ผู้ปกครองไม่สนับสนุนการเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัย ได้ศึกษาเอกสารซึ่งเกี่ยวกับทฤษฎี หลักการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องดังนี้

- 2.1 โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา
- 2.2 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
- 2.3 หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น
- 2.4 การจัดการเรียนการสอนวิชางานเกษตร

2.1 โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา

โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา (กรมสามัญศึกษา. 2540 : 1) มีหน้าที่จัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและหลักสูตรมัธยมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้ให้นักเรียนได้พัฒนา ความรู้ ทักษะ ความสามารถเพียงพอต่อการศึกษาค้นคว้า และประกอบอาชีพมีคุณธรรม จริยธรรม และลักษณะนิสัยพึงประสงค์ มีสุขภาพที่แข็งแรงสมบูรณ์ และสามารถดำรงวิถีชีวิตไทยอยู่ในสังคมโลกอย่างมีความสุข

นโยบายของโรงเรียนกรมสามัญศึกษา (กรมสามัญศึกษา. 2540 : 4-10) นโยบายของกรมสามัญศึกษาเกี่ยวกับมัธยมศึกษา สรุปได้ดังนี้

1. เร่งขยายและกระจายโอกาส สร้างความเสมอภาคให้แก่เยาวชนได้ถึง 12 ปี โดยรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้ร้อยละ 68 ของนักเรียนที่จบประถมศึกษา และรับนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ได้ร้อยละ 47 ของนักเรียนที่จบระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
2. สนับสนุนและส่งเสริมการศึกษา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม ให้เหมาะสมกับท้องถิ่น และภูมิปัญญาการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทย
3. เร่งพัฒนากระบวนการจัด พัฒนากระบวนการเรียน ชี้นักเรียนเป็นศูนย์กลาง เน้นกระบวนการกลุ่ม วิธีการ เนื้อหา สื่อและเทคโนโลยีการสอน
4. พัฒนาการศึกษาด้านอาชีพทั้งด้านความรู้ทักษะความสามารถเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น
5. พัฒนาสุขภาพและพลานามัย ส่งเสริมการออกกำลังกาย มีความรู้และพัฒนาสุขภาพพลานามัยทั้งด้านร่างกายและจิตใจ
6. ส่งเสริมและพัฒนาศิลปวัฒนธรรม และเอกลักษณ์ไทย สร้างเสริมความรู้และจิตสำนึก

ในศิลปวัฒนธรรมไทย

7. พัฒนาการศึกษาดิจิทัลและการเรียนรู้ และเสริมสร้างพัฒนาประชาธิปไตย
8. ส่งเสริมประสานความร่วมมือกันระหว่างโรงเรียนและชุมชน
9. ปรับปรุง และพัฒนาการบริหารและการจัดการให้รวดเร็ว
10. พัฒนาความรู้ทักษะ ความสามารถของครูผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ ให้มีคุณภาพโรงเรียน
กรมสามัญจังหวัดชัยนาท ได้สนองนโยบายตามวัตถุประสงค์และนโยบายของกรมสามัญศึกษา เริ่ม
ดำเนินการในปีการศึกษา 2541 ซึ่งปัจจุบันมีจำนวน 14 โรงเรียน

2.2 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา

โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา (กรมวิชาการ. 2538 : 1-4) มีวัตถุประสงค์สรุปได้ดังนี้ เพื่อให้ให้นักเรียนที่เริ่ม เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้มีโอกาส
ศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นการเพิ่มการศึกษาขั้นพื้นฐาน อีก 3 ปี โดยมุ่งหวังให้
ประชาชนของประเทศมีความรู้ความสามารถมีคุณธรรม จริยธรรม ทักษะวิชาชีพสูงชัน
นโยบายของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา (กรมวิชาการ. 2538 : 5-8) สรุปได้ดังนี้

1. สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กำหนดการเปิดดำเนินการโรงเรียน
ขยายโอกาสโดยยึดหลักความจำเป็น และความต้องการของท้องถิ่น ความพร้อมของโรงเรียน
เพื่อมุ่งขยายโอกาสทางการศึกษาแก่ผู้ด้อยโอกาส และด้อยฐานะทางเศรษฐกิจเป็นสำคัญ

2. ดำเนินการนำร่องขยายโอกาสทางการศึกษาโดยไม่บังคับต่อไปอีกในท้องที่ที่มีความ
พร้อมโดยไม่เก็บค่าเล่าเรียนตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนรายหัว และเน้นการดำเนินงานในพื้นที่
ชนบทยากจน

3. ขยายการศึกษาภาคบังคับต่อจากประถมศึกษาปีที่ 6 อีก 3 ปี เริ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2533 โดย
กำหนดให้เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนประถมศึกษาทุกจังหวัดฯ ละ 1-3
โรงเรียน

4. คุณภาพนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการประถม
แห่งชาติ ให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่ด้อยไปกว่านักเรียนของโรงเรียนสังกัดอื่นที่อยู่ในสภาพ
แวดล้อมและข้อจำกัดคล้ายคลึงกัน และมีคุณลักษณะตามหลักสูตรกำหนด

5. กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีหน้าที่จัดสำนักงานการ
ขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และบริหารการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรง
เรียนประถมศึกษา เช่น จัดสรรงบประมาณสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ประชุม
อบรม สัมมนา จัดหาวัสดุ อุปกรณ์ การศึกษาและอื่นๆ

6. สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด กำหนดให้มีศูนย์อำนวยการการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน รับผิดชอบงานวางแผน การบริหารงบประมาณบุคลากร งานธุรการสารบรรณ ต่างๆ ส่วนงานด้านวิชาการ งานนิเทศการศึกษาให้ดำเนินการร่วมกับหน่วยศึกษานิเทศก์ และมีหน้าที่รายงานความก้าวหน้าผลการดำเนินงานให้สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ทราบเป็นระยะๆ ตามความเหมาะสม

7. สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอและกิ่งอำเภอ กำหนดให้มีศูนย์อำนวยการการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุน เช่น ความต้องการ และความสนใจของ นักเรียนและผู้ปกครองเพื่อประกอบการจัดวิชาเรียน จัดหาวัสดุ อุปกรณ์ อาคารสถานที่ จัดหาครู และประสานงานกับหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

8. โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน รับนโยบายและแนวทางการดำเนินงาน จากสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ และกิ่งอำเภอ ดำเนินการต่างๆ เช่น จัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผล ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) โดยประสานงานกับกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา ประสานงานดำเนินกับบุคคลและหน่วยงานต่างๆ นอกจากนี้ต้องพัฒนา ปรับปรุงแก้ไข การดำเนินงานให้เป็นไป อย่างมีประสิทธิภาพ

9. การคัดเลือกโรงเรียนต่างๆ เข้าเป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยมีหลักเกณฑ์ ดังนี้

1. เป็นโรงเรียนประถมศึกษาที่ตั้งอยู่ห่างจาก โรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนอยู่แล้ว ไม่น้อยกว่า 5 กิโลเมตร

2. ในท้องที่นั้นมีอัตราการเรียนต่อระดับมัธยมศึกษาต่ำ

3. มีความพร้อมสภาพเหมาะสมที่จะดำเนินการสอนระดับมัธยมศึกษา

4. มีผลสำเร็จด้านการเรียนการสอนกลุ่มการงานพื้นฐานอาชีพและการสนับสนุนให้

นักเรียนมีรายได้ระหว่างเรียน

5. ผู้บริหาร ครู มีความสนใจ ความตั้งใจ เสียสละให้งานบรรลุผลสำเร็จ

6. ผู้ปกครอง ประชาชนในท้องถิ่นให้การสนับสนุน

7. มีพื้นที่บริเวณโรงเรียนไม่น้อยกว่า 12 ไร่

8. เปิดโรงเรียนในลักษณะกระจายอย่างทั่วถึง และผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และวัฒนธรรมจังหวัด

10. ส่งเสริมการกีฬาเพื่อสุขภาพ และอนามัย ส่งเสริมการเล่นกีฬาพื้นฐาน และกีฬาเพื่อสุขภาพอย่างกว้างขวางโดยมุ่งพัฒนาฝึกสอนกีฬา และนักกีฬาคตามเกณฑ์มาตรฐานสากล

11. การบริหารเป็นการกระจายอำนาจระบบบริหารงานขององค์กรทุกระดับ กระจายอำนาจการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ให้จังหวัดสามารถกำหนดนโยบายการพัฒนาการศึกษาการเรียนการสอน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาดังกล่าวสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยนาท

ได้สนองนโยบายความวัตถุประสงค์ และนโยบายได้ดำเนินการจนถึงปีการศึกษา 2542 ซึ่งปัจจุบันมีจำนวน 54 โรงเรียน

2.3 หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น

หลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) เป็นหลักสูตรที่มีหลักการ 3 ประการคือ

2.3.1 จุดมุ่งหมายของหลักสูตร (กรมวิชาการ. 2535 : 1-4)

1. เป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนค้นพบความสามารถ ความถนัด และความสนใจของตน
2. เป็นการศึกษาทั่วไป เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการประกอบสัมมาชีพหรือการศึกษาต่อ
3. เป็นการศึกษาที่สนองความต้องการของท้องถิ่นและประเทศชาติ

ในการจัดการศึกษาตามหลักสูตรนี้ จะต้องมุ่งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะดังต่อไปนี้

1. มีความรู้ทักษะในวิชาสามัญและทันต่อความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการต่างๆ
2. สามารถปฏิบัติตนในการรักษาและเสริมสร้างสุขภาพอนามัยของตนเองและชุมชน
3. สามารถวิเคราะห์ปัญหาของชุมชน และเลือกแนวทางแก้ปัญหาให้สอดคล้องกับข้อ

จำกัดต่างๆ

4. มีความภูมิใจในความเป็นไทย สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เต็มใจช่วยเหลือผู้อื่นตามความสามารถของตน

5. มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถและปรับปรุงแนวทางปฏิบัติที่ทำให้เกิดความเจริญแก่ตนเอง และชุมชน

6. มีทักษะที่ดีต่อสัมมาชีพทุกชนิด มีนิสัยรักการทำงาน และมีความสามารถในการเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับความถนัดและความสนใจของตนเอง

7. มีทักษะพื้นฐานในการประกอบสัมมาชีพ มีความสามารถในการจัดการ และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

8. เข้าใจสภาพและการเปลี่ยนแปลงของสังคมในชุมชน สามารถเสนอแนวทางพัฒนาชุมชน ภูมิใจในการปฏิบัติตนตามบทบาทและหน้าที่ในฐานะสมาชิกที่ดีของชุมชน ตลอดจนอนุรักษ์และเสริมสร้างสิ่งแวดล้อม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับชุมชนของตน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3.2 โครงสร้าง

1. วิชาบังคับ จำนวน 47 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่รายวิชาดังต่อไปนี้

1.1 วิชาบังคับแกน จำนวน 39 หน่วยการเรียนรู้

ภาษาไทย	12 หน่วยการเรียนรู้
วิชาวิทยาศาสตร์	9 หน่วยการเรียนรู้
คณิตศาสตร์	6 หน่วยการเรียนรู้
สังคมศึกษา	6 หน่วยการเรียนรู้
พลานามัย	3 หน่วยการเรียนรู้
ศิลปศึกษา	3 หน่วยการเรียนรู้

1.2 วิชาบังคับเลือก จำนวน 18 หน่วยการเรียนรู้

สังคมศึกษา	6 หน่วยการเรียนรู้
พลานามัย	6 หน่วยการเรียนรู้
การงาน	6 หน่วยการเรียนรู้

2. วิชาเลือกเสรี จำนวน 33 หน่วยการเรียนรู้ ให้เลือกจากรายวิชาในกลุ่มวิชาต่างๆ ต่อไปนี้

2.1 กลุ่มวิชาภาษาไทย

ภาษาไทย
ภาษาต่างประเทศ

2.2 กลุ่มวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์วิทยาศาสตร์คณิตศาสตร์

2.3 กลุ่มวิชาสังคมศึกษา

2.4 กลุ่มวิชาพัฒนาบุคลิกภาพ พลานามัยศิลปศึกษา

2.5 กลุ่มวิชาการงานและอาชีพ

3. กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมต่อไปนี้

3.1 กิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา
สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ คือ กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี หรือศูภกาชาด หรือผู้นำเพื่อ
ประโยชน์ จำนวน 1 คาบ ต่อสัปดาห์ต่อภาค และกิจกรรมอื่นๆ อีก 1 คาบ ต่อสัปดาห์
ต่อภาค

3.2 กิจกรรมแนะแนว หรือกิจกรรมแก้ปัญหา หรือกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้ จำนวน 1
คาบ ต่อสัปดาห์ต่อภาค

3.3 กิจกรรมอิสระของผู้เรียน จำนวน 2 คาบ ต่อสัปดาห์ต่อภาค

หมายเหตุ ผู้เรียนที่นับถือศาสนาพุทธให้เลือกรายวิชาพระพุทธศาสนา ใน
กลุ่มวิชาสังคมศึกษา

ภาคเรียนละ 1 รายวิชา ตลอด 3 ปี

ตารางที่ 2.1 แสดงองค์ประกอบโครงสร้างของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521
(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2523)

กลุ่มวิชา	จำนวนคาบต่อสัปดาห์ต่อภาค								
	ม.1			ม.2			ม.3		
	บังคับ		เลือก	บังคับ		เลือก	บังคับ		เลือก
แกน	เลือก	เสรี	แกน	เลือก	เสรี	แกน	เลือก	เสรี	
1. ภาษา									
1.1 ภาษาไทย	4	-		4	-		4	-	
1.2 ภาษาดังประเทศ	-	-		-	-		-	-	
2. วิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์									
2.1 วิทยาศาสตร์	3	-		3	-		3	-	
2.2 คณิตศาสตร์	3	-		3	-		-	-	
3. สังคมศึกษา	2	2		2	2		2	2	
4. พัฒนาบุคลิกภาพ			10			10			13
4.1 พลานามัย	1	2		1	2		1	2	
4.2 ศิลปศึกษา	1	-		1	-		1	-	
5. การงานและอาชีพ									
5.1 การงาน	-	2		-	2		-	2	
5.2 อาชีพ	-	-		-	-		-	-	
รวม	14	6	10	14	6	10	11	6	13
		30			30			30	
กิจกรรม									
1. กิจกรรม									
1.1 กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี หรือยุวภาษาศ หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์		1			1			1	
1.2 กิจกรรมอื่นๆ		1			1			1	
2. กิจกรรมแนะแนวหรือกิจกรรมแก้ปัญหา หรือกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้		1			1			1	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น "ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้"

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

3. กิจกรรมอิสระของผู้เรียน ผู้เรียนที่นับถือศาสนาพุทธ ให้เลือกเรียนรายวิชา พระพุทธศาสนา ในกลุ่ม วิชาสังคมศึกษาภาคเรียน ละ 1 รายวิชา ตลอด 3 ปี	2	2	2
รวมทั้งหมด	35	35	35

2.3.3 แนวดำเนินการ

เพื่อให้การจัดการศึกษาดตามหลักสูตรนั้นประสบผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายข้างต้น จึงกำหนดแนวดำเนินการไว้ดังนี้

1. จัดให้ผู้เรียนเลือกเรียนอย่างหลากหลาย เพื่อสำรวจความถนัดและความสนใจ
2. จัดประสบการณ์ต่างๆ ให้ผู้เรียนได้รู้จักและเข้าใจตนเอง และแสวงหาแนวทางในการพัฒนาตนเอง
3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทางด้านวิชาการอย่างเต็มความสามารถ และได้มีโอกาสหาความรู้ และทักษะจากแหล่งวิชาการ สถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระ
4. จัดให้มีการศึกษา ติดตาม และแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง
5. ในการจัดการเรียนการสอน ให้ใช้วิธีผสมผสานการให้ความรู้กับการปฏิบัติจริงโดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ กระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล และกระบวนการกลุ่ม
6. ให้ท้องถิ่นปรับรายละเอียดเนื้อหาของรายวิชาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น ส่งเสริมให้ท้องถิ่นจัดทำรายวิชาที่สนองความต้องการของท้องถิ่น และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความคิดในการสร้างสรรค์งาน
7. ในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมต่างๆ ให้สอดคล้องการเสริมสร้างค่านิยมและพัฒนาจริยธรรมอย่างสม่ำเสมอ
8. ในการเสริมสร้างค่านิยมที่ระบุไว้ในจุดหมาย ต้องปลูกฝังค่านิยมที่เป็นพื้นฐาน เช่น ซื่อสัตย์ ประหยัด อดทน มีวินัย รับผิดชอบ ฯลฯ ควบคู่ไปด้วย

2533)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

1. เวลาเรียน ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น ยกเว้นกรณีให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.1 หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น ใช้เวลาเรียนประมาณ 3 ปี หรือ 6 ภาคเรียน

1.2 ในปีการศึกษาหนึ่ง ให้แบ่งเป็นภาคเรียนปกติ 2 ภาค ภาคเรียนละ 20 สัปดาห์ และโรงเรียนอาจเปิดภาคฤดูร้อนได้อีกตามที่เห็นสมควร สำหรับภาคฤดูร้อนซึ่งมีเวลาเรียน 4 สัปดาห์ เวลาเรียนต่อสัปดาห์ ของรายวิชาที่เปิดสอน จะต้องเป็น 5 เท่าของภาคปกติ

1.3 ในสัปดาห์หนึ่ง โรงเรียนต้องเปิดเรียนไม่น้อยกว่า 5 วัน วันละไม่น้อยกว่า 7 คาบ คาบละ 50 นาที รวมอย่างน้อย 35 คาบ

1.4 ให้เรียนตามหลักสูตรอย่างน้อยสัปดาห์ละ 30 คาบ และให้โรงเรียนจัดให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยเข้าร่วมกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี หรือยุวภาษา หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์ เป็นกิจกรรมบังคับ 1 คาบต่อสัปดาห์ และกิจกรรมอื่นอีก 1 คาบต่อสัปดาห์ และกิจกรรมแนะแนว หรือกิจกรรมแก้ปัญหาหรือกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้ 1 คาบต่อสัปดาห์ นอกจากนี้ให้มีเวลาสำหรับผู้เรียน ได้ปฏิบัติกิจกรรมอิสระอีกสัปดาห์ละ 2 คาบ

2. หน่วยการเรียน

รายวิชาที่ใช้เวลาเรียน 2 คาบต่อสัปดาห์ต่อภาคเรียน ให้มีหน่วยการเรียนต่อ 1 หน่วยการเรียน รายวิชาได้มีจำนวนคาบเรียนมากกว่าหรือน้อยกว่า 2 คาบต่อสัปดาห์ต่อภาคเรียน ให้มีจำนวนหน่วยการเรียนมากขึ้นหรือน้อยลงเป็นไปตามสัดส่วน

3. วิชาบังคับและวิชาลูกเสือ

3.1 ผู้เรียนจะต้องเรียนวิชาบังคับและวิชาเลือกเสรีตามที่กำหนดไว้ในโครงสร้างของหลักสูตรสำหรับภาษาต่างประเทศ นักเรียนจะเลือกเรียนได้เพียง 1 ภาษา

3.2 การจัดทำรายวิชาบังคับวิชาเลือกและวิชาเสรี นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และการใช้แหล่งวิทยาการ สถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

4. การประเมินผลการเรียน

การประเมินผลการเรียนและการ โอนผลการเรียนให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการประเมินผลการเรียน ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

5. เกณฑ์การจบหลักสูตร

5.1 ต้องเรียนวิชาบังคับและวิชาเลือกเสรีตามที่กำหนดไว้ในโครงสร้าง จำนวน 90 หน่วยการเรียน และทุกรายวิชาต้องได้รับการตัดสินผลการเรียน

5.2 ต้องได้หน่วยการเรียนวิชาบังคับแกนวิชาภาษาไทยและสังคมศึกษา

5.3 ต้องได้หน่วยการเรียนทั้งสิ้น ไม่น้อยกว่า 80 หน่วยการเรียน

5.4 ต้องเข้าร่วมกิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดกิจกรรมใน

สถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ 2 กิจกรรม โดยให้เลือกกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี หรือ

กิจกรรมชวภาษา หรือ กิจกรรมผู้นำเพื่อประโยชน์ เป็นกิจกรรมบังคับ 1 คาบต่อสัปดาห์ และเลือกกิจกรรมอื่นๆ อีก 1 คาบต่อสัปดาห์ โดยแต่ละกิจกรรมต้องมีเวลาร่วมกิจกรรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาทั้งหมดที่จัดกิจกรรมของแต่ละภาคเรียน และต้องผ่านจุดประสงค์สำคัญของกิจกรรมตามที่กำหนด

วิชาการงานบังคับเลือก

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ให้เลือกเรียนจากรายวิชาต่อไปนี้ ภาคเรียนละ 1 รายวิชา โดยจะเลือกเรียนวิชาใดก่อนหลังก็ได้

ง 011	งานบ้าน	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ง 012	การจัดการในบ้าน	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ง 013	งานช่างพื้นฐาน	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ง 014	งานเกษตรพื้นฐาน	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ง 015	งานผลิตภัณฑ์จากวัสดุท้องถิ่น	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ให้เรียนรายวิชาต่อไปนี้ภาคเรียนละ 1 รายวิชา			
ง 321	โครงการ....	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ง 322	โครงการ...	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้

หมายเหตุ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกโครงการเป็นกลุ่มหรือรายบุคคลก็ได้ตามความเหมาะสม และ 1 รายวิชา จะเลือก 1 โครงการ หรือมากกว่า 1 โครงการก็ได้ หรือจะเลือกโครงการเดียวต่อเนื่องตลอดทั้ง 2 รายวิชาก็ได้

สำหรับวิชา ง 014 งานเกษตรพื้นฐาน ซึ่งเรียน 2 คาบ/สัปดาห์/ภาคจำนวน 1 หน่วยการเรียนนั้นมี คำอธิบายรายวิชาดังนี้

ศึกษาเกี่ยวกับคุณสมบัติของดิน การเตรียมดิน การอนุรักษ์ดินและน้ำที่ใช้ในการเกษตร ปุ๋ยและคุณสมบัติของปุ๋ย การคัดเลือกพันธุ์พืช ชนิด ประเภท และพันธุ์สัตว์ในท้องถิ่น การให้อาหาร การเลือกใช้ เก็บ และบำรุงรักษาเครื่องมือการเกษตร วิเคราะห์ วางแผนและลงมือปลูกพืช และเลี้ยงสัตว์ ให้อาหาร บำรุงรักษาป้องกันโรคและใช้ประโยชน์จากผลผลิตตามหลักวิชาเกษตร เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเกษตรเบื้องต้นที่ใช้ในการดำรงชีวิตประจำวัน สามารถปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์เหมาะสมกับท้องถิ่น และเป็นประโยชน์กับครอบครัว มีความรับผิดชอบ ขยัน อดทน ประหยัด ซื่อสัตย์ และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4 การจัดการเรียนการสอนวิชางานเกษตร

การเรียนการสอนวิชาเกษตรนั้นมิมีมานานแล้ว เพราะการเกษตรเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน นักเรียนที่เรียนจบการศึกษาไปแล้ว ที่ประกอบอาชีพเกษตรก็อาจใช้วิชาเกษตรให้เกิดประโยชน์ เช่น การตกแต่งสวน การปลูกผัก และอื่นๆ หากเขามีความรู้ทางการเกษตรอยู่บ้างก็จะให้ผลดีแก่เขา ดังนั้นจึงควรจะสอนให้เด็กทำงานทางด้านเกษตรให้มากเพื่อให้เด็กได้นำความรู้ไปใช้ได้ให้ดียิ่งขึ้น การที่ทำเช่นนี้ได้ครูผู้สอนต้องมีความรู้ในด้านนี้ กนก จันทร์ขจร (2536 : 66) กล่าวถึงองค์ประกอบของการเรียนการสอนว่าประกอบด้วยผู้สอน หลักสูตร กิจกรรมการเรียนการสอน ผู้เรียน การวัดผลและประเมินผล

2.4.1 ผู้สอน

เป็นองค์ประกอบสำคัญในการศึกษาเป็นผู้มีหน้าที่เกี่ยวกับการให้การศึกษา เป็นผู้นำเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนและทำหน้าที่อบรม และบริการแก่นักเรียน ดังนั้นคุณภาพในทางการสอนของครูจึงมีความสัมพันธ์โดยตรงต่อการเรียนรู้ของนักเรียนเพื่อให้ครูทำหน้าที่และบทบาทดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ และต้องเป็นผู้มีความสามารถและได้รับการฝึกฝนมาโดยเฉพาะ ครูต้องมีความรู้และสามารถนำความรู้และทักษะที่มีไปใช้ในการแก้ปัญหาการเรียนรู้อของนักเรียนได้นอกจากนี้ผู้สอนยังเป็นบุคลากรหลักเพื่อให้การเรียนการสอนเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรในการสอนวิชาเกษตรนั้นผู้สอนหมายถึง ครูประจำวิชาและผู้ที่มีความรู้ความสามารถที่จะสอนวิชางานเกษตรด้านต่างๆ อาจรวมไปถึง ผู้ทรงคุณวุฒิวิทยากรที่เชิญมาสอนที่โรงเรียน

คุณลักษณะของครูผู้สอนเป็นสิ่งสำคัญ เพราะช่วยให้ครูสามารถสอนได้ดี ประทับใจนักเรียน Witty (อ้างในนพคุณ สิริวรรณ. 2532 : 155) ได้กล่าวถึงลักษณะของครูที่นักเรียนต้องการและครูที่นักเรียนไม่ต้องการโดยสรุปได้ดังนี้

ลักษณะของครูที่นักเรียนต้องการ

1. ให้ความร่วมมือและเป็นประชาธิปไตย
2. มีความเมตตากรุณาต่อทุกคน
3. อคทน เข้มแข็ง สุขุม
4. มีความกระตือรือร้นสนใจ
5. มีรูปร่างหน้าตา และท่าทางดี
6. มีความซื่อสัตย์ ไม่ลำเอียง
7. มีอารมณ์ขัน สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
8. มีอารมณ์มั่นคงและพฤติกรรมคงที่ และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
9. มีความสนใจในปัญหาของนักเรียน
10. มีความยึดหยุ่นในการสอน

11. ให้การยอมรับนับถือและให้เกียรติผู้อื่น
12. มีความชำนาญในการสอนเป็นพิเศษในวิชาเฉพาะ
ลักษณะของครูที่นักเรียนไม่ต้องการ
 1. ชอบอารมณ์เสีย และขาดความอดทน
 2. ไม่ยุติธรรม และชอบลำเอียง
 3. ไม่ช่วยเหลือนักเรียน
 4. เรือกร้องในสิ่งที่ปราศจากเหตุผล
 5. มีแนวโน้มค่อนข้างมุทะลุ และไม่เป็นมิตร
 6. ชอบขู่กรรโชก และพูดจาหยาบคายดาด่าง
 7. รูปร่างหน้าตาไม่ดี
 8. ไม่อดทน และไม่ยืดหยุ่น
 9. ชอบพูดโกหก เพื่อเจ้า
 10. ชอบพูดจาดูถูกนักเรียน
 11. หยิ่งยะโส ยกตนข่มท่าน และอวดดี
 12. ไม่มีอารมณ์ขันเลย

จากลักษณะของครูที่นักเรียนต้องการและไม่ต้องการก็อาจช่วยให้ครูผู้สอนได้ทราบแนวทางการสร้างบุคลิกภาพตนเอง และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาเฉพาะได้เหมาะสม

นอกจากนี้ การพัฒนาตนเองของครูผู้สอนก็เป็นสิ่งสำคัญ การพัฒนาตนเองของครูผู้สอน เกษตร (มุสตี กุฏอินทร์. 2527 : 827) ได้กล่าวไว้พอสรุปได้ดังนี้

1. ครูต้องพัฒนาตนเองเพื่อให้มีความรู้ความสามารถที่จะปฏิบัติงานของตนเองก่อน เมื่อได้พัฒนาตนเองจนสามารถสอนได้ตามที่หลักสูตรกำหนดก็จะส่งผลให้มีความพึงพอใจในงานยิ่งขึ้น ในการพัฒนาคนครูต้องมีความกระตือรือร้น ไม่ท้อถอย ศึกษาหลักสูตร เอกสารประกอบหลักสูตรอย่างละเอียด หาโอกาสเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการสอน ขวนขวายแสวงหาความรู้เพิ่มเติม เช่น การอบรมของหน่วยงานต่างๆ อ่านนิตยสารที่ให้ความรู้เกี่ยวกับงานเกษตรเป็นต้น นอกจากนี้ครูผู้สอนต้องปรับความเชื่อที่ว่างานเกษตรเป็นงานของผู้ชาย งานบ้านเป็นงานของผู้หญิง เนื่องจากสภาพการณ์ในปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ฉะนั้นมีความจำเป็นต้องสอนเพราะไม่มีเฉพาะวิชาที่ควรสอนได้ ครูผู้หญิงก็สอนวิชางานเกษตรได้ การเรียนการสอนวิชาเกษตรนั้นมิได้มุ่งในด้านทักษะการทำงานเพียงอย่างเดียว หากยังเน้นในด้านลักษณะนิสัยต่างๆ ที่จำเป็นในการทำงาน เช่น ความรับผิดชอบ ความอดทน ความซื่อสัตย์ ระเบียบวินัย ความประณีต และความละเอียดถี่ถ้วน เป็นต้น ครูผู้สอน สามารถจัดประสบการณ์ที่เหมาะสมให้สอดคล้องกับวิชาอื่นๆ ด้วย

2. ครูต้องพัฒนางานคือ การเรียนการสอนอยู่เสมอเพื่อตระหนักว่าตนเอง ไม่ถนัดในการสอนวิชาเกษตรก็จำเป็นต้องปรับปรุงโดยการศึกษาวัตถุประสงค์ แผนการสอน และวิธีการสอน

อย่างละเอียดเตรียมการสอนเพื่อให้มีความมั่นใจมากที่สุดเพราะเป็นที่ยอมรับกันแล้วว่า ถ้าครูเตรียมการสอนบทเรียนนั้นก็จะดำเนินไปด้วยดี และนักเรียนก็จะเรียนได้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ครูต้องศึกษาขั้นตอนการสอนให้เข้าใจแจ่มแจ้ง ศึกษาวิธีการใช้เครื่องมือ ความปลอดภัยในการใช้ จัดกิจกรรมให้น่าสนใจสนุกสนานขณะที่เด็กปฏิบัติงาน ต้องสังเกตกระบวนการทำงานของนักเรียนพยายามให้สัมพันธ์กับวิชาอื่น นอกจากนี้อาจเชิญคนอื่นมาช่วยสอน เช่น ครูอื่นที่ถนัดเฉพาะเรื่อง เป็นต้น

3. ครูผู้สอนต้องมีเจตคติที่ดีต่อการสอน และต้องอาศัยการสร้างขวัญกำลังใจจากผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหาร และผู้อื่น ควรให้การสนับสนุนในการแสวงหาความรู้เพิ่ม ช่วยเหลือในการจัดหาสื่อการเรียนการสอน นอกจากนี้ต้องมีความสัมพันธ์กับชุมชน โดยการร่วมมือให้การสนับสนุนเครื่องมือ วัสดุฝึก ตลอดจนการใช้แหล่งวิชาการท้องถิ่น

ธีรยุทธ์ เสนีวงศ์ ณ อยุธยา (2527 : 160) กล่าวถึงการเตรียมครูที่ครูต้องเตรียมตัวเองให้พร้อมเพื่อการสอนที่มีประสิทธิภาพ ด้วยการศึกษและการทำความเข้าใจหลักสูตร และวัตถุประสงค์ต่าง ๆ เพื่อจะได้ทราบถึงจุดมุ่งหมายและขอบข่ายของสิ่งที่ต้องสอนตลอดจนแนวทางในการจัดกิจกรรมและประสบการณ์ให้แก่ นักเรียน นอกจากนั้นครูควรปรับปรุง และฝึกฝนตนเองให้สอนวิชาเกษตรได้ ด้วยการศึกษาค้นคว้าทดลองหาเทคนิค วิธีการที่จะช่วยให้ นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างได้ผลเสมอ

สำหรับการเตรียมการสอนแต่ละบทเรียนนั้น ขึ้นแรกครูจะต้องกำหนดการสอนว่าจะสอนเรื่องอะไร ใช้เวลาเท่าไร หลักจากนั้นจึงศึกษาแผนการสอนเพื่อพิจารณาความสอดคล้องเชื่อมโยงขององค์ประกอบต่างๆ ของแผนการสอนเรื่องที่จะสอนนั้นต้องการให้นักเรียนเกิดความคิดรวบยอดอย่างไร มีจุดประสงค์ในการสอนเรื่องนั้นอย่างไร ต้องการปลูกฝังคุณธรรมอะไรให้แก่ นักเรียนบ้าง จะต้องจัดกิจกรรมอย่างไรจึงจะบรรลุจุดประสงค์ของการสอน จะต้องใช้สื่อการเรียนอะไรบ้าง นักเรียนจึงจะเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้เพียงใด เมื่อครูเห็นความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆ ของแผนการสอนแล้วก็สามารถนำเรื่องนั้นมาสอนได้ และเพื่อให้เกิดความมั่นใจยิ่งขึ้น ควรจะได้ทดลองปฏิบัติดูก่อน ถ้ามีปัญหาหรืออุปสรรคอย่างไรจะได้ปรับปรุงแก้ไขก่อนที่จะสอนจริง

บุคลิกภาพการพัฒนาตนเองและการเตรียมความพร้อมของครู สิ่งเหล่านี้ล้วนมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ผู้สอนยังต้องรู้จักเลือกปรับปรุงเทคนิค และวิธีสอนให้เหมาะสม ไม่ใช่วิธีสอนแต่เพียงอย่างเดียวตลอดไป ควรคิดแปลงแก้ไขวิธีการสอน โดยใช้หลายๆ วิธีจึงจะทำให้ผู้เรียนสนใจไม่เกิดความเบื่อหน่าย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4.2 หลักสูตรกลุ่มวิชางานเกษตรและอาชีพ

หลักสูตรคือ ประสบการณ์ที่จัดให้เด็กเพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายที่ต้องการ ส่วนประกอบของหลักสูตรได้แก่ จุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน เนื้อหาสาระที่สอน กิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งรวมถึงการใช้สื่อการสอน การวัดผล ประเมินผล การเรียนการสอน หลักสูตรเป็นสื่อกลางที่จะนำนักเรียน ไปสู่จุดมุ่งหมายปลายทางที่สังคมได้คาดหวัง (กรมวิชาการ. 2535 : 92)

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ประกอบด้วย 5 กลุ่มวิชา กล่าวคือ กลุ่มวิชาภาษา กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ กลุ่มวิชาสังคมศึกษา กลุ่มวิชาพัฒนาบุคลิกภาพ และกลุ่มวิชาการงานและอาชีพ

สำหรับกลุ่มวิชาการงานและอาชีพ เป็นกลุ่มวิชาหนึ่งที่มีความสำคัญ และมีลักษณะเด่นที่เอื้อต่อนักเรียนในชนบท มีจุดประสงค์เพื่อให้มีความรู้พื้นฐานที่จำเป็นเกี่ยวกับความเป็นอยู่ในชีวิตประจำวัน ปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องตามกระบวนการทำงาน ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการทำงานวิเคราะห์และวางแผนการทำงานในชีวิตประจำวัน มีนิสัยรักการทำงาน ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีคุณธรรมในการทำงาน สามารถพึ่งตนเองได้ ให้ค้นพบความสามารถ ความถนัด และความสนใจของตนเอง (กรมวิชาการ. 2535 : 5) ซึ่งการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาดังกล่าว แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มวิชาคือ 1) วิชาการงาน 2) วิชาอาชีพ สำหรับวิชาการงานเป็นวิชาบังคับเลือกประกอบด้วย 5 รายวิชา ได้แก่ งานบ้าน งานจัดการในบ้าน งานช่างพื้นฐาน งานเกษตรพื้นฐาน และงานผลิตภัณฑ์ จากวัสดุท้องถิ่น ตลอดจนมีโครงการให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติตามความถนัด ความสนใจ และความต้องการอีก 2 รายวิชา โดยมีจุดประสงค์เพื่อให้มีความรู้พื้นฐานที่จำเป็นเกี่ยวกับความเป็นอยู่ในชีวิตประจำวัน ให้ปฏิบัติงานได้ถูกต้องตามกระบวนการทำงาน และเพื่อให้มีนิสัยรักการทำงาน ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีคุณธรรมในการทำงานและสามารถพึ่งตนเองได้ จากรายวิชาดังกล่าวกำหนดให้ชั้นมัธยมปีที่ 1-2 เลือกเรียนภาคเรียนละ 1 รายวิชา โดยจะเลือกเรียนรายวิชาใดก่อนหลังก็ได้ สัปดาห์ละ 2 คาบ ภาคเรียน 1 หน่วยการเรียน ส่วนวิชาชีพประกอบด้วย 4 กลุ่มงาน ได้แก่ กลุ่มงานผลิต กลุ่มงานบริการ กลุ่มงานเสริมงานผลิตและงานบริการ และกลุ่มปฏิบัติงานอาชีพอิสระระหว่างเรียน โดยมีจุดประสงค์เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจในหลักของวิชาชีพ มีความสามารถและทักษะในอาชีพ มีเจตคติที่ดี และมีคุณธรรมในการประกอบอาชีพ ตลอดจนความสามารถในการจัดการธุรกิจ กำหนดให้ผู้เรียนเลือกเรียนได้สัปดาห์ละ 10 คาบต่อภาคเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 2 และสัปดาห์ละ 13 คาบต่อภาคเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4.3 กิจกรรมการเรียนการสอน

การเรียนการสอนส่วนใหญ่เป็นกลุ่ม หรืออาจแบ่งเป็นห้องเรียน แต่ในขณะที่เดียวกันครูจะต้องให้ความสำคัญต่อการเรียนการสอนเป็นรายบุคคลควบคู่กันไปด้วย (สัจ จุฑานันท์, 2525 : 82) กล่าวว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สรุปได้ดังนี้

1. การเตรียมความพร้อมเป็นกิจกรรมชักนำให้ผู้เรียนพร้อมจะเรียนรู้ในสิ่งที่มาสอน การเตรียมไม่ควรเตรียมใช้เวลานานเกิน 10 นาที โดยการเตรียมความพร้อมของผู้จะเรียนวิชานั้นๆ หรือตรวจสอบสภาพแวดล้อมอื่นๆ ในห้องเรียน นอกจากนี้อาจใช้วิธีเร้าใจให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ เช่น การสนทนา ชักถาม เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความตื่นเต้นกระตือรือร้นอยากเรียน

2. กิจกรรมสร้างการเรียนรู้เป็นกิจกรรมฝึกให้เกิดทักษะ ตามจุดมุ่งหมายของการสอนเป็นกิจกรรมให้ผู้เรียน ได้เรียนพร้อมกัน อาจมีการฝึกทักษะ ครูต้องใช้เทคนิควิธีสอนให้เหมาะสมกับธรรมชาติของเนื้อหาวิชานั้นๆ คำนึงถึงความสนใจของผู้เรียน ศึกษาเทคนิคการสอนแบบต่างๆ รู้ถึงข้อดีข้อเสียและข้อจำกัด เช่น การสอนแบบสาธิต บรรยาย ทดลองปฏิบัติจริง ฯลฯ ควรเลือกวิธีสอนที่เห็นว่าตนเองสามารถทำให้เด็กเกิดความรู้ความเข้าใจมีทักษะมากที่สุด การใช้สื่อการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดการเรียนการสอนเป็นไปอย่างได้ผลเพื่อให้ผู้เรียนได้มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่สอนมากขึ้น ต้องใช้เครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ต่างๆมาประกอบการสอน ควรคำนึงถึงการประหยัดและสะดวกเป็นสำคัญ อุปกรณ์ไม่จำเป็นต้องราคาแพงแต่ควรมีคุณภาพทำให้เกิดความเข้าใจแก่ผู้เรียนเป็นสำคัญ การเลือกใช้แหล่งวิชาการในชุมชน อาจใช้วิทยากรนอกโรงเรียน หรือพานักเรียนไปศึกษานอกสถานที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับการเรียน การเลือกใช้แหล่งวิชาการในชุมชนโดยคำนึงถึงประโยชน์ที่ได้รับให้คุ้มค่า

3. กิจกรรมสร้างเสริมทักษะ เป็นการให้ผู้เรียนได้ทำการฝึกซ้อมความเข้าใจในสิ่งที่เรียนมาแล้วให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมต่างๆ การทำแบบฝึกหัดโดยอาจให้ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม หรือเป็นรายบุคคล โดยคำนึงถึงสภาพผู้เรียน ผู้เรียนเก่งและเรียนอ่อน

4. กิจกรรมสนับสนุนการเรียนการสอนส่วนใหญ่ได้แก่การสรุปบททวน จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจเนื้อหาที่ได้เรียนมา โดยให้นักเรียนได้สรุปเองโดยครูให้ความช่วยเหลือ การสั่งงานอาจสั่งให้ผู้เรียนค้นคว้าเพิ่มเติมหลังจากเรียนไปแล้ว และการสั่งงานเพื่อเตรียมตัวล่วงหน้า

วิชา ไม่ชาผล (2527 : 364) กล่าวถึงหลักการทั่วไปในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน วิชางานเกษตร ไว้ดังนี้

1. ต้องทำให้นักเรียนมีความตั้งใจเรียน และสนใจเรียน
2. ต้องแจ้งจุดประสงค์ของบทเรียน ให้นักเรียนทราบ ล่วงหน้า
3. ต้องช่วยให้นักเรียนระลึกถึงเรื่องเดิมที่ได้เรียนมาแล้ว
4. ต้องใช้สื่อการสอนกระตุ้นให้เกิดเรียนรู้

5. ต้องให้แนวทางในการเรียนรู้ โดยอาจใช้การอภิปราย ชักถาม หรือมอบให้ไปค้นคว้าหาความรู้เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนรู้ตามขั้นตอนต่างๆ ต่อไป

6. ต้องให้นักเรียนปฏิบัติจริงโดยให้ลงมือปฏิบัติเป็นรายบุคคล หรือเป็นกลุ่มก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสื่อการสอน หรืออุปกรณ์ที่มีอยู่

7. ต้องติดตามผลการปฏิบัติงานของนักเรียน โดยการให้คำแนะนำแก้ไขปรับปรุงผลงานที่ยังไม่ถูกต้อง นักเรียนที่ทำถูกต้อง และผลงานดีต้องยกย่องและให้คำชมเชยทันที

8. ต้องประเมินผลการปฏิบัติงาน ครูผู้สอนต้องมีแบบประเมินผลงานของนักเรียน ทั้งนี้เพื่อจะได้ทราบว่าคนไหนมีความก้าวหน้าในการเรียนมากน้อยเพียงใด และมีผลงานเป็นอย่างไร

9. ต้องมีการสรุปเนื้อหา และการปฏิบัติ หลังจากเสร็จสิ้นการดำเนินงานเรื่องที่จะเรียน ทั้งครูและนักเรียนจะต้องช่วยกันสรุปขั้นตอนการปฏิบัติงานโดยละเอียด

ประยงค์ จินดาวงศ์ (2527 : 205) ได้กล่าวถึงแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน วิชางานเกษตรไว้ 4 ประการสรุปได้ดังนี้

1. การกำหนดวัตถุประสงค์หรือ เป้าหมายของบทเรียน วัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่กำหนดไว้ ไม่ว่าจะเป็นวัตถุประสงค์ทั่วไปหรือวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมจะมีคุณค่าในการสอนมากขึ้นก็ต่อเมื่อได้รับการวิเคราะห์อย่างระมัดระวังในพฤติกรรมที่ต้องการให้นักเรียนเปลี่ยนแปลงไปแล้วจากการสอนทุกครั้ง พฤติกรรมของนักเรียนที่ได้รับจากการฝึกหัดเพื่อการเรียนรู้จะต้องแตกต่างจากพฤติกรรมก่อนเรียน ไม่ว่าจะเป็นความรู้ ความเข้าใจ เจตคติ และทักษะ ถ้าครูมีความเข้าใจและสามารถวิเคราะห์พฤติกรรมที่ต้องการให้นักเรียนเปลี่ยนแปลงย่อมสะดวกในการดำเนินการสอน เป็นขั้นตอนครูผู้สอนอาจจะวิเคราะห์เนื้อหาโดยจัดลำดับเนื้อหาของงาน จากงานหลักออกเป็นงานย่อย ย่อมช่วยให้การกำหนดหรือวิเคราะห์พฤติกรรมในงานนั้นง่ายสะดวกและรวดเร็ว และทั้งยังเป็น การนำไปสู่การกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน และสื่อการเรียนพฤติกรรมที่ครูต้องการให้นักเรียนเปลี่ยนแปลงนั้นย่อมแตกต่างไปตามวัย ชั้นเรียน และงานที่จะสอน

2. การกำหนดวิธีการ เทคนิคและกลวิธีที่เหมาะสม ปรัชญาของการสอนงานเกษตรเน้นการฝึกปฏิบัติ เราจึงควรศึกษาเทคนิควิธีที่จะถ่ายทอดความรู้ โดยจัดเป็นกระบวนการที่น่าสนใจให้นักเรียนได้รับความรู้ตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ในระยะสั้นแต่ได้ผลดี ครูผู้สอนจึงควรศึกษาถึงวิธีการสอนต่างๆ และนำวิธีการสอนเหล่านั้นมาจัดการสอนให้สอดคล้องกับการกำหนดพฤติกรรมเนื้อหา วัย และความสามารถของผู้เรียนสื่อการเรียนการสอน ความพร้อมในด้านสถานที่ ทั้งในและนอกโรงเรียน การพัฒนาวิธีสอน หรือวิธีถ่ายทอดความรู้ การสอนมีการเปลี่ยนแปลงเรื่อยๆ โดยอาศัยปรัชญาและจิตวิทยาทางการศึกษาและการค้นคว้า เช่น ปรัชญาการสอนในปัจจุบันเน้นการคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น วิธีการสอนเน้นตัวนักเรียนและขบวนการเรียนรู้มากกว่าการสอนเนื้อหา เป็นต้น

3. การกำหนดเครื่องช่วยสอน หรือสื่อการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอนวิชางานเกษตรเป็นส่วนประกอบสำคัญที่จะช่วยให้การสอนดำเนินไปอย่างได้ผลดี ได้แก่ สื่อประเภทวัสดุ สำหรับฝึกงานแต่ละงานที่สามารถใช้ได้ทั่วทุกท้องถิ่น สื่อประเภทเครื่องมือที่จำเป็นในงานต่างๆ เช่น มีด ค้อน จอบ เสียม กรรไกร เลื่อย ฯลฯ ครูจะต้องเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหา และกิจกรรมต่างๆ ที่จะจัดให้มีขึ้น การเตรียมการควรกำหนดล่วงหน้าระยะหนึ่งโดยเฉพาะอย่างยิ่งในท้องถิ่นห่างไกลและขาดแคลนสื่อการเรียน

4. กำหนดวิธีการประเมินผลการเรียนการสอน เป็นการวัดและประเมินพฤติกรรมการเรียน ของนักเรียนว่าได้บรรลุตามวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใด เป็นการจัดอันดับของพฤติกรรมที่คาดหวัง ครูผู้สอนจะต้องเป็นผู้เลือกวิธีการวัดผลประเมินผล มาใช้กับนักเรียนให้เหมาะสม

การเรียนการสอนหลักสูตรมัธยมศึกษาฉบับปัจจุบัน เน้นให้ผู้สอนจัดการเรียนการสอน โดยใช้วิธีสอนหลายอย่างเพื่อมุ่งให้ผู้เรียนเกิดทักษะวิธีการมีความรู้ความสามารถนำไปปฏิบัติในชีวิตจริง ดังนั้นผู้สอนจึงต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิควิธีการสอน และสามารถใช่วิธีการ สอนเหล่านั้นได้อย่างถูกต้อง เนื่องจากวิธีสอนมีมากมายหลายวิธีทุกๆ วิธีมีประโยชน์และเหมาะสม ในการนำมาใช้สอนทั้งสิ้น ข้อสำคัญในกานนำมาใช้ ผู้ใช้ได้พิจารณาอย่างรอบคอบเพียงพอหรือไม่ (สุวัฒน์ ยุกธเมธา. 2523 : 219) กล่าวถึงหลักเกณฑ์ในการพิจารณาเลือกใช่วิธีสอนมี ดังนี้

1. วิธีสอนที่นำมาใช้เหมาะสมกับความสามารถความรู้ในเนื้อหาวิชา และความสนใจของ ครู สามารถนำมาใช้ได้ผลมีความรู้ในเนื้อหาวิชา และวิธีสอนนั้นๆ เพียงพอก็ใช้วิธีนั้น

2. วิธีที่ครูพิจารณาเลือกมาใช้ต้องเหมาะสมกับความสามารถ และวัยของนักเรียน เช่น วิธี บรรยาย

3. วิธีสอนที่นำมาใช้ต้องเหมาะสมสอดคล้องกับจุดประสงค์ของการสอน ครูต้องพิจารณา คว้าแต่ละวิชา แต่ละตอนของเนื้อหาวิชามุ่งให้ผู้เรียนรู้ด้านใด วิธีสอนเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้เกิด ผลตามจุดประสงค์

4. วิธีสอนต้องเลือกให้เหมาะสมกับเวลา และสถานที่ที่จะใช้สอน วิธีสอนที่ต้องใช้เวลา มาก แต่ครูมีเวลาสอนจำกัดก็ย่อมไม่เหมาะสม การสอนแบบสาธิต แต่ละสถานที่สอนไม่เหมาะสม นักเรียนไม่สามารถมองเห็นการสาธิตได้ทั่วถึง การสอนแบบสาธิตก็ไม่ได้ผล

5. วิธีสอนที่นำมาใช้ต้องเหมาะสมกับลักษณะของเนื้อหาวิชา แต่ละตอน แต่ละเรื่อง ต้อง อาศัยวิธีสอนที่แตกต่างกัน บางตอนอาจใช้วิธีให้ผู้เรียนค้นคว้าทดลอง ครูต้องพิจารณาเลือกใช้วิธี สอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา

6. วิธีสอนที่จะนำมาใช้ต้องเหมาะสมกับจำนวนนักเรียนที่จะสอน เช่น ครูจะใช้วิธีสอนให้ นักเรียนทดลอง ถ้าเครื่องมือหรืออุปกรณ์มีไม่เพียงพอ ก็ควรเลือกใช้วิธีสาธิต ทั้งนี้แล้วแต่ดุลยพินิจ ของครูในการที่จะให้เกิดผลดีแก่การเรียนการสอน

7. วิธีสอนต้องเหมาะสมกับความสนใจ และประสบการณ์ของผู้เรียน เช่น ครูจะสอนด้วยวิธีแบ่งกลุ่มอภิปรายแก้ปัญหา ถ้านักเรียนยังไม่มีประสบการณ์จากการเรียนการสอนด้วยวิธีนี้ครูควรพิจารณาเลือกใช้วิธีอื่นก่อน ในเวลาเดียวกันก็ค่อยๆ ฝึกให้นักเรียนมีความสามารถในการแบ่งกลุ่มอภิปรายแก้ปัญหาได้

8. วิธีการสอนต้องเหมาะสมกับความสัมพันธ์ของครูกับนักเรียน และความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียนด้วยกัน วิธีสอนบางวิธีต้องอาศัยความคุ้นเคยกันพอสมควร จึงสามารถใช้ได้ผล เช่น วิธีการซักถาม อภิปราย ทำงานเป็นกลุ่ม เป็นต้น ครูจะต้องพิจารณาให้การทำวิธีการต่างๆ ไปใช้ให้เหมาะสม

9. วิธีสอนต้องเหมาะสมกับอุปกรณ์ และสภาพแวดล้อม ผู้เรียนจะเรียนได้ผลดีจากอุปกรณ์ที่มีอยู่ในท้องถิ่น หาได้ง่าย และจากสภาพแวดล้อมทั่วไป การสำรวจศึกษาอุปกรณ์ต่างๆ ที่มีอยู่ในโรงเรียนและชุมชนจึงเป็นสิ่งสำคัญ ครูต้องพิจารณาเลือกใช้วิธีสอนให้เหมาะสมกับอุปกรณ์ต่างๆ

สรุป การเลือกใช้วิธีสอนให้เหมาะสมนั้นเป็นสิ่งสำคัญ การสอนวิชาเกษตร ครูต้องเป็นผู้พิจารณาความเหมาะสมของการเลือกวิธีสอนดังกล่าว เพื่อให้เกิดผลในการเรียนรู้อย่างเต็มที่

เมื่อครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเลือกวิธีสอนมาใช้ดีแล้ว จึงดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนงานเกษตรครั้งนี้ขอให้คำนึงถึงความสอดคล้องของการจัดกิจกรรม ความเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น และเนื้อหาการสอน (วิทยา ไม่ชาผล. 2527 : 367) ได้กล่าวถึงวิธีจัดกิจกรรมการเรียนการสอนงานเกษตร แบ่งออกเป็น 2 วิธี คือ วิธีนำเข้าสู่บทเรียน วิธีสร้างเสริมทักษะ และประสบการณ์

1. วิธีนำเข้าสู่บทเรียน เป็นกิจกรรมที่ทบทวนความรู้เดิม เร้าความสนใจสร้างสิ่งประทับใจให้นักเรียนให้เกิดการเรียนรู้ในบทเรียนของงานเกษตร มีวิธีจัดดังนี้

การสนทนาหรืออภิปราย การสนทนาหรืออภิปรายเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนมีอิสระที่จะคิดและให้ข้อคิดเห็นเป็นส่วนตัว ซึ่งอาจแตกต่างกันไปเป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ในกรณีที่นักเรียนบางคนพยายามหลบ หรือหลีกเลี่ยงการสนทนาหรืออภิปราย ครูอาจจะให้แสดงความคิดเห็นรวมกันก็ได้

การบรรยายเป็นวิธีการที่ครูให้ความรู้ทางทฤษฎีเป็นนามธรรม คือมีโอกาสเห็นตัวคนสิ่งของหรือของจริงน้อยมากเป็นการอธิบาย ชี้แจงให้ความกระจ่างในเนื้อหาที่ต้องการให้ทราบใช้เวลาแต่ละครั้งไม่มาก บางครั้งใช้ประกอบการสอนกับวิธีอื่นๆ ไม่ค่อยเหมาะสมกับวิชาที่จะให้ผู้เรียนเกิดทักษะ แต่ก็จำเป็นในบางกรณีสิ่งสำคัญของการใช้วิธีนี้คือ ต้องให้นักเรียนจดลงสมุดเพื่อไม่ให้ลืม

การถามตอบ การถามตอบเป็นวิธีการอย่างหนึ่งในการเร้าความสนใจให้นักเรียนอยากเรียนรู้ วิธีนี้ครูเป็นผู้ถามนำแล้วให้นักเรียนช่วยกันตอบ หรืออาจให้นักเรียนไปค้นคว้าหาคำถามและคำตอบมาแล้วแบ่งกลุ่มกันถาม - ตอบ

การจัดกิจกรรมอื่น เช่น การจัดกิจกรรมให้นักเรียนออกมาแสดงบทบาทต่างๆ ในชั้นเรียนให้ทุกคนได้มีส่วนร่วม

2. วิธีสร้างเสริมทักษะและประสบการณ์ เป็นวิธีจัดกิจกรรมการเรียนการสอนงานเกษตรที่สรุปทบทวนและฝึกฝนเพิ่มพูนทักษะและประสบการณ์แก่นักเรียน มุ่งเน้นให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง เป็นการเรียนโดยการปฏิบัติจริง อาจใช้วิธีการสาธิต โดยครูจัดกิจกรรมปฏิบัติงาน โดยทำให้นักเรียนดูเป็นตัวอย่างก่อน พร้อมทั้งอธิบาย ชี้แจง แนะนำ ลำดับขั้นการปฏิบัติงานให้นักเรียนได้เห็นทุกขั้นตอน เมื่อนักเรียนเข้าใจดีแล้ว จึงให้ปฏิบัติ โดยอาจให้นักเรียนทำทั้งชั้นเฉพาะกลุ่ม หรือ เป็นรายบุคคลก็ได้ ทั้งนี้ครูจะต้องติดตามดูการปฏิบัติงานอย่างใกล้ชิด วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน แบบนี้เป็นการให้ความรู้ที่เหมาะสมมากกับนักเรียนทุกระดับ

วิธีจัดกิจกรรมการเรียนการสอนงานเกษตร ดังได้กล่าวมาแล้ว ผู้สอนอาจจะคิดแปลงหรือใช้วิธีอื่นจัดให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น และทรัพยากร ที่มีอยู่ก็ได้ ข้อสำคัญอยู่ที่ว่า วิธีจัดต้องเป็นกิจกรรมที่สร้างสรรค์ ช่วยให้นักเรียนผ่านจุดประสงค์ มีการพัฒนาทางความคิดและมีการปฏิบัติจริง

วิธีสอนแบบต่างๆ ที่เหมาะสมกับวิชาเกษตร

มธุรี นนทปัทมะคุลย์ (2523 : 13) กล่าวถึงวิธีสอนแบบต่างๆ ที่เหมาะสมกับวิชาเกษตรและมีประสิทธิภาพ มี 12 วิธี ดังนี้

1. การสอนแบบบรรยายหรือ ปาฐกถา (Lecture Method)
2. การสอนแบบสาธิต (Demonstration)
3. การสอนแบบอภิปราย (Discussion Method)
4. การสอนแบบปฏิบัติ การทดลอง (Experimentation)
5. การสอนแบบโครงการ (Project Method)
6. การสอนแบบหน่วย (Unit Teaching)
7. การสอนแบบกลุ่ม (Grouping Works)
8. การสอนแบบวิทยาศาสตร์ (Scientific Method)
9. การสอนแบบสืบสวนสอบสวน (Inquiry Method)
10. การสอนแบบศึกษานอกสถานที่ (Field trip Method)
11. การสอนเป็นรายบุคคล (Individual Instruction)
12. การสอนแบบมอบหมายงาน (Assignment)

1. การสอนแบบบรรยาย หรือปาฐกถา (Lecture Method)

สุเทพ อ่อนใส (2523 : 70) กล่าวถึงการสอนแบบบรรยายหรือ ปาฐกถา ไว้ดังนี้ เป็นวิธีที่ใช้กันมานานแล้ว และยังใช้กันอยู่ทั่วไป การสอนที่เน้นเนื้อหาวิชาเป็นสำคัญ การสอนเป็นไปในรูปการอภิปรายครูเป็นผู้พูดฝ่ายเดียว นักเรียนเป็นฝ่ายรับฟัง เหมาะสำหรับนักเรียนที่โคที่รู้จักเหตุ

ผล เพราะอาจจะให้เด็กไปค้นคว้าเพิ่มเติมอีกได้ แต่ไม่เหมาะที่จะนำไปใช้สอนกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปฐกถากับกิจกรรมและใช้สื่อการเรียนประกอบการสอนให้มากขึ้น ส่วนอุดมศึกษาสามารถให้วิธีปฐกถาได้มากที่สุด

2. การสอนแบบสาธิต (Demonstration)

ประยงค์ จินดาวงศ์ (2527 : 210) กล่าวว่าการสอนแบบสาธิต คือการแสดงวิธีการปฏิบัติเป็นการสอนที่เน้นให้นักเรียน ได้เกิดการเรียนรู้โดยการฟัง คิดสังเกต เปรียบเทียบ ฝึกปฏิบัติ และการถ่ายโอนความรู้ไปสู่การเพิ่มพูนทักษะ ในงานต่างๆ ทั้งในและนอกโรงเรียนมากยิ่งขึ้น

3. การสอนแบบอภิปราย (Discussion Method)

สุเทพ อ่อนไสว (2523 : 85) ได้กล่าวถึงการสอนแบบอภิปรายไว้ดังนี้ การอภิปรายโดยทั่วไป หมายถึงคนกลุ่มหนึ่งที่มีความสนใจในเรื่องเดียวกัน หรือปัญหาในทำนองเดียวกัน ได้มาร่วมสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน บางโอกาสก็เป็นการพุดจาซักถามปัญหา หรือช่วยกันแก้ปัญหาก็ให้ผู้อื่น การเรียนการสอนในปัจจุบันได้นำวิธีการสอนแบบอภิปรายมาสอดคล้องกับเนื้อหาวิชาทุกกลุ่มตามควรแก่โอกาส เพื่อช่วยให้การเรียนการสอนบรรลุจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

4. การสอนแบบปฏิบัติทดลอง (Experimentation)

สุเทพ อ่อนไสว (2523 : 90) กล่าวถึงการสอนแบบปฏิบัติทดลองว่าเป็นวิธีสอนให้เกิดประสบการณ์ใหม่ๆ และข้อเท็จจริงจากการสอบสวน และทดลอง โดยเนื้อหาแท้แล้วก็คือการขยายและหารายละเอียดของวิธีทดลองนั่นเอง วิธีทดลองแตกต่างกับวิธีสอนแบบสาธิตกล่าวคือ วิธีสอนทดลองนักเรียนเป็นผู้กระทำ ส่วนวิธีสอนแบบสาธิตนั้น ครูเท่านั้นเป็นผู้ทดลองให้นักเรียนเป็นผู้กระทำ

5. การสอนแบบโครงการ (Project Method)

ประยงค์ จินดาวงศ์ (2527 : 213) กล่าวถึงการสอนแบบโครงการว่า เป็นวิธีที่มุ่งให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถในการทำงาน โดยเริ่มตั้งแต่การได้แสดงออกซึ่งความคิดริเริ่มออกแบบการวางโครงการตลอดจนการประเมินผลด้วยตนเอง โดยมีครูเป็นผู้แนะนำช่วยเหลือ วิธีสอนแบบนี้เหมาะสำหรับนักเรียนที่มีประสบการณ์ในการทำงานนั้นๆ มาก่อน แล้วจึงทำโครงการต่อเนื่องจากการเรียนงานพื้นฐาน ยกตัวอย่างนักเรียนได้เรียนรู้เรื่องการเพาะเมล็ด การปลูกพืชผักสวนครัว ขึ้นปฏิบัติกิจกรรมต่อเนื่องนักเรียนร่วมกันวางโครงการปลูกพืชผักสวนครัวภายในโรงเรียน

6. การสอนแบบหน่วย (Unit teaching)

สุวัฒน์ ยุทธเมธา (2523 : 211) กล่าวถึงการสอนแบบหน่วยว่าเป็นการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ความคิดรวบยอด หรือหลักการและการนำความรู้ที่เรียนไปใช้ในเวลาเดียวกัน การเรียนรู้จึงมุ่งให้เกิดความรู้ความเข้าใจในสิ่งที่เรียน มีทัศนคติต่อสิ่งที่เรียน มีทักษะและสามารถนำสิ่งที่เรียนไปใช้ในการดำรงชีวิตประจำวันได้ การจดจำข้อเท็จจริงจึงลดน้อยลง แต่เรียนรู้วิชาการเพิ่มขึ้นทั้งทางด้าน การหาข้อเท็จจริง และการใช้ข้อเท็จจริงให้เป็นประโยชน์

การสอนแบบหน่วยทำให้ผู้เรียนเข้าใจชีวิตจริงๆ มากขึ้น จึงต้องจัดวิชาต่างๆ ให้สัมพันธ์กันอย่างกว้างขวาง ในการดำเนินการสอนก็ใช้วิธีสอนต่างๆ หลายวิธีตามความเหมาะสมกับเนื้อเรื่องและปัญหาที่จะต้องเรียนรู้ หน่วยที่มีวิชาต่างๆ สัมพันธ์กันอย่างกว้างขวางก็เป็นหน่วยใหญ่ หน่วยที่มีวิชาต่างๆ สัมพันธ์กันน้อยก็เป็นหน่วยย่อยหรือหน่วยเล็ก การจัดหน่วยที่ดีถือว่าต้องจัดให้วิชาต่างๆ สัมพันธ์กันอย่างกว้างขวาง

7. การสอนแบบกลุ่ม (Grouping Works)

อากรณ ใจเที่ยง (2537 : 109) กล่าวถึงวิธีสอนแบบกลุ่มว่า เป็นวิธีสอนที่ผู้สอนมอบหมายให้ผู้เรียนทำงานรวมกันเป็นกลุ่ม ช่วยกันค้นคว้าหรือทำกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ เพื่อช่วยให้เกิดความรู้ความเข้าใจในบทเรียนยิ่งขึ้น ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ได้ดีเพราะ ได้ลงมือปฏิบัติงานด้วยตนเอง

8. การสอนแบบวิทยาศาสตร์ (Scientific Method)

มยุรี นนทปัทมะดุลย์ (2523 : 18) กล่าวถึงการสอนแบบวิทยาศาสตร์ว่า วิธีการสอนแบบนี้เป็นการอาศัยหลักการของวิธีแก้ปัญหา ด้วยวิธีวิทยาศาสตร์ นักเรียนจะรู้จักสังเกตพิจารณาให้เกิดปัญหา รู้จักศึกษาปัญหาอย่างถี่ถ้วน จะจัดปัญหาให้อยู่ในขอบเขตที่จะศึกษาไว้ รวบรวมข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัญหาให้เที่ยงตรงรู้จักตั้งสมมุติฐาน การทดลองค้นคว้า วิเคราะห์ลงความเห็นและสรุปให้นักเรียนรู้จักคิด เป็นวิธีสอนที่เป็นไปตามหลักจิตวิทยาแห่งการเรียนรู้ที่ว่า การเรียนรู้เกิดขึ้นได้เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น

9. การสอนแบบสืบสวนสอบสวน (Inquiry Method)

สุวัฒน์ ชูทรมเมธา (2523 : 216) กล่าวถึงการสอนแบบสืบสวนสอบสวนว่าเป็นวิธีสอนที่ให้ผู้เรียนรู้จักแก้ปัญหาสืบเสาะหาความรู้ทำความเข้าใจสิ่งต่างๆ ด้วยตนเองของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเข้าใจสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีหลักการและเหตุผล ขยายความคิด และโครงสร้างความคิดของผู้เรียน

10. การสอนแบบศึกษานอกสถานที่ (Field trip Method)

มยุรี นนทปัทมะดุลย์ (2523 : 20) กล่าวถึงวิธีการสอนแบบศึกษานอกสถานที่ว่าเป็นวิธีการหนึ่งที่พานักเรียนออกไปพบกับสถานที่เป็นจริง เพื่อให้นักเรียนได้หาความรู้ สังเกตสิ่งต่างๆ จากของจริง สถานที่จริงๆ เป็นการให้เด็กหาคำตอบจากประสบการณ์จริงโดยตรง เช่น พาไปโรงงานอุตสาหกรรม

11. การสอนเป็นรายบุคคล (Individual Instruction)

สุเทพ อ่อนไสว (2525 : 105) กล่าวถึงการสอนแบบรายบุคคลว่า เป็นวิธีสอนที่ครูเป็นผู้จัดสถานการณ์ และกิจกรรมในการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมแล้ว ผู้เรียนย่อมเกิดการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี ครูสามารถที่จะสอนให้เหมาะสมกับเอกภาพของบุคคลได้

12 การสอนแบบมอบหมายงาน (Assignment)

มยุรี นนทพิทมะคุลย์ (2523 : 22) ได้กล่าวถึงการสอนแบบมอบหมายงานว่า เป็นการกำหนดงานให้เด็กทำ แนวการสอนมุ่งเลี้ยงที่เด็กยิ่งกว่าครูหรือการสอน เปิดโอกาสให้เด็กเลือกวิชาที่จะต้องเรียนต่อ และรับผิดชอบในการเรียนของตนเองตามข้อตกลงที่นักเรียนสัญญาไว้ต่อครู โดยจะต้องทำงานให้เสร็จภายในกำหนดเวลาที่ครูให้ไว้ โดยทำรายการในวิชาเป็นรายเดือน ครูผู้สอนในแต่ละสาขาวิชาจะประจำในห้องเรียนต่างๆ ซึ่งใช้เป็นเสมือนห้องทดลองหรือห้องทำงานส่วนตัว นักเรียนจะเข้าออกตามความพอใจเพื่อปฏิบัติตามข้อตกลงที่ให้ไว้ต่อครู เมื่อนักเรียนข้อใจสิ่งใดก็จะขอคำแนะนำและความช่วยเหลือจากครูได้ทันที การทดสอบแบบนี้จะคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และให้เสรีภาพแก่เด็กในขอบเขต ห้องสมุดเฉพาะวิชาและอุปกรณ์จะต้องมีให้พร้อม

สรุปการสอนวิชาเกษตรเป็นหน้าที่ของครูที่ต้องจัดให้นักเรียนเกิดความรู้ทักษะและประสบการณ์มากที่สุด การเลือกวิธีสอนแบบต่างๆ ครูต้องคำนึงถึงความพร้อม วัย และวุฒิภาวะของนักเรียน ควรยืดหยุ่นตามเหตุการณ์ สภาพท้องถิ่น ความสนใจของนักเรียน ความสัมพันธ์กับวิชาอื่น วิธีการสอนแบบต่างๆ นั้น ล้วนมีประโยชน์และมีข้อจำกัด ครูต้องเลือกวิธีใดวิธีหนึ่ง หรือผสมผสานนำมาประยุกต์ใช้สอนกับวิชาเกษตรให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด นอกจากนี้ในส่วนของกิจกรรมต้องคำนึงถึงความพร้อมและความต่างของแต่ละบุคคล

ธีรยุทธ เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา (2527 : 161) กล่าวถึงการเตรียมความพร้อมในการร่วมกิจกรรมไว้ดังนี้ คือ การเตรียมตัวนักเรียนให้พร้อมที่จะเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนล่วงหน้า ด้วยการวางแผน ร่วมกับนักเรียนก่อนที่จะเรียน เช่น มอบหมายให้นักเรียนไปศึกษาหาความรู้เรื่องที่จะเรียนมาล่วงหน้า กำหนดให้นักเรียนจัดหาวัสดุอุปกรณ์ และเครื่องมือที่จะใช้มาให้พร้อม เนื่องจากการสอนวิชาการงานเป็นการปฏิบัติจริง จึงต้องใช้วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือต่างๆ อยู่เสมอ จึงต้องกำหนดให้นักเรียนเตรียมจัดหามาให้พร้อม เมื่อถึงเวลาจะได้ดำเนินการสอนได้ทันที มิใช่ว่าพอถึงเวลาเรียนจึงให้นักเรียนไปหาวัสดุอุปกรณ์ซึ่งจะทำให้เสียเวลามาก และกว่าจะหาได้ก็คงจะหมดเวลาเสียก่อน

จากการเตรียมตัวนักเรียน นอกจากเป็นการเตรียมความพร้อมด้านเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียนแล้ว ยังเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนตั้งแต่ การวางแผนการเรียน ซึ่งจะทำให้นักเรียนมองเห็นความสำคัญ และเกิดความรับผิดชอบ และในที่สุดจะทำให้เกิดความรู้สึกดีหรือรัก และสนใจที่จะเรียนมากยิ่งขึ้น

สิ่งเหล่านี้ถือว่าเป็นความพร้อมที่จำเป็นต่อผู้เรียน ความไม่พร้อมจะทำอะไรก็สำเร็จได้ยาก ความพร้อมต้องพร้อมทั้งร่างกายและจิตใจ ถ้าบุคคลใดมีความพร้อมทั้งกาย อารมณ์ สังคม สติ ปัญญา และไม่ว่าจะเรียนอะไรทำอะไรก็สำเร็จ จันนัษร ศิลปวานิช (2538 : 95) สรุปความพร้อมไว้ดังนี้

1. ช่วยให้ง่ายกว่ารวดเร็ว

2. พื่อใจการเรียนรู้และกิจกรรมที่ทำ
3. ช่วยให้มีคความสนใจการทำงานมากขึ้น
4. ประสบความสำเร็จในการเรียน
5. ส่งเสริมความเชื่อมั่นและเพิ่มกำลังใจในการเรียน
6. ทำให้อุบายเรียนอยากทำอยากคิดแก้ปัญหาชีวิตได้

วิชานกษครเป็นวิชาหนึ่งต้องอาศัยความร่วมมือจึงจะทำให้การเรียนการสอนประสบความสำเร็จ

ธีรยุทธ เสนิษฐ์วงศ์ ณ อยุธยา (2527 : 176) กล่าวถึงความแตกต่างของนักเรียนในการร่วมกิจกรรมการเรียนดังนี้ นักเรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกันในด้านความถนัด ความสนใจ และความสามารถ นักเรียนที่มาจากที่มีพ่อแม่มีอาชีพ แตกต่างกัน มีทักษะพื้นฐานความพร้อมและความสนใจแตกต่างกันด้วย ในการสอนวิชาการงานย่อมจะต้องจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วย โดยเน้นการปฏิบัติจนเกิดทักษะความถนัด และความสามารถของแต่ละคน มิได้เน้นให้ทุกคนต้องกระทำในสิ่งเดียวกัน และได้ผลเท่าเทียมกัน ฉะนั้นจึงทำให้การเตรียมบทเรียนการมอบหมายงานให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม การเรียนอาจมีความยุ่งยาก เพราะจะต้องกระทำให้สอดคล้อง และเหมาะสมกับนักเรียนแต่ละคนไป และด้านนักเรียนที่ต้องสอน มีจำนวนมากด้วยแล้วยังทำให้การเตรียมการสอนมีความยุ่งยากมากขึ้นจากความแตกต่างของผู้เรียน ครูผู้สอนสามารถศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนได้เหมาะสม

2.4.4 สื่อการเรียนการสอน

ความจำเป็นในการนำสื่อการเรียนมาใช้ในการเรียนการสอนมีความสำคัญมากขึ้น ความต้องการของครูและนักเรียนที่จะใช้สื่อการเรียน แล้วนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม การรู้จักนำสื่อไปใช้เช่นนี้เป็นการส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักคิด ประดิษฐ์ และรู้จักเลือกหนทางปฏิบัติได้ด้วยตนเอง รู้จักนำไปแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ครูอาจปลูกฝังให้เกิดแก่เด็กได้จากการใช้สื่อต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง

จันทร์ คุปตะวาทีน (2527 : 104) กล่าวถึงสื่อการเรียน คือวัสดุอุปกรณ์และกิจกรรมการเรียนที่ครู และนักเรียนจะต้องใช้เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และเป็นสิ่งเร้าใจ ความสนใจของนักเรียน สื่อการเรียนการสอนมีความจำเป็นมากสำหรับงานกษคร เพราะนักเรียนต้องปฏิบัติจริง สื่อการเรียนจะช่วยให้นักเรียนปฏิบัติงานได้สำเร็จ ครูจะต้องเตรียมเครื่องมือ เครื่องใช้ และวัสดุฝึกสำหรับสอนไว้ล่วงหน้า โดยการจัดหาหรือสะสมไว้ วัสดุที่ใช้อาจเป็นวัสดุในท้องถิ่น หรือวัสดุเหลือใช้ก็ได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ จำเนียร ศิลปวานิช (2538 : 70) สรุปสื่อการสอนว่าเป็นองค์ประกอบ ที่ทำให้การเรียนการสอนเป็นไปด้วยความราบรื่น และเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมขึ้นในตัวผู้เรียน สื่อการสอนคือ

เครื่องมืออุปกรณ์ทั้งหลาย เช่น ขอล็ก กระดานดำ แผนภูมิ แผ่นภาพ วารสารหนังสือ เทป ซีดี วีดีโอ เทป ภาพยนตร์ ฯลฯ

ธีรยุทธ เสนิงค์ ณ อรุษา (2527 : 175) กล่าวถึงปัญหาเกี่ยวกับการใช้สื่อว่า การสอนวิชา เกษตรต้องใช้เวลาฝึกงาน เครื่องมือ เครื่องใช้ และสถานที่เรียนภาคปฏิบัติ นับว่าเป็นสิ่งจำเป็น เพราะการฝึกฝนให้เกิดทักษะในการทำงานจะต้องกระทำด้วยการปฏิบัติจริงที่จะต้องอาศัยสื่อต่างๆ และสถานที่ฝึกปฏิบัติเพียงพอและเหมาะสมด้วย จึงจะทำให้การเรียนบรรลุเป้าหมายได้ แต่ที่เป็นอยู่ในปัจจุบันสื่อการเรียนและที่ฝึกงาน โดยทั่วไปยังไม่เพียงพอ

จันตรี คุปตะวาทีน (2527 : 141) กล่าวถึงหลักการใช้สื่อการเรียนวิชาการงานและอาชีพไว้ ดังนี้ คือ

1. การเตรียมสื่อการเรียน

1.1 ศึกษาแผนการสอนว่าจะต้องใช้สื่ออะไรบ้าง

1.2 จัดทำสื่อการเรียนที่สามารถทำได้ด้วยตนเอง ตามแผนการสอนที่กำหนดไว้ เช่น แผ่นภาพ แผนภูมิ หรือจะใช้สื่อการเรียนที่มีอยู่แล้วก็ได้

1.3 ควรสำรวจสื่อการเรียนทุกชิ้นที่จะนำไปใช้ว่าอยู่ในสภาพที่ตีพอใช้การ ได้หรือไม่ การชำรุดจะต้องแก้ไข ซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพดีจึงจะนำไปใช้สอนได้

1.4 ควรศึกษาและทดลองใช้สื่อการเรียนที่เตรียมไว้ก่อนที่จะนำไปใช้จริง ทั้งนี้เพื่อความถูกต้อง และเหมาะสมกับเนื้อหาที่จะสอน

1.5 การจัดเตรียมห้องเรียนก่อนทำการสอน เพื่อมิให้เกิดความบกพร่องในการใช้สื่อการเรียน เช่น การจัดโต๊ะ เก้าอี้ครู และนักเรียน เป็นต้น

2. การเลือกสื่อการเรียน ครูคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

2.1 สื่อการเรียนที่จะนำมาใช้ต้องเหมาะสมกับอายุ สติปัญญา และประสบการณ์ของผู้เรียน

2.2 สื่อการเรียนนั้นจะต้องช่วยเสริมให้นักเรียนเกิดความคิดริเริ่ม และก่อให้เกิดกิจกรรมร่วมกันในการเรียนการสอน

2.3 สื่อการเรียนนั้นจะช่วยสร้างปัญหาหรือช่วยแก้ปัญหา ไม่ควรเลือกสื่อที่จะสร้างปัญหา

2.4 เลือกสื่อการเรียนที่ให้ความปลอดภัย สิ่งนี้อาจจะเกิดอันตรายควรหลีกเลี่ยง

2.5 สื่อการเรียนควรใช้สีที่ดึงดูดความสนใจจากนักเรียน

2.6 ไม่ควรใช้สื่อการเรียนที่ชำรุดหรือเก่าเกินไป

3. การใช้สื่อการเรียนต่างๆ ไปควรปฏิบัติดังนี้

3.1 แสดงสื่อการเรียนให้นักเรียนทั่วทั้งห้อง สื่อการเรียนที่มีขนาดใหญ่ ควรหาที่ตั้ง วาง หรือแขวน ในมุมที่นักเรียนทั้งห้องจะเห็นได้ชัด

3.2 นำสื่อการเรียนมาวางไว้ที่หน้าชั้นเรียนก่อนถึงเวลาสอนเพื่อความสะดวกในการหยิบใช้ แต่ไม่ควรวางในลักษณะที่ทำให้นักเรียนเห็นก่อนถึงเวลาใช้ เช่น รูปภาพควรวางคว่ำไว้ก่อน หรือหุ่่นจำลองควรใส่ถุง หรือใส่กล่อง เป็นต้น

3.3 พยายามเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม หรือได้ศึกษาจากสื่อการเรียนนั้นด้วยตนเอง

3.4 ฝึกให้นักเรียนมีความระเบียบในการใช้สื่อการเรียน เช่น ไม่แย่งกันดู หรือใช้สื่อการเรียน ใช้สื่อการเรียนแล้วต้องรู้จักเก็บเป็นที่ หรือให้เพื่อนใช้ต่อไป

3.5 กำเนึงถึงความปลอดภัยในการใช้สื่อบางชนิด โดยเฉพาะที่ให้นักเรียนใช้เอง ควรกำชับให้นักเรียนระมัดระวังในการใช้เป็นพิเศษ เช่น การใช้ของมีคม หรือการฉีดพ่นยาฆ่าแมลง เป็นต้น

3.6 ครูต้องรู้จักวิธีเก็บรักษาสื่อการเรียนต่างๆ ให้อยู่ในสภาพดีและใช้ได้นาน

3.7 การใช้สื่อการเรียน และการจัดกิจกรรมนั้น ครูจะต้องศึกษาว่าสื่อการเรียนประเภทใดเหมาะที่จะใช้จัดกิจกรรมอะไร ได้บ้าง จึงจะทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู่มากที่สุด

3.8 หลังจากใช้สื่อการเรียนแล้วครูต้องประเมินผลสื่อที่ใช้ว่า สื่อการเรียนชนิดนั้นๆ นักเรียนชอบหรือไม่ ได้ผลในการสอนอย่างไร เด็กเข้าใจบทเรียนแล้วหรือยัง การประเมินผลการเรียนการสอนจะเป็นประโยชน์ต่อครู เพราะจะได้ทราบว่า บทเรียนหรือเนื้อหาใดที่ควรหาสื่อเพิ่มเติม เช่น หนังสือหรือรูปภาพ เพื่อให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในบทเรียน หรือเนื้อหานั้นๆ ดียิ่งขึ้น

4. การใช้สื่อการเรียนประเภทเครื่องมือ เช่น ขนาดเครื่องมือ ต้องใช้ให้เหมาะสมกับวัยของนักเรียน ความถูกต้อง เช่น ความปลอดภัย ก็เป็นเรื่องที่ผู้สอนจะต้องเอาใจใส่ขณะมีการใช้เครื่องมือชนิดต่างๆ ควรมีการสาธิตวิธีใช้เครื่องมือ และลำดับขั้นการใช้ที่ถูกต้อง ตลอดจนความปลอดภัยในการใช้ทุกครั้ง ทักษะกระบวนการใช้ ความปลอดภัยผู้สอนอาจนำมาผ่านป้ายแสดงขั้นตอนใช้ของการใช้เครื่องมือที่ถูกต้อง แต่ควรให้ชัดเจนมองแล้วเข้าใจ ปฏิบัติตามขั้นตอนได้

5. การทำความสะอาดและการเก็บรักษาสื่อการเรียน เป็นสิ่งจำเป็นที่ครูจะต้องเน้นทุกครั้งหลังจากที่นักเรียนใช้เครื่องมือ ไม่ว่าเครื่องมือนั้นจะเป็นเพียงเครื่องมือชิ้นเล็กๆ ก็ตาม เพื่อสร้างนิสัยในการรักเครื่องมือ และกิจนิสัยที่ดีงาม ส่งเสริมการประหยัด ความมีระเบียบวินัย ยกตัวอย่างการใช้ส้อมพรวนดิน หรือช้อนปลูก บัวรดน้ำ มีดหั่นของ หรือกรรไกรตัดกระดาษ นักเรียนจะต้องทำความสะอาด เช่น การล้าง เช็ดให้แห้ง และทาน้ำมัน ควรให้ฝึกปฏิบัติจนเป็นนิสัย

ธีรยุทธ เสนิวังศ์ ณ อชฺฐยา (2527 : 161) กล่าวถึงการเตรียมสื่อการเรียนว่า เป็นเครื่องมือที่ช่วยเร้าความสนใจ และกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียน ทั้งยังช่วยให้นักเรียนเรียนรู้ได้เร็ว และเข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น การสอนของครูจึงควรใช้สื่อการเรียนประกอบด้วยทุกครั้งสำหรับสื่อการเรียนกลุ่มการงานนั้นนับว่าจำเป็นมาก เพราะเป็นการสอนที่เน้นการปฏิบัติ จึงต้องมีทั้งสื่อประเภท

วัสดุฝึกงาน และประเภทเครื่องมือสำหรับงานต่างๆ ในการเตรียมสื่อ่นั้นจะต้องเตรียมให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ และกิจกรรมที่จัดขึ้น ตลอดจนต้องคำนึงถึงความเหมาะสมกับวัย ความสามารถและความปลอดภัยในการใช้สื่อ เนื่องจากสื่อประเภทวัสดุฝึกงานเป็นสื่อที่มีอยู่ทั่วไปในท้องถิ่นถ้าครูได้ศึกษาแผนการสอนโดยตลอดแล้ว คงมองเห็นว่าในแต่ละภาคเรียน หรือในปีการศึกษาหนึ่งๆ จะต้องใช้สื่ออะไรบ้าง จะใช้สื่ออะไรทดแทนสื่อที่ไม่สามารถจะหาได้ ในท้องถิ่นบ้าง จึงควรมีโครงการสะสมสื่อประเภทวัสดุฝึก โดยให้นักเรียนเข้าร่วมโครงการเก็บสะสมสื่อประเภทวัสดุฝึกด้วย ส่วนสื่อประเภทเครื่องมือที่อาจต้องจัดซื้อด้วยเงินงบประมาณ หรือการบริจาคของผู้มีกุศลจิตในการศึกษานั้นจะต้องเก็บรักษาให้เป็นระบบโดยแยกประเภทเป็นสัดส่วน ไม่ปะปนกันเพื่อความสะดวกและความปลอดภัย ในการนำไปใช้และการเก็บรักษา

สรุปกลุ่มวิชาการงานและอาชีพ นักเรียนจะต้องทำงานต่างๆ ด้วยตนเอง โดยต้องใช้สื่อวัสดุฝึกงาน ครูผู้สอนจะต้องเตรียมสื่อการสอน การเลือกสื่อการสอน และใช้สื่อการสอนให้ถูกต้องที่เหมาะสมกับวัย จุดประสงค์การเรียนรู้ ความเหมาะสมของผู้เรียน ที่เหมาะสมจะเอื้ออำนวยให้ การปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนดำเนิน ไปอย่าง ได้ผล

2.4.5 ผู้เรียน

ผู้เรียนมีความสำคัญในระบบการเรียนการสอน ผู้เรียนจะได้รับความสนใจจากผู้สอนแต่เริ่มแรกจนถึงสุดกระบวนการ ผู้สอนและผู้เรียนต้องมีความพร้อมต่อสิ่งต่อไปนี้คือ การรู้พื้นฐาน การกำหนดจุดมุ่งหมายของการสอน ต้องการให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในลักษณะใด การคัดเลือกเนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอนต้องคำนึงถึงความเหมาะสมกับความสามารถ และสอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียนเป็นส่วนรวม ความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน

สุรพันธ์ ดันศรีวงศ์ (2538 : 14) สรุปว่า ความแตกต่างระหว่างบุคคล ระหว่างผู้เรียนกับกรรมพันธุ์ สิ่งแวดล้อม และความพร้อมเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการจัดการเรียนการสอน

วิชาเกษตรเป็นการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนทำงานเป็น โดยการเน้นการให้นักเรียนปฏิบัติจริง ครูผู้สอนต้องคำนึงสิ่งสำคัญต่อไปนี้ คือ คุณลักษณะ ความพร้อมและความแตกต่างของผู้เรียน

จันทร์ คุปตะวาทีน (2527 : 103) กล่าวถึงคุณลักษณะของนักเรียนในกลุ่มวิชาการงานและอาชีพไว้ดังนี้

1. มีความพยายาม ความอดทน ขยันหมั่นเพียรในการปฏิบัติงาน
2. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
3. มีความสังเกต และพิจารณา
4. มีความละเอียด ประณีต
5. มีความรับผิดชอบต่องานที่มอบ และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
6. รู้จักรักษาความปลอดภัยในเวลาปฏิบัติงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ

7. รู้จักรักษาความสะอาด
8. รู้จักเก็บรักษาเครื่องมือและอุปกรณ์
9. รู้จักใช้วัสดุอย่างประหยัดและคุ้มค่า
10. การทำงานร่วมกับผู้อื่น
11. มีความมั่นใจในตนเอง
12. มีความซื่อสัตย์
13. มีความเอื้อเฟื้อ
14. มีวินัยในตนเอง
15. ตรงต่อเวลา
16. เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี
17. รู้จักวิจารณ์ และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างมีเหตุผล

จากคุณลักษณะดังกล่าวของครูผู้สอน ควรนำไปสอดแทรกในการเรียนการสอนให้กับนักเรียน

2.4.6 การวัดและประเมินผล

การวัดผลประเมินผลวิชานกษครนั้น เน้นที่ภาคปฏิบัติคือ ใช้วิธีวัดและประเมินผลหลายๆวิธีเช่น สังเกตการทำงาน การตรวจผลงาน และใช้ข้อทดสอบ วัดภาคทฤษฎีเป็นต้น ในการให้คะแนนครูควรให้ความสำคัญการสอนภาคปฏิบัติให้มาก ตลอดจนการตั้งเกณฑ์และการเลือกเครื่องมือในการวัดผลประเมินผล

วิชานกษครเป็นส่วนหนึ่งในกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพซึ่ง (ศิริลักษณ์ ศรีภมม. 2527 : 495) ได้กล่าวถึงแนวทางปฏิบัติการวัดผลประเมินผลในกลุ่มนี้ คือ

1. การประเมินผลก่อนเรียน เพื่อพิจารณาว่านักเรียนมีทักษะที่จำเป็นสำหรับการเรียนเพียงใด ในการสอนควรจัดนักเรียนอยู่ในตำแหน่งใด ของลำดับชั้นการสอน เป็นการวัดพื้นฐานเบื้องต้นของนักเรียน เป็นประโยชน์ต่อการวางแผนการสอนว่าจะต้องเริ่มอย่างไรจึงจะเหมาะสมกับสภาพของนักเรียน ในกรณีที่ครูประเมินผลก่อนเรียนแล้วพบว่านักเรียนบางคนยังไม่มีความรู้และทักษะ ครูควรเสริมสร้างให้นักเรียนมีความรู้และทักษะที่ยังขาดอยู่ เพราะถ้าหากปล่อยไว้จะทำให้ นักเรียนมือห่วย และไม่สนใจต่อการเรียนในที่สุดจะประสบกับความล้มเหลวในการเรียน

2. การประเมินผลระหว่างเรียน คือ การประเมินความรู้ความสามารถของนักเรียนตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ จุดประสงค์ใดที่นักเรียนไม่สามารถบรรลุจะต้องมีการซ่อมเสริมจุดมุ่งหมายที่สำคัญก็คือ เป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนของนักเรียน วิธีการสอน รวมทั้งสื่อการสอนหรือลำดับขั้นของการสอน การประเมินผลอาจใช้แบบทดสอบ ถ้าทางด้านปฏิบัติงานโดยใช้การสังเกตเป็นหลักซึ่งจะต้องมีแบบสำรวจรายการหรือแบบจัดอันดับคุณภาพ

3. การประเมินผลปลายภาค เป็นการประเมินเมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอน ในแต่ละภาคเพื่อ ต้องควรทราบว่านักเรียนมีความรู้มากน้อยเพียงใด เก่งอ่อน และจะต้องปรับปรุงการเรียนการสอน ในด้านใด การวัดผล ทั้งทฤษฎีและความรู้

สมชาติ เทศมณี (2527 : 503) กล่าวถึงเทคนิควิธีการวัดผล และประเมินผลในกลุ่มการทำงาน และพื้นฐานอาชีพ มี 4 วิธีดังนี้

1. วิธีวัดและประเมินผลโดยการสังเกต เป็นการวัดโดยใช้หูและตาเป็นเครื่องมือสำคัญ สังเกตพฤติกรรมของนักเรียน ในสภาพการณ์ที่แท้จริงในห้องเรียน หรือนอกห้องเรียน การวัดใน ลักษณะนี้จะ ไม่จำกัดระยะเวลาในการจัดผู้ถูกวัดอาจจะรู้ตัวหรือไม่รู้ตัวว่ากำลังถูกวัดก็ได้ วิธีสังเกต พฤติกรรมในการปฏิบัติงานของนักเรียนครูจะต้องสร้างเครื่องมือและฉบับที่เก็บข้อมูลที่ได้จากการ สังเกตไว้เป็นหลักฐาน

พฤติกรรมที่น่าสังเกตคือ

1. ความสามารถในการฟัง และทำความเข้าใจ
2. ความสนใจ เอาใจใส่บทเรียน
3. เห็นคุณค่าของงานที่ทำ รวมทั้งการนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้
4. มีความพยายาม ความอดทน ขยันหมั่นเพียรในการปฏิบัติงาน
5. มีความมั่นใจในตนเอง
6. มีความคิดริเริ่ม
7. มีความคิดสร้างสรรค์
8. มีความสังเกตและพิจารณา
9. มีความละเอียดประณีต
10. มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่
11. มีระเบียบวินัยในตนเอง
12. ตรงต่อเวลา
13. รู้จักรักษาความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน
14. รู้จักรักษาความสะอาด
15. รู้จักเก็บเครื่องมือ และรักษาอุปกรณ์
16. รู้จักประหยัดใช้วัสดุอย่างคุ้มค่า
17. สามารถปรับปรุงแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเองได้
18. ผลงานสำเร็จเรียบร้อย ตามวัตถุประสงค์
19. มีความรู้ความเข้าใจทำงานเป็นหมู่คณะ เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี
20. รู้จักวิจารณ์และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างมีเหตุผล

การกำหนดเกณฑ์ในการสังเกตนั้น เป็นการยากที่จะกำหนดให้แน่นอนตายตัว นอกจากจะใช้วิธีเปรียบเทียบพฤติกรรมใหม่ กับพฤติกรรมเก่าว่า เหมือนหรือต่างกัน ถ้าต่างกันแสดงว่ามีการเปลี่ยนแปลง และการเปลี่ยนแปลงนั้นๆ สอดคล้องกับจุดประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่เพียงใดสิ่งสำคัญในการสังเกตคือ การฝึกฝนการสังเกต เพราะช่วยให้ได้ข้อมูลที่เที่ยงตรงมากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตามหากมีความมุ่งหมายชัดเจน กล่าวคือ รู้สิ่งที่สังเกต รู้เกณฑ์และมีการบันทึกการสังเกตที่ดี ก็จะทำให้ข้อมูลที่ได้นั้นเที่ยงตรง

การสังเกตนั้นเริ่มต้นด้วยการมีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน ประกอบกับแบบฟอร์มการบันทึกการสังเกตที่ดี จะช่วยให้ครู ได้ข้อมูลพฤติกรรมของนักเรียนที่เที่ยงตรงมาก

2. วิธีการวัดและประเมินผลโดยการใช้แบบทดสอบ การทดสอบเป็นการประเมินผลความรู้ความเข้าใจ ที่นักเรียนมีต่อการเรียนการสอน ที่ได้เรียนผ่านมาแล้ว เครื่องมือที่ใช้ในการทดสอบจะใช้วิธีการออกข้อสอบแบบปรนัย หรืออัตนัย ก็ได้ การออกข้อสอบจะออกวัดความรู้ในเรื่องเครื่องมือ การใช้เครื่องมือ วัสดุ วิธีการทำงาน และความปลอดภัยในการทำงาน

การสร้างเครื่องมือทดสอบ ผู้ออกข้อสอบจะต้องศึกษาจุดประสงค์ด้านความรู้ความสามารถเป็นหลักเสียก่อน แล้วจึงนำชนิดของงานและขอบเขตของงานที่นักเรียน ได้เรียนและปฏิบัติทั้งหมดมาเปรียบเทียบจะเห็นได้ว่าองค์ประกอบในการเรียนการสอนมีความสัมพันธ์อย่างเป็นระบบการพัฒนารูปแบบของการเรียนการสอนที่ดีต้องพัฒนาไปพร้อมๆ กัน ซึ่งจะช่วยให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปด้วยความเรียบร้อย สามารถทำให้ผู้เรียนได้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ

3. วิธีการวัดผลและประเมินผลโดยการสัมภาษณ์ การสัมภาษณ์ คือ การสนทนาแบบมีจุดมุ่งหมายแน่นอน การสัมภาษณ์อาจทำได้หลายแบบ ได้แก่

1. แบบมีฟอร์มคำตอบให้เลือกหรืออาจเตรียมเฉพาะคำถาม แต่ให้ตอบอิสระได้
2. แบบไม่มีแบบฟอร์มคำตอบ เป็นการสัมภาษณ์ที่ไม่มีแบบกำหนดไว้ตายตัว ผู้ถูกสัมภาษณ์ได้แสดงความคิดเห็นและความรู้สึกของตนเองอย่างอิสระ เป็นการสัมภาษณ์ที่ไม่มีเตรียมคำถามไว้ก่อน เป็นแต่เพียงการสนทนากันเพื่อประสงค์จะดูบุคลิกลักษณะความสามารถทางสังคมและอารมณ์ของผู้ถูกสัมภาษณ์ การสัมภาษณ์ที่ดีควรสร้างความสัมพันธ์ที่ดี ชั่วขณะหนึ่งให้ผู้ถูกสัมภาษณ์อยากแสดงความรู้สึก แสดงความคิดเห็นออกมา การตั้งคำถามพยายามถามเพื่อให้ได้คำตอบที่ตรงจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

การวัดผลวิธีนี้ได้ข้อมูลที่เที่ยงตรงดี เพราะในระหว่างการสัมภาษณ์ ผู้สัมภาษณ์มีโอกาสสังเกตผู้สัมภาษณ์ตลอดเวลา มีความประหม่าหรือไม่มีไหวพริบ หรือมีความเด่นชัดอย่างไร การสัมภาษณ์หรือตอบปากเปล่านี้อาจเลือกใช้กับบทเรียนตอนใดตอนหนึ่งจะช่วยประหยัดเวลาได้มาก นอกจากนั้นการใช้วิธีสัมภาษณ์ร่วมกับวิธีวัดผลชนิดอื่นๆ ยังช่วยตรวจสอบผลการวัดชนิดนั้นๆ ว่ามีความเที่ยงตรงหรือไม่อีกด้วย

4. วิธีการวัดผลและประเมินผลโดยวิธีตรวจผลงาน เป็นวิธีวัดประเมินผลวิธีหนึ่งที่ใช้มากในการวัดวิชาในกลุ่มการงาน การตรวจผลงานเป็นวิธีที่ใช้เพื่อตรวจสอบพฤติกรรมตามจุดประสงค์ที่แสดงให้เห็นถึงผลสัมฤทธิ์จากการเรียนรู้ของนักเรียน ออกมาในด้านรูปธรรมมากกว่าการแสดงออกมาในด้านนามธรรม ช่วยให้การวัดมีความเที่ยงตรง และมีค่าของความเชื่อมั่นสูง การตรวจผลงานในเรื่องต่อไปนี้ ความถูกต้อง ความละเอียด ความประณีต ความคงทน ประโยชน์ใช้สอย การดูแลความสะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสถานที่ทำงาน การเก็บรักษาเครื่องมือให้ถูกต้องเป็นระเบียบเรียบร้อยสวยงาม

สรุปการประเมินผลการเรียนการสอน และการปรับปรุงแก้ไข เป็นกิจกรรมที่ดำเนินการภายหลังจากการเรียนการสอนได้ผ่านไปแล้ว โดยที่ผู้สอนทำการประเมินผลจากข้อมูลต่างๆ ซึ่งเกิดขึ้นจากการเรียนการสอน เช่น จากการใช้สังเกตพฤติกรรมการเรียน จากผลการทำกิจกรรมหรือแบบฝึกหัด การใช้สื่อการสอน การทดสอบวัดจุดประสงค์ของเนื้อหาในหลักสูตร การทดสอบหลังสอน ฯลฯ เป็นต้น การประเมินผลของการเรียนเป็นการนำเอาผลที่ได้จากการสอนไปเปรียบเทียบกับจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนที่ได้กำหนดไว้ก่อนที่จะสอน ว่าเป็นไปตามจุดมุ่งหมายก็แสดงว่าการดำเนินการเรียนการสอนได้บรรลุผลแล้ว แต่ถ้าหากพบว่ายังไม่เป็นไปตามจุดมุ่งหมายก็แสดงว่าการดำเนินการเรียนการสอนยังมีข้อผิดพลาดอยู่ สมควรจะได้ทำการปรับปรุงแก้ไขการสอนดังกล่าว

จะเห็นได้ว่าองค์ประกอบการเรียนการสอนมีความสัมพันธ์อย่างเป็นระบบ การพัฒนาองค์ประกอบของการเรียนการสอนที่ดีต้องพัฒนาไปพร้อมๆ กัน ซึ่งจะช่วยให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปด้วยความเรียบร้อย สามารถทำให้ผู้เรียนได้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จิตรา กังแสบ (2533 : 153) ได้ทำการวิจัยเรื่องสภาพและปัญหาการจัดการสอนการเรียนวิชาเกษตรกรรมกึ่งระบบโรงเรียนตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สรุปได้ว่า

1. ครูอาจารย์ประสบปัญหาเรื่องหน้าที่รับผิดชอบงานสนับสนุนหลายด้าน
2. นักเรียนมาจากครอบครัวยากจนเป็นปัญหาต่อการเรียนการสอนนักเรียนขาดแรงจูงใจ
3. สถานที่ฝึกงานของโรงเรียนมีน้อย
4. สื่อ วัสดุอุปกรณ์ มีไม่ตรงกับความต้องการและมีไม่เพียงพอ
5. ผู้ปกครองไม่สนับสนุนให้บุตรหลานเรียนเกษตร และประกอบอาชีพเกษตร

ประเทือง แผนสมบูรณ์ (2536:47) ได้ทำการวิจัย เรื่อง เจตคติของนักเรียนที่มีต่อวิชาเกษตร และวิธีสอนของครู ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สรุปได้ว่า

1. นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อวิชาเกษตรและมีความรู้ลึกซึ้งชอบวิชาเกษตร
2. นักเรียนชอบการสอนแบบทัศนศึกษา, การทำโครงการ, วิทยากรบรรยายภายนอก, การปฏิบัติงานและการเขียนรายงาน ตามลำดับ

3. ครูขาดทักษะในการสอน การสอนแบบบรรยายไม่น่าสนใจ
ประเสริฐ ไพรทอง (2534 : 112-113) ได้ทำการวิจัยความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดพิจิตร เกี่ยวกับวิชาเกษตร สรุปได้ว่า

1. อุปกรณ์การสอน ขาดอุปกรณ์การสอนบางอย่าง ประกอบกับครูไม่ยอมใช้สื่ออุปกรณ์
ที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์ อุปกรณ์ขาดการบำรุงรักษา และการติดตามผลการใช้ ขาดงบประมาณ
สนับสนุนในการใช้สื่อ

2. นักเรียนยังขาดทักษะทำงานเป็นกลุ่ม

3. หลักสูตร ไม่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นมัธยมศึกษาตอนต้น

4. ครูยังไม่มีความรู้ความเข้าใจในวิชาเกษตร

มยุรี ชนิดรบรร (2527 : 36) ได้วิจัยเรื่องสภาพปัญหาการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา ในเขตการ
ศึกษา 9 ได้สรุปผลการวิจัยดังนี้

1. ในด้านการบริหาร ปัญหาหนักมากต้องแก้ไข ได้แก่ งบประมาณดำเนินงานไม่เพียงพอ
วัสดุครุภัณฑ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ไม่เพียงพอ

2. ด้านหลักสูตร เอกสารประกอบการเรียนไม่พอเพียง เป็นปัญหาหนักมากต้องแก้ไข
เร่งด่วน รองลงมาคือ เนื้อหาหลักสูตรนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้ไม่เหมาะสม ครูไม่เข้าใจ
จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

3. ด้านการเรียนการสอน โรงเรียนจัดแผนการเรียนไม่สนองต่อความต้องการของผู้เรียนได้
กว้างขวาง ครูขาดความกระตือรือร้น ในการสอน จำนวนชั่วโมงสอนของครู แต่ละคนมากเกินไป
นักเรียนไม่สนใจเรียน มีห้องปฏิบัติการไม่เพียงพอ จัดหาวัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอ ครูเน้นในเนื้อหา
วิชามากกว่ากระบวนการเรียนการสอน

4. ด้านการประเมินผล การวัดชี้คเนื้อหา มากกว่าจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

ชวนพิศ แร่ห่วน (2526 : 121) ได้วิจัยเรื่องการจัดสภาพการเรียนการสอนวิชาเกษตร แผน
การเรียนวิชาเกษตรในโรงเรียนมัธยม จังหวัดอุดรดิศต์ 2526 สรุปได้ดังนี้

1. ในด้านหลักสูตรเกี่ยวกับวิชาชีพ พุทธศักราช 2524 ประเภทวิชาเกษตร ใช้ในการจัดการ
เรียนเกษตรนั้นยังขาดความเหมาะสม ทั้งนี้เพราะโรงเรียนมัธยมศึกษาขาดความพร้อมในด้าน
อุปกรณ์ บุคลากรและงบประมาณ

2. การจัดแผนการเรียนเกษตร ได้เน้นหนักในสาขาเกษตรทั่วไป ซึ่งนักเรียนมีความสนใจ
ในสาขานี้ ปานกลาง แสดงว่าการจัดแผนการเรียนเกษตรของโรงเรียนยังไม่สอดคล้องกับความสนใจ
ของนักเรียนมากนัก และการเรียนรายวิชาเลือกของโรงเรียนดังกล่าว นักเรียนไม่มีโอกาสได้

เลือกเรียนรายวิชาเลือกตามความสนใจของคน ทั้งนี้เพราะทางโรงเรียนเป็นฝ่ายพิจารณา เปิดสอนรายวิชาเลือกฝ่ายเดียว นักเรียนไม่มีส่วนร่วมในการพิจารณาคำข

3. ในด้านการสอน อาจารย์เกษตรส่วนมากมีการจัดการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดีพอสมควร ทั้งนี้เนื่องจาก อาจารย์เกษตร ได้มีการเตรียมการสอนและ ได้ยึดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมเป็นหลักในการสอน ทั้งยัง ได้บอกจุดประสงค์ของบทเรียนให้นักเรียนทราบทุกคนด้วยวิธีการสอนที่แก่นิยมใช้มากที่สุด และยังขาดความเหมาะสม คือวิธีการสอนแบบบรรยาย

4. วิธีการสอนวิชาเกษตรกรรมที่นักเรียนชอบมากที่สุดคือ การสาธิตให้นักเรียนดู เหตุที่เป็นเช่นนี้ เพราะการสอนวิธีนี้นักเรียนมีโอกาสได้เห็นการปฏิบัติจากของจริง ไม่ต้องสร้างจินตนาการ และเข้าใจง่าย ซึ่งทำให้นักเรียนสนใจเรียนยิ่งขึ้น

ทิพย์วรรณ สนะพันธ์ (2525 : 9) ได้ศึกษาสภาพการจัดการสอนการเรียนวิชาเกษตรกรรมระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ได้พบว่า อาจารย์ในโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนใหญ่สอนนักเรียนด้วยวิธีบรรยาย แล้วให้นักเรียนจด จึงนับว่ายังไม่เหมาะสม เพราะนักเรียนไม่ได้มีโอกาส ค้นคว้าด้วยตนเอง วิธีการสอนที่นักเรียนชอบมากที่สุดคือ การสอนแบบบรรยายประกอบการสาธิต ที่เป็นเช่นนั้น อาจเป็นเพราะว่าการสอน วิธีนี้นักเรียนมีโอกาสได้เห็นการปฏิบัติจากของจริง ทำให้การเรียนน่าสนใจยิ่งขึ้น และโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนใหญ่ยังประสบปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการสอนวิชาเกษตรในด้านการขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ งบประมาณ สถานที่ฝึกงานเกษตร อาคารเรียนและอาจารย์

รมณีษ์ อาภาภิรม (2531 : 119) ได้ศึกษาการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และปลาย ลักษณะที่เรียน การสอนมุ่งเน้นให้ศึกษาค้อ เน้นวิชาสามัญมากกว่าวิชาอาชีพ ขาดการปฏิบัติจริงจึง จบแล้วประกอบอาชีพเกษตรกรรมเองยังไม่ได้ ผู้ปกครองไม่ต้องการ ให้นุตรหลานเรียนนักเรียนที่ลงเลือกเรียนวิชาเกษตรในระดับนี้ ก็มี ได้เกิดจากความสนใจจริง แต่ทางโรงเรียนเป็นผู้จัดให้ตามแนวทางที่จะศึกษาค้อ ครูผู้สอนก็มีหน้าที่ สอนให้ครบจบตามเวลาที่กำหนด เนื่องจากมี นักเรียนจำนวนมาก และเปิดสอนหลายวิชา แต่ละคนรับภาระชั่วโมงสอน ไม่ต่ำกว่า 16-20คาบ/สัปดาห์ ครูเกษตรในระดับมัธยมศึกษา จึงไม่มีเวลาศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาตนเอง พัฒนาการสอน ติดตามงานภาคปฏิบัติ แบบเกษตรภายใต้การนิเทศ และไม่มีโอกาสที่จะเข้าไปทำงานร่วมกับเกษตรกรในท้องถิ่นของโรงเรียน ฉะนั้นนักเรียนที่จบแล้วถ้าไม่ได้ศึกษาค้อโดยเฉพาะ นักเรียนที่อยู่ต่างจังหวัดประกอบอาชีพไม่ได้เช่นเดิม ต้องฝึกใหม่ตามพ่อแม่ และผู้ปกครองเหมือนเมื่อจบชั้นประถม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

วิธีการดำเนินงาน

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานซึ่งประกอบไปด้วย ด้านตัวผู้สอน หลักสูตร กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน ผู้เรียน และการวัดและประเมินผล และเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนวิชางานเกษตรพื้นฐานของครูเกษตร ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นสังกัดกรมสามัญศึกษา และ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาในจังหวัดชัยนาท

3.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ครูเกษตรผู้สอนวิชางานเกษตรพื้นฐานในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2542 สังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวน 14 คน และสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจำนวน 54 คนรวมเป็น 68 คน ดังรายละเอียดแสดงตารางที่ 3.1 และตารางที่ 3.2

ผู้วิจัยได้ใช้ประชากรทั้งหมดในการศึกษาค้างนี้

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนครูเกษตร ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชัยนาท ที่ออกแบบสอบถาม

ลำดับที่	โรงเรียน	ประชากร
1	ชัยนาทพิทยาคม	1
2	ชัยนาทพิทยาคม 2	1
3	อุทิศโทบุลธานุอุปถัมภ์	1
4	สาครพิทยาคม	1
5	วัดสิงห์	1
6	คริสโมสรวิทยา	1
7	ครูประชาสรรค์	1
8	ห้วยกรดวิทยา	1
9	บุญนาควิทยาคม	1
10	สรรพยาวิทยา	1
11	ชานุกิจพิทยา	1
12	หันคารราษฎร์รังสฤษดิ์	1
13	หันคาพิทยาคม	1
14	เนินขามรัฐประชานุเคราะห์	1
	รวม	14

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้เพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามเผยแพร่หรืออ้างถึงเนื้อหาของเอกสารทุกประการโดยไม่ได้รับอนุญาต

ตารางที่ 3.2 แสดงจำนวนครูเกษียณในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัด
ชัยนาท ที่ตอบแบบสอบถาม

ลำดับที่	โรงเรียน	ประชากร
1.	ชุมชนคลองจันทน์	1
2.	บ้านไทรนกยูง	1
3.	วัดวิจิตรรังสรรค์	1
4.	บ้านหนองยาง	1
5.	วัดพรหมวิหาร	1
6.	บ้านหนองแจง	1
7.	วัดอรัญวาสี	1
8.	วัดประทุมธรรม	1
9.	บ้านวังค่อไห	1
10.	บ้านกระบกเตี้ย	1
11.	วัดถ้ำเข้	1
12.	บ้านหนองค้อ	1
13.	บ้านชัยภูผาง	1
14.	วัดแคนใหญ่	1
15.	วัดศรีวิชัย	1
16.	วัดนางถือ	1
17.	ชุมชนวัดดักกะนง	1
18.	ชุมชนวัดวังเคียน	1
19.	รัฐเขื่อนพลเทพอุปถัมภ์	1
20.	วัดโรงวัว	1
21.	ไทยรัฐวิทยา	1
22.	วัดโลกสุก	1
23.	วัดวังหมัน	1
24.	บ้านหนองขุนมิตรภาพที่ 136	1
25.	วัดบ่อแร่	1
26.	วัดวังน้ำขาว	1
27.	บ้านสะพานหิน	1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

ลำดับที่	โรงเรียน	ประชากร
28.	บ้านหนองตะขบ	1
29.	บ้านวังตะเคียน	1
30.	วัดนมโฑ	1
31.	วัดคงคาราม	1
32.	วัดเขมแก้ว	1
33.	วัดบ้านหนอง	1
34.	วัดโบสถ์ราษฎร์บำรุง	1
35.	วัดหนองแขม	1
36.	วัดคลองจิว	1
37.	วัดโพธิ์ทอง	1
38.	บ้านทุ่งกระถิน	1
39.	เทพรัตน์	1
40.	วัดธรรมมิกาวาส	1
41.	วัดโพธิ์งาม	1
42.	วัดกำแพง	1
43.	ชุมชนวัด โลกคอกไม้	1
44.	วัดหัวค่น	1
45.	วัดโฆสิตาราม	1
46.	วัดศกุนาราม	1
47.	วัดท่ากระแส	1
48.	บ้านทุ่งกว้าง	1
49.	วัดหนองจิก	1
50.	บางไก่อ่เดือน	1
51.	วัดศรีมงคล	1
52.	บ้านหนองหวาย	1
53.	บ้านเขากลีด	1
54.	ดอนสีนวน	1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานรวม การศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำ 54 ใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยได้ใช้วิธีสอนของ สุรพันธ์ ตันศรีวงศ์ (2538 : 35) มาเป็นแนวในการสร้างแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 คือ สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 คือสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐาน ตอนที่ 3 ถามเกี่ยวกับข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐาน แบบสอบถามความคิดเห็นเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่ามี 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง ระดับปัญหามากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับปัญหามาก
- 3 หมายถึง ระดับปัญหาปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับปัญหาน้อย
- 1 หมายถึง ระดับปัญหาน้อยที่สุด

โดยแบ่งปัญหาออกเป็น 6 ด้าน คือ

- 1. ปัญหาเกี่ยวกับผู้สอน
- 2. ปัญหาเกี่ยวกับหลักสูตร
- 3. ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอน
- 4. ปัญหาเกี่ยวกับสื่อการสอน
- 5. ปัญหาเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล
- 6. ปัญหาเกี่ยวกับผู้เรียน

3.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดำเนินตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐาน โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เรื่องผู้สอน หลักสูตร กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการสอน ผู้เรียน และวัดผลประเมินผล
- 2. ศึกษาหลักการเกี่ยวกับการทำแบบสอบถาม
- 3. ร่างแบบสอบถาม แล้วนำเสนออาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ร่วมเพื่อตรวจสอบแนะนำ และปรับปรุงแก้ไข

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.4 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) และความถูกต้องทางด้านการใช้ภาษาจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน คือ

1. ดร.นพคุณ ศิริวรรณ อาจารย์ประจำภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์
อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณ
ทหารลาดกระบัง
2. นายศักดิ์สิทธิ์ สุดสาระ หน่วยศึกษานิเทศก์ เขตการศึกษา 7 กรมสามัญศึกษา
จังหวัดลพบุรี
3. นายประชุกต์ สริดารา หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา จังหวัด
ชัยนาท
4. นายประศาสน์ ชูมนาสี หัวหน้าฝ่ายวิชาการศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถม
ศึกษา จังหวัดชัยนาท
5. นางกาญจนา ศิลกุล อาจารย์หมวดวิชาเกษตร โรงเรียนชัยนาทพิทยาคม
จังหวัดชัยนาท

หลังจากแก้ไขปรับปรุงอย่างละเอียดแล้ว เพื่อให้แบบสอบถามชุดนี้มีความเชื่อมั่น (Reliability) สำหรับการวิจัย ผู้วิจัยจึงนำไปทดลองใช้กับอาจารย์ผู้สอนวิชางานเกษตรพื้นฐานสังกัด กรมสามัญศึกษา และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จังหวัดอุทัยธานี จำนวน 30 คน จากนั้น นำมาหาความเชื่อมั่นโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ได้ค่าเท่ากับ 0.76 แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

3.5 การรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. กำหนดระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ทำหนังสือจาก คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณ
ทหารลาดกระบัง ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ถึงผู้อำนวยการกรมสามัญศึกษาจังหวัด
ชัยนาท และผู้อำนวยการประถมศึกษาจังหวัดชัยนาท เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากโรงเรียนใน
สังกัด
3. นำหนังสือเสนอต่อผู้อำนวยการกรมสามัญศึกษา และผู้อำนวยการประถมศึกษาจังหวัด
ชัยนาท เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบแล้วออกหนังสือขอความร่วมมือไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนการคำ
และครูใหญ่ในโรงเรียนต่างๆ ในสังกัดจังหวัดชัยนาท อ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
4. ผู้วิจัยจัดตั้งแบบสอบถาม และเก็บรวบรวมด้วยตนเอง

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ดังนี้

1. ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของครูผู้สอนวิชางานเกษตรพื้นฐานวิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย (Mean)

2. ตอนที่ 2 ปัญหาการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัญหาการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานของครูเกษตรในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาในจังหวัดชัยนาท วิเคราะห์ข้อมูลและเปรียบเทียบ โดยใช้ Chi-square

4. ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่นๆ วิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าความถี่ สำหรับเกณฑ์วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยข้อมูลใช้เกณฑ์ ของ Likert (อ้างในสมศรี เตชะมา. 2540 : 74)

ค่าเฉลี่ย	4.50 – 5.00	หมายถึง	ระดับปัญหามากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50 – 4.49	หมายถึง	ระดับปัญหามาก
ค่าเฉลี่ย	2.50 – 3.49	หมายถึง	ระดับปัญหาปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50 – 2.49	หมายถึง	ระดับปัญหาน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.49	หมายถึง	ระดับปัญหาน้อยที่สุด

5. การทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบปัญหา การเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานของครูเกษตรในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กับโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา โดยการทดสอบค่า Chi-square

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานซึ่งประกอบไปด้วย ด้านตัวผู้สอน หลักสูตร กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน ผู้เรียน และการวัดและประเมินผล และเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนวิชางานเกษตรพื้นฐานของครูเกษตร ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นของกรมสามัญศึกษา และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาในจังหวัดชัยนาท ได้ผลการวิจัยดังต่อไปนี้

4.1 สถานภาพทั่วไปของครูผู้สอนวิชางานเกษตรพื้นฐาน ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นสังกัดกรมสามัญศึกษา และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาในจังหวัดชัยนาท

ตารางที่ 4.1 แสดงสถานภาพทั่วไปของครูเกษตรผู้สอนวิชาเกษตรพื้นฐานในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นสังกัดกรมสามัญศึกษา และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาในจังหวัดชัยนาท

รายการ	จำนวน N = 68	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	58	85.30
หญิง	10	14.70
อายุ		
น้อยกว่า 31 ปี	4	5.90
31 – 40 ปี	10	14.70
41 – 50 ปี	52	76.46
มากกว่า 50 ปี	2	2.94
อายุต่ำสุด 24 ปี สูงสุด 58 ปี		
อายุเฉลี่ย 42.26 ปี		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน N = 68	ร้อยละ
สังกัด		
กรมสามัญศึกษา	14	20.60
ทปช. (สำนักงานคณะกรรมการการ ประถมศึกษาแห่งชาติ)	54	79.40
วุฒิทางการศึกษา		
ปวส.	3	4.40
ปริญญาตรี	65	95.60
สถานภาพ		
โสด	12	17.60
สมรส	55	80.90
อื่นๆ	1	1.50
ประสบการณ์ในการสอน		
1-5 ปี	44	64.71
6-10 ปี	10	14.71
11-15 ปี	2	2.94
16-20 ปี	7	10.29
มากกว่า 20 ปี	5	7.35
ประสบการณ์ในการสอนเฉลี่ย 20 ปี สูงสุด 28 ปี ต่ำสุด 1 ปี		
การสอนวิชาอื่นๆ		
ไม่สอน	7	10.30
สอน	61	89.70
จำนวนคาบที่สอนต่อสัปดาห์		
น้อยกว่า 11 คาบ/สัปดาห์	7	10.30
11-20 คาบ/สัปดาห์	34	50.00
21-30 คาบ/สัปดาห์	21	30.90
มากกว่า 30 คาบ/สัปดาห์	6	8.80

จากตารางที่ 4.1 แสดงสถานภาพทั่วไปของครูเกษียณผู้สอนวิชางานเกษตรพื้นฐาน จากการศึกษาพบว่า ครูเกษียณผู้สอนวิชางานเกษตรเป็นเพศชายร้อยละ 85.30 มีอายุเฉลี่ย 42.26 ปี โดยมีอายุสูงสุด 58 ปี อายุต่ำสุด 24 ปี ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41-50 ปีคิดเป็นร้อยละ 76.46 ปี รองลงมาอายุ 31-40 ปีร้อยละ 14.70 อายุน้อยกว่า 31 ปี ร้อยละ 5.90 และมากกว่า 50 ปี ร้อยละ 2.94 ครูเกษียณผู้สอนวิชางานเกษตรพื้นฐานส่วนใหญ่สังกัดอยู่สำนักงานประถมศึกษาแห่งชาติร้อยละ 79.40 รองลงมาสังกัดกรมสามัญศึกษาร้อยละ 20.60 ครูเกษียณผู้สอนวิชางานเกษตรพื้นฐานเกือบทั้งหมด ร้อยละ 95.60 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี

สถานภาพการสมรสพบว่า ครูเกษียณผู้สอนวิชางานเกษตรพื้นฐานส่วนใหญ่สมรสแล้วคิดเป็นร้อยละ 80.90 และโสดร้อยละ 17.60 ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการสอนระหว่าง 1-5 ปี มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 64.71 รองลงมาคือ 6-10 ปี ร้อยละ 14.71 มากกว่า 20 ปีร้อยละ 7.35 และ 16-20 ปีร้อยละ 2.94 ครูเกษียณผู้สอนวิชางานเกษตรพื้นฐานส่วนใหญ่ ร้อยละ 89.70 ได้รับมอบหมายให้สอนนอกเหนือจากการสอนวิชางานเกษตรครูที่มีจำนวนคาบที่สอน 11-20 คาบต่อสัปดาห์มีมากที่สุด ร้อยละ 50.00 รองลงมาคือ ระหว่าง 21-30 คาบต่อสัปดาห์ร้อยละ 30.90 น้อยกว่า 11 คาบต่อสัปดาห์ร้อยละ 10.30 และมากกว่า 30 คาบต่อสัปดาห์ร้อยละ 8.80

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2 งานที่ได้รับมอบหมายนอกเหนือจากงานสอนของครูเกษรผู้สอนวิชางานเกษตร พื้นฐาน

ตารางที่ 4.2 แสดงงานที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบนอกเหนือจากการสอนของครูเกษร

งานที่ได้รับมอบหมาย	สามัญ (N=14)	ตปช. (N=54)
	จำนวน	จำนวน
1. งานนักศึกษาวิชาทหาร	1	-
2. งานปกครอง	5	7
3. งานทะเบียนและวัดผล	1	7
4. งานกิจกรรม	3	5
5. งานอาคารสถานที่	5	8
6. งานวิชาการ	4	6
7. งานพัสดุ	4	14
8. ควบคุมห้องคอมพิวเตอร์	-	1
9. งานรณรงค์ประชาธิปไตยในโรงเรียน	-	2
10. งานธุรการ	1	7
11. บริหารโรงเรียน	-	2
12. โครงการฝึกอาชีพเกษตร	4	5
13. งานแนะแนว	3	4
14. การสอนทางไกลผ่านดาวเทียม	-	1
15. งานอนามัยโรงเรียน	-	1
16. ประชาสัมพันธ์โรงเรียน	-	5
17. งานสหกรณ์โรงเรียน	-	1
18. โครงการอาหารกลางวัน	1	3
19. โครงการประหยัดไฟฟ้า	-	1
20. การเงิน	-	6
21. การเกณฑ์เด็กเข้าเรียน	-	1
22. กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี	1	2
23. ครูประจำชั้น	2	4
24. งานห้องสมุด	-	1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

งานที่ได้รับมอบหมาย	สามัญ (N=14)	สพช. (N=54)
	จำนวน	จำนวน
25. ครูช่างคีตโรงเรียน	-	1
26. ห้องปฏิบัติการทางภาษา	-	1
27. งานวิชาการมัธยม	-	6
28. งานกีฬาโรงเรียน	1	2

จากตารางที่ 4.2 แสดงงานที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบนอกเหนือจากการสอนระหว่างครูเกษตรผู้สอนวิชาเกษตรพื้นฐานของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา และโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่า งานที่ได้รับมอบหมายมากที่สุดคือ งานพัสดุ รองลงมาคือ งานอาคารสถานที่ งานปกครอง งานทะเบียนและวัดผล งานธุรการ และ งานวิชาการ งานการเงิน

4.3 ปัญหาการเรียนการสอนวิชาเกษตรพื้นฐานซึ่งประกอบไปด้วย ด้านตัวผู้สอน หลักสูตร กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน ผู้เรียน และการวัดและประเมินผล ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นสังกัดกรมสามัญศึกษา และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาในจังหวัดชัยนาท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.3 แสดงความคิดเห็นของครูเกษียณเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานด้านผู้สอน

รายการ	สามัญ (N=14)			สพข. (N=54)			รวม (N=68)		
	ค่าเฉลี่ย	S.D	ระดับปัญหา	ค่าเฉลี่ย	S.D	ระดับปัญหา	ค่าเฉลี่ย	S.D	ระดับปัญหา
1. ครูเกษียณมีจำนวนไม่เพียงพอ	3.30	1.14	ปานกลาง	3.02	1.25	ปานกลาง	3.10	1.26	ปานกลาง
2. ผู้สอนไม่ได้จบวิชาเอกเกษตรโดยตรงทำให้เกิดปัญหาในการสอน	2.50	1.65	ปานกลาง	3.27	1.28	ปานกลาง	3.12	1.39	ปานกลาง
3. ความรู้ความสามารถของครูเกี่ยวกับวิชางานเกษตรพื้นฐานไม่เพียงพอ	2.21	1.31	น้อย	3.90	1.03	มาก	3.05	1.60	ปานกลาง
4. ครูผู้สอนต้องรับผิดชอบงานอื่นๆ นอกเหนือจากการสอนหลายอย่าง	4.00	1.20	มาก	3.67	1.15	มาก	3.74	1.20	มาก
5. มีทักษะในการปฏิบัติงานวิชาการเกษตรไม่เพียงพอ	2.36	1.40	น้อย	3.05	1.05	ปานกลาง	2.91	1.16	ปานกลาง
6. ผู้สอนมีปัญหาด้านสุขภาพร่างกาย	1.60	.85	น้อย	2.05	1.19	น้อย	1.96	1.14	น้อย
7. ผู้สอนมีปัญหาด้านเศรษฐกิจ	2.50	1.30	ปานกลาง	2.22	1.14	น้อย	2.43	1.70	น้อย
8. ผู้สอนไม่ได้รับการอบรมฝึกทักษะด้านการเกษตร	3.00	1.48	ปานกลาง	3.04	1.21	ปานกลาง	3.03	1.30	ปานกลาง
9. ไม่ได้รับการส่งเสริมด้านขวัญและกำลังใจ	3.21	1.19	ปานกลาง	2.81	1.20	ปานกลาง	2.90	1.20	ปานกลาง

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

รายการ	สามัญ (N=14)			สพข. (N=54)			รวม (N=68)		
	ค่าเฉลี่ย	S.D	ระดับปัญหา	ค่าเฉลี่ย	S.D.I.	ระดับปัญหา	ค่าเฉลี่ย	S.D	ระดับปัญหา
10. มีภาระการสอนและงานมากเกินไปไม่มีโอกาสเพิ่มพูนความรู้และเทคโนโลยีใหม่ๆ	3.28	1.10	ปานกลาง	3.28	1.14	ปานกลาง	3.30	1.12	ปานกลาง
11. จัดเก็บกับผู้งบัญชีในเรื่องการสอนวิชาเกษตร	2.10	.91	น้อย	1.91	1.10	น้อย	1.94	1.05	น้อย
12. ต้องสอนวิชาหลายชั้นในแต่ละวัน	2.71	1.14	ปานกลาง	3.11	250	ปานกลาง	3.03	1.23	ปานกลาง
13. ไม่ได้รับสนับสนุนจากเพื่อนครูในโรงเรียน	2.14	.95	น้อย	2.31	1.20	น้อย	2.30	1.14	น้อย
14. มีปัญหาจัดแข่งภายในครอบครัวส่งผลกระทบต่อการสอน	1.42	.64	น้อยที่สุด	1.65	1.00	น้อย	1.60	1.00	น้อย
15. มีเวลาเตรียมการสอนและแผนการสอนน้อย	2.86	1.03	ปานกลาง	2.67	1.00	ปานกลาง	2.71	1.00	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.3 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐาน ด้านผู้สอน พบว่า ครูเกษตรผู้สอนวิชางานเกษตรพื้นฐานสังกัดกรมสามัญศึกษามีปัญหาในระดับมาก 1 เรื่อง คือ ครูผู้สอนต้องรับผิดชอบงานอื่นๆ นอกเหนือจากการสอน (ค่าเฉลี่ย 4.00) ระดับปานกลาง 8 เรื่อง และระดับน้อยที่สุด 1 เรื่อง ส่วนครูเกษตรผู้สอนวิชางานเกษตรพื้นฐานสังกัด สปช. มีปัญหาระดับปานกลาง 9 เรื่อง และระดับน้อย 6 เรื่อง เมื่อมองจากภาพรวมของครูผู้สอนวิชางานเกษตรพื้นฐานทั้งสองสังกัด ปรากฏว่า ครูเกษตรมีปัญหาระดับมาก 1 เรื่อง คือครูผู้สอนต้องรับผิดชอบงานอื่นๆ นอกเหนือจากการสอน (ค่าเฉลี่ย 3.74) ระดับปานกลาง 9 เรื่อง และระดับน้อย 5 เรื่อง นอกจากนี้ครูทั้งสองสังกัดพบปัญหาที่ไม่ตรงกัน 3 เรื่องคือ มีทักษะในการปฏิบัติงานเกษตรไม่เพียงพอ ผู้สอนมีปัญหาด้านเศรษฐกิจ และมีปัญหาขัดแย้งภายในครอบครัวส่งผลกระทบต่อการสอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.4 แสดงความคิดเห็นของครูเกษียณเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชาการเกษตรพื้นฐานด้านหลักสูตร

รายการ	สามัญ (N=14)			สพช. (N=54)			รวม (N=68)		
	ค่าเฉลี่ย	S.D	ระดับปัญหา	ค่าเฉลี่ย	S.D	ระดับปัญหา	ค่าเฉลี่ย	S.D	ระดับปัญหา
1. จุดประสงค์ของหลักสูตรวิชาการเกษตรพื้นฐานไม่ชัดเจน	2.14	.77	น้อย	2.50	.90	ปานกลาง	2.40	.90	น้อย
2. จุดประสงค์ของหลักสูตรวิชาการเกษตรพื้นฐานไม่สามารถนำไปปฏิบัติได้	2.10	.83	น้อย	2.20	1.00	น้อย	2.20	1.00	น้อย
3. จุดประสงค์ของหลักสูตรวิชาการเกษตรพื้นฐานไม่เหมาะสมกับท้องถิ่น	2.14	.77	น้อย	2.52	.97	ปานกลาง	2.44	.94	น้อย
4. ครูไม่เข้าใจหลักสูตรวิชาการเกษตรพื้นฐาน	1.80	.80	น้อย	2.33	.97	น้อย	2.22	.96	น้อย
5. ขาดเอกสารอ้างอิง หลักสูตร แผนการสอนในที่หมวดวิชาการเกษตร	3.21	1.37	ปานกลาง	3.05	1.25	ปานกลาง	2.10	1.30	ปานกลาง
6. เนื้อหาวิชาการเกษตรพื้นฐานไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์วิชา	2.00	.68	น้อย	1.17	.95	น้อย	2.13	.90	น้อย
7. เนื้อหาวิชามากเกินไป	2.71	.93	ปานกลาง	2.60	.88	ปานกลาง	2.62	.90	ปานกลาง
8. คณะครูที่สอนเกษตรไม่ได้ศึกษากำหนดเนื้อหา ทักษะ อุปกรณ์ และวิชา สอนร่วมกัน	2.86	1.17	ปานกลาง	2.67	1.00	ปานกลาง	2.71	1.02	ปานกลาง
9. เวลาและเนื้อหาตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรไม่เหมาะสม	2.60	.85	ปานกลาง	2.63	.96	ปานกลาง	2.62	1.00	ปานกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารสงวนไว้สำหรับใช้ภายในเท่านั้น ไม่สามารถนำออกนอกระบบไปเผยแพร่ได้โดยไม่ได้รับอนุญาต
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งห้ามมิให้เผยแพร่ข้อมูลนี้ออกนอกระบบโดยไม่ได้รับอนุญาต หรือการนำออกไปใช้
 ภายนอกมหาวิทยาลัยสุโขทัย

จากตารางที่ 4.4 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐาน ด้านหลักสูตรพบว่า ภาพรวมมีปัญหาระดับน้อย 6 เรื่อง และระดับปานกลาง 3 เรื่อง เมื่อพิจารณาครู เกษตรเกษตรผู้สอนวิชางานเกษตรแต่ละสังกัด พบว่า ครูเกษตรสังกัดกรมสามัญมีปัญหาระดับน้อย 5 เรื่อง และระดับปานกลาง 4 เรื่อง ในขณะที่ครูเกษตรสังกัด สปช. มีปัญหาระดับปานกลาง 4 เรื่อง ระดับน้อย 3 เรื่อง และระดับน้อยที่สุด 1 เรื่อง โดยมีระดับปัญหาไม่เหมือนกัน 3 เรื่องคือ จุดประสงค์ของหลักสูตรวิชางานเกษตรพื้นฐานไม่ชัดเจน จุดประสงค์ของหลักสูตรวิชางานเกษตร พื้นฐานไม่เหมาะสมกับท้องถิ่น และขาดเอกสารอ้างอิง หลักสูตร แผนการสอนในหมวดวิชาการ เกษตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.5 แสดงความคิดเห็นของครูเกษตรเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

รายการ	สามัญ (N=14)			สพช. (N=54)			รวม (N=68)		
	ค่าเฉลี่ย	S.D	ระดับปัญหา	ค่าเฉลี่ย	S.D	ระดับปัญหา	ค่าเฉลี่ย	S.D	ระดับปัญหา
1. ขาดการวางแผนการสอน	2.60	1.09	ปานกลาง	2.56	1.05	ปานกลาง	2.56	1.10	ปานกลาง
2. การสอนเน้นเนื้อหาภาคทฤษฎีมาก	2.60	1.22	ปานกลาง	2.87	.91	ปานกลาง	2.81	1.00	ปานกลาง
3. นักเรียนขาดการเน้นให้ทำงานเป็นกลุ่ม	2.60	1.01	ปานกลาง	2.63	1.14	ปานกลาง	2.62	1.11	ปานกลาง
4. การสอนขาดให้นักเรียนปฏิบัติจริง	3.56	1.21	มาก	2.65	1.20	ปานกลาง	2.59	1.20	ปานกลาง
5. การสอนขาดการเน้นกระบวนการทำงาน	2.64	1.10	ปานกลาง	2.74	1.15	ปานกลาง	2.72	1.13	ปานกลาง
6. การสอนไม่ได้เน้นผู้เรียนมีความรับผิดชอบ	2.28	1.00	น้อย	2.50	1.18	ปานกลาง	2.43	1.14	น้อย
7. นักเรียนไม่มีเวลาปฏิบัติงานได้เพียงพอ	2.50	1.16	ปานกลาง	2.87	1.08	ปานกลาง	2.80	1.10	ปานกลาง
8. การสอนไม่เน้นให้ทำงานที่โรงเรียน	2.28	1.14	น้อย	2.83	1.11	ปานกลาง	2.72	1.13	ปานกลาง
9. การสอนเน้นให้นักเรียนทำผลงานมาส่ง	2.43	1.22	น้อย	2.83	1.02	ปานกลาง	2.75	1.10	ปานกลาง
10. การสอนเน้นให้นักเรียนวิเคราะห์และวางแผน	3.10	1.14	ปานกลาง	2.83	1.18	ปานกลาง	2.90	1.20	ปานกลาง
11. ไม่ได้สอนเน้นนิสัยการทำงานที่ดี	2.36	1.15	น้อย	.50	1.21	ปานกลาง	2.50	1.20	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.5 แสดงความคิดเห็นครูเกษรเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชางาน
 เกษตรพื้นฐานด้านกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า ภาพรวมมีปัญหาระดับปานกลาง 10 เรื่อง และ
 มีปัญหาระดับน้อย 1 เรื่อง เมื่อพิจารณาครูเกษรในแต่ละสังกัด พบว่า ครูเกษรสังกัดกรมสามัญมี
 ปัญหาระดับมาก 1 เรื่อง มีปัญหาระดับปานกลาง 6 เรื่อง มีปัญหาระดับน้อย 4 เรื่อง ส่วนครูเกษร
 สังกัด สพป. มีปัญหาระดับปานกลางหมดทุกเรื่อง มีระดับปัญหาไม่เหมือนกัน 4 เรื่องคือ การสอน
 ขาดให้นักเรียนปฏิบัติจริง การสอนไม่ได้เน้นผู้เรียนมีความรับผิดชอบ การสอนไม่เน้นให้ทำงานที่
 โรงเรียน การสอนไม่ได้สอนเน้นนิสัยการทำงานที่ดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น "ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้"

ตารางที่ 4.6 แสดงความคิดเห็นของครูเกษียณเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอน

รายการ	สามัญ (N=14)			สพช. (N=54)			รวม (N=68)		
	ค่าเฉลี่ย	S.D	ระดับปัญหา	ค่าเฉลี่ย	S.D	ระดับปัญหา	ค่าเฉลี่ย	S.D	ระดับปัญหา
1. ห้องเก็บเครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์การเกษตรไม่เหมาะสมเพียงพอ	3.60	1.40	มาก	3.52	1.22	มาก	3.53	1.30	มาก
2. เอกสาร ตำราเรียน สำหรับนักเรียนไม่เพียงพอ	3.36	1.37	ปานกลาง	3.13	1.40	ปานกลาง	3.18	1.40	ปานกลาง
3. สภาพห้องเรียน ไม่เหมาะสม	3.00	1.24	ปานกลาง	2.83	1.20	ปานกลาง	2.87	1.20	ปานกลาง
4. ขาดแคลนพื้นที่สำหรับปฏิบัติงานเกษตร	3.21	1.31	ปานกลาง	3.67	1.30	มาก	3.60	1.31	มาก
5. สภาพพื้นที่ไม่เหมาะสม	3.50	1.35	มาก	3.44	1.29	ปานกลาง	3.50	1.33	มาก
6. แหล่งน้ำไม่เพียงพอ	2.80	1.37	ปานกลาง	3.20	1.54	ปานกลาง	3.10	1.51	ปานกลาง
7. ขาดเครื่องมืองานเกษตรพื้นฐาน เช่น มีด จอบ เสียม ฯลฯ	3.60	1.10	มาก	3.11	1.22	ปานกลาง	3.21	1.20	ปานกลาง
8. ขาดแคลนวัสดุเคมีภัณฑ์เกษตร (ปุ๋ย ยาฆ่าแมลง ฯลฯ)	3.36	1.33	ปานกลาง	3.56	1.21	มาก	3.50	1.23	มาก
9. ขาดแคลนพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์	3.36	1.45	ปานกลาง	3.76	1.18	มาก	3.70	1.24	มาก
10. เครื่องมือเกี่ยวกับการขยายพันธุ์ เช่น มีดตัดดา มีดตอนกิ่ง	3.43	1.34	ปานกลาง	3.60	1.14	มาก	3.56	1.20	มาก
11. ขาดโรงเรียนฝึกด้านพืชกรรม	3.50	1.56	มาก	4.13	1.20	มาก	4.00	1.30	มาก
12. ขาดโรงเรียนด้านสัตวบาล	3.80	1.42	มาก	4.31	1.11.	มาก	4.21	1.20	มาก

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

รายการ	สามัญ (N=14)			สพช. (N=54)			รวม (N=68)		
	ค่าเฉลี่ย	S.D	ระดับปัญหา	ค่าเฉลี่ย	S.D	ระดับปัญหา	ค่าเฉลี่ย	S.D	ระดับปัญหา
13. โสตศูปกรณ์ไม่เพียงพอ	3.93	1.14	มาก	3.89	1.80	มาก	4.00	1.20	มาก
14. เครื่องมืออุปกรณ์สูญหาย	3.21	1.37	ปานกลาง	3.20	1.31	ปานกลาง	3.21	1.31	ปานกลาง
15. ดันไม้และผลผลิตมักถูกขโมยหรือสูญหาย	3.43	1.34	ปานกลาง	2.89	1.25	ปานกลาง	3.00	1.30	ปานกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้ใช้ภายในคณะฯ ซึ่งไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใด เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากคณะฯ และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.6 แสดงความคิดเห็นของครูเกษตรเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชางาน เกษตรพื้นฐานด้านสื่อการเรียนการสอนพบว่า ในภาพรวมมีปัญหาในระดับมาก 9 เรื่องคือ ห้อยเก็บ เครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์การเกษตรไม่เหมาะสมเพียงพอ ขาดแคลนพื้นที่สำหรับปฏิบัติงานเกษตร สภาพพื้นที่ไม่เหมาะสม ขาดแคลนวัสดุเคมีภัณฑ์เกษตร (ปุ๋ย ยาฆ่าแมลง ฯลฯ) ขาดแคลนพันธุ์พืช และพันธุ์สัตว์ เครื่องมือเกี่ยวกับการขยายพันธุ์ เช่น มีดคัตตา มีดคอนกึ่งขาดโรงเรียนฝึกด้านพืช กรรม ขาดโรงเรียนด้านสัตวบาล และโสตศอนูปรกรณ์ไม่เพียงพอ ส่วนที่เหลือ 6 รายการมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาครูเกษตรแต่ละสังกัด พบว่า ครูเกษตรสังกัดกรมสามัญมีปัญหา ระดับมาก 8 เรื่อง มีปัญหาในระดับปานกลาง 7 เรื่อง ส่วนครูเกษตรสังกัด สปช. มีปัญหาในระดับมาก 6 เรื่อง และมีปัญหาในระดับปานกลาง 9 เรื่อง โดยมีปัญหาที่ไม่ตรงกัน 6 เรื่องคือ ขาดแคลนพื้นที่ สำหรับปฏิบัติงานเกษตร สภาพพื้นที่ไม่เหมาะสม ขาดเครื่องมือเกษตร ขาดแคลนวัสดุเคมีภัณฑ์ เกษตร (ปุ๋ย ยาฆ่าแมลง ฯลฯ) ขาดแคลนพันธุ์พืช และพันธุ์สัตว์ เครื่องมือเกี่ยวกับการขยายพันธุ์ เช่น มีดคัตตา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.7 แสดงความคิดเห็นของครูเกษตกรเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานสำหรับผู้เรียน

รายการ	สามัญ (N=14)			สพช. (N=54)			รวม (N=68)		
	ค่าเฉลี่ย	S.D	ระดับปัญหา	ค่าเฉลี่ย	S.D	ระดับปัญหา	ค่าเฉลี่ย	S.D	ระดับปัญหา
1. นักเรียนขาดความสนใจวิชานี้	3.30	1.00	ปานกลาง	3.26	2.84	ปานกลาง	3.26	2.60	ปานกลาง
2. นักเรียนขาดความรับผิดชอบในการเรียนวิชางานเกษตร	3.14	.90	ปานกลาง	2.91	1.25	ปานกลาง	3.00	1.20	ปานกลาง
3. ผู้ปกครองไม่สนับสนุนในการเรียนวิชางานเกษตรพื้นฐาน	3.43	.94	ปานกลาง	2.63	1.12	ปานกลาง	2.80	1.13	ปานกลาง
4. มีตำราเอกสารทางวิชาการเกษตรให้นักเรียนค้นคว้าไม่เพียงพอ	3.50	1.02	มาก	3.41	1.21	ปานกลาง	3.43	1.20	ปานกลาง
5. นักเรียนไม่มาเรียนสม่ำเสมอ	2.43	1.01	น้อย	2.20	1.00	น้อย	2.30	.97	น้อย
6. นักเรียนขาดระเบียบวินัยในการเรียน	2.36	.84	น้อย	2.65	1.13	ปานกลาง	2.59	1.10	ปานกลาง
7. นักเรียนไม่มีความรู้ของตนไปใช้ในท้องถิ่นของตน	3.21	1.00	ปานกลาง	3.11	1.10	ปานกลาง	3.13	1.10	ปานกลาง
8. นักเรียนไม่เห็นความสำคัญของวิชางานเกษตรพื้นฐาน	3.50	.87	มาก	3.00	1.21	ปานกลาง	3.90	1.18	มาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ภายในเท่านั้น การนำออกไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาตจะถือว่าผิดกฎหมาย การนำออกไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาตจะถือว่าผิดกฎหมาย

จากตารางที่ 4.7 แสดงความคิดเห็นของครูเกษศรเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชางาน
 เกษศรพื้นฐานด้านผู้เรียน พบว่า ภาพรวมมีปัญหาในระดับมาก 1 เรื่อง นักเรียนไม่เห็นความสำคัญของ
 วิชางานเกษศร มีปัญหาในระดับปานกลาง 6 เรื่อง และมีปัญหาในระดับน้อย 1 เรื่อง เมื่อพิจารณา
 ครูเกษศรในแต่ละสังกัด พบว่า ครูเกษศรสังกัดกรมสามัญมีปัญหาในระดับมาก 2 เรื่อง มีปัญหาในระดับ
 ปานกลาง 4 เรื่อง และมีปัญหาในระดับน้อย 2 เรื่อง ส่วนครูเกษศรสังกัด สปช. มีปัญหาในระดับปาน
 กลาง 7 เรื่อง และมีปัญหาในระดับน้อย 1 เรื่อง โดยมีความคิดเห็นไม่ตรงกัน 3 เรื่อง คือ มีเอกสารทาง
 วิชาการเกษศรให้นักเรียนค้นคว้าไม่เพียงพอ นักเรียนขาดระเบียบวินัยในการเรียน และนักเรียนไม่
 เห็นความสำคัญของวิชางานเกษศรพื้นฐาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.8 แสดงความคิดเห็นของครูเกษมศานต์เกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานด้านการวัดและประเมินผล

รายการ	สามัญ (N=14)		สพช. (N=54)		รวม (N=68)	
	ค่าเฉลี่ย	S.D	ระดับปัญหา	ค่าเฉลี่ย	S.D	ระดับปัญหา
1. การวางแผนทำข้อสอบร่วมกันของกลุ่มโรงเรียนเป็นอุปสรรคในการสอนและการประเมินผล	3.00	1.00	ปานกลาง	2.65	1.10	ปานกลาง
2. ผู้สอนไม่มีความเข้าใจในการวัดผลวิชาเกษตรพื้นฐานอย่างถูกต้อง	2.30	1.07	น้อย	2.55	1.04	ปานกลาง
3. คำสั่งสอนนำผลของการวัดประเมินผลไปใช้ปรับปรุงด้านการสอน	3.21	1.12	ปานกลาง	2.80	.96	ปานกลาง
4. การกำหนดคะแนนปลายภาคสูงทำให้การประเมินผลไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์ของวิชา	2.50	.85	ปานกลาง	2.52	.86	ปานกลาง
5. กำหนดให้มีการสอบข้อเขียนกลางภาคและปลายภาคมากทำให้การประเมินผลไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์รายวิชา	2.43	1.01	น้อย	2.50	.90	ปานกลาง
6. เน้นให้มีการประเมินความถี่มากเกินไป	3.00	1.00	ปานกลาง	2.70	.95	ปานกลาง
7. ขาดเน้นการประเมินผลภาคปฏิบัติ	2.64	1.01	ปานกลาง	2.76	1.20	ปานกลาง
8. เน้นผลคะแนนมากกว่ากระบวนการทำงาน	2.78	1.05	ปานกลาง	2.63	.96	ปานกลาง
9. ประเมินผลจากสังเกตทำได้ยาก	2.78	1.05	ปานกลาง	2.39	.91	น้อย

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

รายการ	สามัญ (N=14)			สพช. (N=54)			รวม (N=68)		
	ค่าเฉลี่ย	S.D	ระดับปัญหา	ค่าเฉลี่ย	S.D	ระดับปัญหา	ค่าเฉลี่ย	S.D	ระดับปัญหา
10. การประเมินผลทางด้านจิตพิสัยทำได้ยาก	2.28	1.06	น้อย	2.50	.90	ปานกลาง	2.44	.94	น้อย
11. จำนวนนักเรียนมีมากขึ้นไปทำให้ประเมินผลรายบุคคลยาก	3.00	1.20	ปานกลาง	2.17	.91	น้อย	2.34	1.00	น้อย

จากตารางที่ 4.8 แสดงความคิดเห็นของครูเกษศรเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานด้านการวัดและประเมินผล พบว่า ภาพรวมมีปัญหาาระดับปานกลาง 9 เรื่อง และมีปัญหาาระดับน้อย 2 เรื่อง เมื่อพิจารณาครูเกษศรในแต่ละสังกัด พบว่า ครูเกษศรสังกัดกรมสามัญมีปัญหาาระดับปานกลาง 8 เรื่อง และมีปัญหาาระดับน้อย 3 เรื่อง ส่วนครูเกษศรสังกัด สปช. มีปัญหาาระดับปานกลาง 9 เรื่อง และมีปัญหาาระดับน้อย 2 เรื่อง โดยมีความคิดเห็นไม่ตรงกัน 5 เรื่อง คือ ผู้สอนไม่มีความเข้าใจในการวัดผลวิชางานเกษตรพื้นฐาน กำหนดให้มีการสอบข้อเขียนกลางภาคและปลายภาคมากทำให้ประเมินผลไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์รายวิชา ประเมินผลจากสังเกตทำได้ยาก การประเมินผลทางด้านจิตพิสัยทำได้ยาก และจำนวนนักเรียนมีมากเกินไปทำให้ประเมินผลรายบุคคลยาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.4 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนวิชางานเกษตรพื้นฐานของครูเกษตร ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นสังกัดกรมสามัญศึกษา และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาในจังหวัดชัยนาท

ตารางที่ 4.9 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนวิชางานเกษตรพื้นฐานด้านผู้สอนของครูเกษตรในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาและโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาในจังหวัดชัยนาท

รายการ	สังกัด N1=14 N2=54	N = 68 (ร้อยละ)					χ^2
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
1. ครูเกษตรมีจำนวน ไม่เพียงพอ	สามัญ	7.1	14.3	35.7	28.6	14.3	1.741
	สพช	11.1	27.8	24.1	22.2	14.8	
2. ผู้สอน ไม่ได้จบวิชาเอกเกษตร โดยตรง ทำให้เกิดปัญหาในการสอน	สามัญ	42.9	14.3	14.3	7.1	21.4	10.331*
	สพช	9.2	22.2	20.4	27.8	20.4	
3. ความรู้ความสามารถของครูเกี่ยวกับวิชางานเกษตรพื้นฐาน ไม่เพียงพอ	สามัญ	42.9	21.4	7.1	28.6	-	16.849**
	สพช	7.4	11.1	48.2	22.2	11.1	
4. ครูผู้สอนต้องรับผิดชอบงานอื่นๆ นอกเหนือจากการสอนหลายอย่าง	สามัญ	-	14.3	21.4	14.3	50.0	6.057
	สพช	5.6	13.0	14.8	42.6	24.1	
5. มีทักษะในการปฏิบัติงานวิชาการเกษตร ไม่เพียงพอ	สามัญ	42.9	14.3	7.1	35.7	-	14.088**
	สพช	7.4	22.2	35.2	27.8	7.4	
6. ผู้สอนมีปัญหาด้านสุขภาพร่างกาย	สามัญ	64.3	14.3	21.4	-	-	3.879
	สพช	42.6	27.8	16.7	7.4	5.6	
7. ผู้สอนมีปัญหาด้านเศรษฐกิจ	สามัญ	28.6	21.4	28.6	14.3	7.1	.929
	สพช	33.3	29.6	22.2	11.1	3.7	
8. ผู้สอน ไม่ได้รับการอบรมฝึกทักษะด้านการเกษตร	สามัญ	21.4	14.3	28.6	14.3	21.4	3.761
	สพช	9.2	29.6	22.2	26.0	13.0	
9. ไม่ได้รับการส่งเสริมด้านขวัญและกำลังใจ	สามัญ	14.3	7.1	28.6	42.9	7.1	6.830
	สพช	16.7	20.4	38.9	13.0	11.1	
10. มีภาระการสอนและงานมากเกินไป ไม่มีโอกาสเพิ่มพูนความรู้และเทคนิคใหม่ๆ	สามัญ	7.1	14.3	28.6	42.9	7.1	4.255
	สพช	7.4	13.0	42.6	18.5	18.5	

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

รายการ	สังกัด	N = 68 (ร้อยละ)					χ^2	
		N1=14 N2=54	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อยที่สุด		
11. ขัดแย้งกับผู้บังคับบัญชาในเรื่องการสอนวิชาเกษตร	สามัญ		28.6	42.9	21.4	7.1	-	3.192
	สพช		48.2	24.1	20.4	3.7	2.94	
12. ต้องสอนวิชาหลายชั้นในแต่ละวัน	สามัญ		21.4	14.3	35.7	28.6	-	3.412
	สพช		13.0	20.4	22.2	31.5	13.0	
13. ไม่ได้รับการสนับสนุนจากเพื่อนครูในโรงเรียน	สามัญ		28.6	35.7	28.6	7.1	-	2.366
	สพช		33.3	26.0	18.5	20.4	1.8	
14. มีปัญหาขัดแย้งภายในครอบครัวส่งผลกระทบต่อการสอน	สามัญ		64.3	28.6	7.1	-	-	2.099
	สพช		63.0	16.7	14.8	3.7	1.8	
15. มีเวลาเตรียมการสอนและแผนการสอนน้อย	สามัญ		7.1	25.7	21.4	35.7	-	6.837
	สพช		16.7	18.5	48.2	14.8	1.50	

หมายเหตุ N1=สามัญ N2=สพช

จากตารางที่ 4.9 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกษตรเกี่ยวกับปัญหาการเรียนวิชาเกษตรพื้นฐานด้านผู้สอนของครูเกษตรในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญและโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาในจังหวัดชัยนาทพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญเชิงทางสถิติที่ .01 2 รายการคือ ความรู้ความสามารถของครูเกษตรเกี่ยวกับวิชาเกษตรพื้นฐานไม่เพียงพอ และทักษะในการปฏิบัติงานวิชาการเกษตรไม่เพียงพอ และมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 1 รายการคือ ผู้สอนไม่ได้จบวิชาเอกเกษตรโดยตรงทำให้เกิดปัญหาในการสอน แสดงให้เห็นว่าครูเกษตรในโรงเรียนกรมสามัญศึกษา และสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยนาท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนแตกต่างกัน 3 รายการ ส่วนที่เหลืออีก 12 รายการไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ ดังนั้นครูเกษตรในโรงเรียนกรมสามัญศึกษา และสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาในจังหวัดชัยนาท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนไม่แตกต่างกัน 12 รายการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.10 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนวิชางานเกษตรพื้นฐานด้านหลักสูตร
ของครูเกษตรในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญและโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาในจังหวัดชัยนาท

รายการ	สังกัด N1=14 N2=54	N = 68 (ร้อยละ)					χ^2
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
1. จุดประสงค์ของหลักสูตรวิชางานเกษตรพื้นฐานไม่ชัดเจน	สามัญ	14.3	64.3	14.3	7.1	-	4.753
	สปช	14.8	35.2	38.9	7.4	1.8	
2. จุดประสงค์ของหลักสูตรวิชางานเกษตรพื้นฐานไม่สามารถนำไปปฏิบัติได้	สามัญ	21.4	57.1	14.3	7.1	-	2.589
	สปช	27.8	35.2	27.8	7.4	1.8	
3. จุดประสงค์ของหลักสูตรวิชางานเกษตรพื้นฐานไม่เหมาะสมกับท้องถิ่น	สามัญ	14.3	64.3	14.3	7.1	7.1	5.426
	สปช	16.8	31.5	35.2	16.7	16.7	
4. ครูไม่เข้าใจหลักสูตรวิชางานเกษตรพื้นฐาน	สามัญ	35.7	57.2	-	7.1	-	7.644
	สปช	22.2	33.3	35.2	7.4	1.8	
5. ขาดเอกสารอ้างอิง หลักสูตร แผนการสอนในที่หมวดวิชาการเกษตร	สามัญ	21.4	-	28.6	35.7	14.3	3.034
	สปช	14.8	16.7	29.6	26.0	13.0	
6. เนื้อหาวิชางานเกษตรพื้นฐานไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์วิชา	สามัญ	21.4	57.2	21.4	-	-	2.679
	สปช	27.8	35.2	31.5	3.7	1.8	
7. เนื้อหาวิชามากเกินไป	สามัญ	7.1	35.7	35.7	21.4	-	3.680
	สปช	13.0	26.0	51.8	7.4	1.8	
8. คณะครูที่สอนเกษตร ไม่ได้ศึกษา กำหนดเนื้อหา ทักษะ อุปกรณ์ และวิชาสอนร่วมกัน	สามัญ	14.3	28.6	14.3	42.3	-	5.234
	สปช	7.4	44.4	26.0	18.5	3.7	
9. เวลาและเนื้อหาตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรไม่เหมาะสม	สามัญ	14.3	21.4	57.2	7.1	-	.584
	สปช	14.8	22.2	51.8	7.4	3.7	

หมายเหตุ N1=สามัญ N2=สปช

จากตารางที่ 4.10 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกษตรเกี่ยวกับปัญหาการเรียนวิชางานเกษตรพื้นฐานด้านหลักสูตรของครูเกษตรในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญและโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาในจังหวัดชัยนาทพบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติทุกรายการ ดังนั้นครูเกษตรในโรงเรียนกรมสามัญศึกษา และสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยนาท จึงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอน ไม่แตกต่างกันทุกรายการ

ตารางที่ 4.11 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนวิชางานเกษตรพื้นฐานด้านกิจ

กรรมการเรียนการสอนของครูเกษตรใน โรงเรียนสังกัดกรมสามัญและ โรงเรียนขยาย

โอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาในจังหวัดชัยนาท

รายการ	สังกัด N1=14 N2=54	N = 68 (ร้อยละ)					χ^2
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
1. ขาดการวางแผนการสอน	สามัญ	14.3	42.8	14.3	14.3	-	3.212
	สพช	16.7	33.3	31.5	31.5	3.7	
2. การสอนเน้นเนื้อหาภาคทฤษฎีมาก	สามัญ	21.4	35.7	7.1	7.1	35.7	6.206
	สพช	7.4	26.0	38.9	38.9	27.8	
3. นักเรียนขาดการเน้นให้ทำงานเป็นกลุ่ม	สามัญ	14.3	35.7	28.6	21.4	-	.914
	สพช	16.7	33.3	26.0	18.5	5.6	
4. การสอนขาดให้นักเรียนปฏิบัติจริง	สามัญ	28.6	35.7	7.1	7.1	-	5.898
	สพช	18.5	29.6	29.6	29.6	9.2	
5. การสอนขาดการเน้นกระบวนการทำงาน	สามัญ	14.3	35.7	21.4	28.6	-	.813
	สพช	16.7	27.8	24.1	27.8	3.7	
6. การสอนไม่ได้เน้นผู้เรียนมีความรับผิดชอบ	สามัญ	21.4	42.9	21.4	21.4	-	1.127
	สพช	24.1	31.5	24.1	24.1	5.6	
7. นักเรียนไม่มีเวลาปฏิบัติงานได้เพียงพอ	สามัญ	21.4	35.7	14.3	14.3	-	3.244
	สพช	13.0	22.2	33.3	33.3	3.7	
8. การสอนไม่เน้นให้ทำงานที่โรงเรียน	สามัญ	28.6	35.7	14.3	21.4	-	3.339
	สพช	13.0	27.8	26.0	29.6	3.7	
9. การสอนเน้นให้นักเรียนทำผลงานมาส่ง	สามัญ	28.6	28.6	14.3	28.6	-	5.117
	สพช	9.2	29.6	33.3	24.1	3.7	
10. การสอนเน้นให้นักเรียนวิเคราะห์และวางแผน	สามัญ	7.1	28.6	21.4	35.7	7.1	2.642
	สพช	14.8	24.1	33.3	18.5	9.2	
11. ไม่ได้สอนเน้นนิสัยการทำงานที่ดี	สามัญ	28.6	28.6	21.4	21.4	-	1.678
	สพช	22.2	35.2	20.4	14.8	7.4	

เอกสารนี้เป็นเอกสารเผยแพร่ไว้สำหรับงานวิจัยเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.11 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกษตรเกี่ยวกับปัญหาการเรียนวิชางาน เกษตรพื้นฐานด้านกิจกรรมการเรียนการสอนของครูเกษตรในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญและโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยนาทพบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติทุกรายการ จึงไม่มีความสอดคล้องกับสมมติฐาน ดังนั้นครูเกษตรในโรงเรียน กรมสามัญศึกษา และสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาในจังหวัดชัยนาท จึงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัญหาการเรียนการสอนไม่แตกต่างกันทุกรายการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.12 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนวิชางานเกษตรพื้นฐานด้านสื่อการเรียนการสอนของครูเกษตรในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญและโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาในจังหวัดชัยนาท

รายการ	สังกัด N1=14 N2=54	N = 68 (ร้อยละ)					χ^2
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
1. ห้องเก็บเครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ การเกษตรไม่เหมาะสมเพียงพอ	สามัญ	7.1	21.4	14.3	21.4	35.7	1.596
	สพข	7.4	14.8	20.4	33.3	24.1	
2. เอกสาร ตำราเรียน สำหรับนักเรียน ไม่เพียงพอ	สามัญ	7.1	28.6	7.1	21.4	24.1	.669
	สพข	14.8	26.0	7.4	16.7	16.7	
3. สภาพห้องเรียน ไม่เหมาะสม	สามัญ	7.1	35.7	21.4	21.4	14.3	1.442
	สพข	14.8	26.0	29.6	20.4	9.2	
4. ขาดแคลนพื้นที่สำหรับปฏิบัติงาน เกษตร	สามัญ	14.3	14.3	21.4	35.7	14.3	2.280
	สพข	11.1	9.2	11.1	38.9	29.6	
5. สภาพพื้นที่ ไม่เหมาะสม	สามัญ	7.1	21.4	7.1	42.9	21.4	.922
	สพข	13.0	14.8	11.1	37.0	24.1	
6. แหล่งน้ำไม่เพียงพอ	สามัญ	21.4	28.6	7.1	35.7	7.1	7.180
	สพข	24.1	9.2	18.5	20.4	27.8	
7. ขาดเครื่องมืองานเกษตรพื้นฐาน เช่น มีด จอบ เสียม ฯลฯ	สามัญ	-	21.4	21.4	35.7	21.4	2.699
	สพข	11.1	20.4	29.6	24.1	14.8	
8. ขาดแคลนวัสดุเคมีภัณฑ์เกษตร (ปุ๋ย ยาฆ่าแมลง ฯลฯ)	สามัญ	7.1	28.6	7.1	35.7	21.4	2.748
	สพข	5.6	16.7	24.1	27.8	26.0	
9. ขาดแคลนพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์	สามัญ	14.3	21.4	-	42.9	21.4	7.503
	สพข	3.7	13.0	22.2	26.0	35.2	
10. เครื่องมือเกี่ยวกับการขยายพันธุ์ เช่น มีดตัดตา มีดคองกิ่ง	สามัญ	14.3	7.1	21.4	35.7	21.4	2.942
	สพข	3.7	14.8	26.0	29.6	26.0	
11. ขาดโรงเรียนฝึกด้านพืชกรรม	สามัญ	14.3	21.4	-	28.6	35.7	10.170*
	สพข	5.6	3.7	18.5	16.7	55.6	
12. ขาดโรงเรียนด้านสัตวบาล	สามัญ	7.1	21.4	-	28.6	42.9	6.312
	สพข	5.6	3.7	5.6	24.1	61.1	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้า โดยอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ในการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มาให้นำไปใช้

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

รายการ	สังกัด N1=14 N2=54	N = 68 (ร้อยละ)					χ^2
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
13. โสตทนต์ปรแกรมมีไม่เพียงพอ	สามัญ	7.1	-	21.4	35.7	35.7	1.351
	สปช	3.7	5.6	13.0	38.9	35.2	
14. เครื่องมืออุปกรณ์สูญหาย	สามัญ	14.3	21.4	7.1	42.9	14.3	4.173
	สปช	13.0	16.7	27.8	22.2	20.4	
15. ต้นไม้หรือผลผลิตมักถูกขโมยหรือสูญหาย	สามัญ	7.1	21.4	21.4	21.4	28.6	4.125
	สปช	18.5	14.8	38.9	14.8	13.0	

หมายเหตุ

N1=สามัญ

N2=สปช

จากตารางที่ 4.12 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกษศรเกี่ยวกับปัญหาการเรียนวิชาการ เกษศรพื้นฐานด้านสื่อการเรียนการสอนของครูเกษศรในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญและโรงเรียน ขชายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาในจังหวัดชัยนาทพบว่า มีความแตกต่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 1 รายการคือ ขาดโรงเรียนฝึกด้านพีชกรรม แสดงให้เห็นว่าครูเกษศรใน โรงเรียนกรมสามัญศึกษา และสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยนาท มีความคิดเห็นเกี่ยว กับปัญหาการเรียนการสอนแตกต่างกัน 1 รายการ ส่วนที่เหลือ 14 รายการไม่มีความแตกต่างกันทาง สถิติ จึงไม่มีความสอดคล้องกับสมมติฐาน ดังนั้นครูเกษศรในโรงเรียนกรมสามัญศึกษา และสังกัด สำนักงานการประถมศึกษาในจังหวัดชัยนาท จึงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนไม่ แตกต่างกัน 14 รายการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.13 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนวิชางานเกษตรพื้นฐานด้านผู้เรียนของครูเกษตรในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญและโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาในจังหวัดชัยนาท

รายการ	สังกัด N1=14 N2=54	N = 68 (ร้อยละ)					χ^2
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
1. นักเรียนขาดความสนใจวิชานี้	สามัญ	-	37.5	35.7	7.1	-	4.820
	สพช	13.0	38.9	38.9	11.1	1.8	
2. นักเรียนขาดความรับผิดชอบในการเรียนวิชางานเกษตร	สามัญ	-	28.6	28.6	42.9	-	6.782
	สพช	14.8	24.1	29.6	18.5	13.0	
3. ผู้ปกครองไม่สนับสนุนในการเรียนวิชางานเกษตรพื้นฐาน	สามัญ	-	21.4	21.4	50.1	7.1	15.759**
	สพช	14.8	33.3	35.2	7.4	9.2	
4. มีตำราเอกสารทางวิชาการเกษตรให้นักเรียนค้นคว้าไม่เพียงพอ	สามัญ	7.1	7.1	21.4	57.1	7.1	2.649
	สพช	9.2	13.0	24.1	35.2	18.5	
5. นักเรียนไม่มาเรียนสม่ำเสมอ	สามัญ	14.3	42.9	35.7	-	7.1	6.382
	สพช	27.8	33.3	29.6	9.2	-	
6. นักเรียนขาดระเบียบวินัยในการเรียน	สามัญ	14.3	42.9	35.7	7.1	-	2.016
	สพช	16.7	29.6	33.3	13.0	7.4	
7. นักเรียนไม่นำความรู้ของตนไปใช้ในท้องถิ่นของตน	สามัญ	7.1	7.1	50.0	28.6	7.1	2.464
	สพช	7.4	22.2	31.5	29.6	9.2	
8. นักเรียนไม่เห็นความสำคัญของวิชางานเกษตรพื้นฐาน	สามัญ	-	14.3	35.7	28.6	14.3	2.954
	สพช	11.1	24.1	33.3	16.7	14.8	

หมายเหตุ N1=สามัญ N2=สพช

จากตารางที่ 4.13 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกษตรเกี่ยวกับปัญหาการเรียนวิชางานเกษตรพื้นฐานด้านผู้เรียนของครูเกษตรในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญและโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาในจังหวัดชัยนาทพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญเชิงทางสถิติ 1 รายการคือ ผู้ปกครองไม่สนับสนุนในการเรียนวิชางานเกษตรพื้นฐาน แสดงให้เห็นว่าครูเกษตรในโรงเรียนกรมสามัญศึกษา และสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาในจังหวัดชัยนาท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนแตกต่างกัน 1 รายการ ส่วนที่เหลือไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ

ตารางที่ 4.14 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนวิชางานเกษตรพื้นฐานด้านการวัด และประเมินผลของครูเกษตรในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญและโรงเรียนขยาย โอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาในจังหวัดชัยนาท

รายการ	สังกัด N1=14 N2=54	N = 68 (ร้อยละ)					χ^2
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
1. การวางแผนทำข้อสอบร่วมกันของกลุ่มโรงเรียนเป็นอุปสรรคในการสอนและการประเมินผล	สามัญ สพช	7.1 16.7	21.4 27.8	35.7 35.2	35.7 14.8	- 5.6	4.174
2. ผู้สอนไม่มีความเข้าใจในการวัดผลวิชางานเกษตรพื้นฐานอย่างถูกต้อง	สามัญ สพช	28.6 13.0	28.6 40.7	28.6 29.6	14.3 11.1	- 5.6	2.982
3. ด้านผู้สอนนำผลของการวัดประเมินผลไปใช้ปรับปรุงด้านการสอน	สามัญ สพช	14.3 9.2	- 27.8	42.9 38.9	35.7 22.2	7.1 1.8	6.074
4. การกำหนดคะแนนปลายภาคสูงทำให้การประเมินผลไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์ของวิชา	สามัญ สพช	7.1 14.8	50.0 27.8	28.6 48.2	28.6 48.2	14.3 9.2	3.430
5. กำหนดให้มีการสอบข้อเขียนกลางภาคและปลายภาคมากทำให้การประเมินผลไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์รายวิชา	สามัญ สพช	21.4 16.7	28.6 27.8	35.7 48.2	14.3 5.6	- 1.8	1.934
6. เน้นให้มีการประเมินความรู้มากเกินไป	สามัญ สพช	7.1 9.2	21.4 33.3	35.7 40.7	35.7 13.0	- 3.7	4.417
7. ขาดเน้นการประเมินผลภาคปฏิบัติ	สามัญ สพช	14.3 13.0	28.6 26.0	35.7 38.9	21.4 16.7	- 5.6	.994
8. เน้นผลคะแนนมากกว่ากระบวนการทำงาน	สามัญ สพช	7.1 16.7	42.9 35.2	14.3 24.1	35.7 16.7	- 7.4	4.343
9. การประเมินผลจากการสังเกตทำได้ยาก	สามัญ สพช	7.1 20.4	35.7 31.5	35.7 38.9	14.3 7.4	7.1 1.8	2.847
10. การประเมินผลทางด้านจิตพิสัยทำได้ยาก	สามัญ สพช	28.6 14.8	28.6 33.3	28.6 42.6	14.3 7.4	- 1.8	2.676
11. จำนวนนักเรียนมีมากเกินไปทำให้ประเมินผลนักเรียนรายบุคคลยาก	สามัญ สพช	7.1 26.0	35.7 37.0	14.3 31.5	35.7 5.6	7.1 -	15.412**

หมายเหตุ

N1=สามัญ

N2=สพช

จากตารางที่ 4.14 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกษรเกี่ยวกับปัญหาการเรียนวิชางาน
 เกษตรพื้นฐานด้านการวัดและประเมินผลของครูเกษรในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญและโรงเรียน
 ขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาในจังหวัดชัยนาทพบว่า มีความแตกต่าง
 กันอย่างมีนัยสำคัญเชิงสถิติ 1 รายการคือ จำนวนนักเรียนมีมากเกินไปทำให้ประเมินผลนักเรียน
 รายบุคคลยาก แสดงให้เห็นว่าครูเกษรในโรงเรียนกรมสามัญศึกษา และสังกัดสำนักงานการ
 ประถมศึกษาจังหวัดชัยนาท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนแตกต่างกัน 1 รายการ
 และส่วนที่เหลือ 10 รายการไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ ดังนั้นครูเกษรในโรงเรียนกรมสามัญ
 ศึกษา และสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาในจังหวัดชัยนาท จึงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการ
 เรียนการสอนไม่แตกต่างกัน 10 รายการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.15 ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานด้านปัญหาเกี่ยวกับครูผู้สอนของครูเกษตรผู้สอนวิชางานเกษตรพื้นฐานสังกัดกรมสามัญศึกษา และสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ

รายการ	สามัญ (N=14)	สปช (N=54)	รวม
1. ครูผู้สอนวิชาเกษตรมีน้อยและผู้สอน ไม่ได้จบวิชาเอกเกษตรทำให้ไม่มีความชำนาญและขาดทักษะการสอนเกษตร	-	10	10
2. ขาดครูที่จบด้านเกษตรโดยตรง ครูที่สอนอยู่คือครูที่จบวิชาเอกอื่นๆ แต่มีใจรักในงานเกษตรมาช่วยสอน	2	4	6
3. ครูผู้สอนขาดความรู้ในด้านการเกษตร ควรมีการจัดฝึกอบรมศึกษาดูงาน	-	6	6
4. ควรที่จะให้ครูผู้สอนที่จบมาโดยตรงสอนเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน	-	3	3
5. ขาดเอกสารค้นคว้า	2	-	2
6. ผู้สอนไม่เข้าใจในการแบ่งเวลาการสอนและสอนหลายวิชา หลายระดับชั้น	-	3	3
7. เวลาในการเตรียมการสอนน้อย และต้องรับผิดชอบหลายหน้าที่ และหลายคณะกรรมการ	-	3	3
8. ขาดการสนับสนุน จากผู้ร่วมงาน ขาดการส่งเสริมเท่าที่ควร มีภาระทางครอบครัว	1	1	2
9. ครูเกษตรบางท่านมีปัญหาเรื่องเศรษฐกิจ ขาดกำลังใจในการสอน	1	-	1
10. ควรมีหน่วยงานจัดอบรมเพิ่มประสิทธิภาพปีละครั้ง	-	1	1
11. ผู้สอนขาดประสบการณ์ต่อเนื่อง	-	1	1

จากตารางที่ 4.15 แสดงข้อคิดเห็นของครูเกษตรเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐาน ด้านปัญหาเกี่ยวกับครูเกษตรผู้สอนวิชางานเกษตรพื้นฐาน สังกัดกรมสามัญศึกษา และสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่า ครูเกษตรสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ 10 แห่ง เห็นว่ามีปัญหาในด้านครูเกษตรผู้สอนวิชางานเกษตรพื้นฐาน มีน้อยและครูผู้สอน ไม่ได้จบวิชาเอกเกษตรทำให้ไม่มีความชำนาญ และ 6 แห่ง ขาดทักษะการสอนเกษตร และครูขาดความรู้ในด้านการเกษตร

ตารางที่ 4.16 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐาน
ด้านปัญหาเกี่ยวกับหลักสูตรของครูเกษตรผู้สอนวิชางานเกษตรพื้นฐาน สังกัดกรม
สามัญศึกษา และสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ

รายการ	สามัญ (N=14)	สปช (N=54)	รวม
1. หลักสูตร ไม่สอดคล้องกับท้องถิ่น	-	5	5
2. หลักสูตรเน้นเนื้อหามากเกินไปและเวลาไม่เพียงพอ	-	4	4
3. หลักสูตร ไม่สอดคล้องกับเศรษฐกิจและไม่ทันสมัย	-	3	3
4. ครูผู้สอนขาดความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร	-	2	2
5. หลักสูตรการเลี้ยงปลาสวยงามเด็ก ไม่มีส่วนร่วมในการเรียนการสอนเท่าที่ควร	-	2	2
6. ให้ผู้สอนทำการศึกษาค้นคว้าสร้างหลักสูตรเอง	1	-	1
7. ครูแต่ละโรงเรียนน่าจะกำหนดเนื้อหา ทักษะ อุปกรณ์ ตลอดจนจุดประสงค์ร่วมกัน	1	-	1
8. แต่ละโรงเรียนบางครั้งเปิดวิชาสอน ไม่สอดคล้องกับหลักสูตร	1	-	1
9. จุดประสงค์ในการเรียนไม่ชัดเจน	-	1	1
10. จุดประสงค์ในการเรียนกว้างเกินไป	-	1	1

จากตารางที่ 4.16 แสดงข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐาน
ด้านปัญหาเกี่ยวกับหลักสูตรของครูเกษตรผู้สอนวิชางานเกษตรพื้นฐาน สังกัดกรมสามัญศึกษา และ
สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่า ครูเกษตรสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ
5 แห่ง เห็นว่ามีปัญหาเกี่ยวกับหลักสูตร ไม่สอดคล้องกับท้องถิ่นมากที่สุด

ตารางที่ 4.17 ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานด้านปัญหาเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอนของครูเกษตรผู้สอนวิชางานเกษตรพื้นฐานสังกัดกรมสามัญศึกษา และสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ

รายการ	สามัญ (N=14)	สปช (N=54)	รวม
1. การเรียนการสอนไม่สะดวกต่อการใช้อุปกรณ์และสถานที่ฝึกปฏิบัติไม่เพียงพอ	2	10	12
2. นักเรียนวิเคราะห์และวางแผนไม่เป็น	1	4	5
3. มีปัญหาในการสอนให้นักเรียนปฏิบัติ และเด็กไม่สนใจกิจกรรม	1	4	5
4. เวลาในการสอนและการปฏิบัติงานไม่เพียงพอ	1	1	2
5. การทดลองการเลี้ยงสัตว์ทำไม่ได้ผลเพราะต้องใช้งบประมาณสูง เช่น โรงเรือน	-	2	2
6. นักเรียนไม่ค่อยชอบทำงานด้านการเกษตรเพราะคิดว่าเป็นงานหนัก	-	1	1
7. การสอนเป็นกลุ่มทำได้ยาก	-	1	1
8. กิจกรรมมีมากและต้องปฏิบัติหลายอย่าง	-	1	1
9. กิจกรรมส่วนใหญ่ไม่เน้นปฏิบัติ	-	1	1

จากตารางที่ 4.17 แสดงข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานด้านปัญหาเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอนของครูเกษตรผู้สอนวิชางานเกษตรพื้นฐานสังกัดกรมสามัญศึกษา และสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่า ครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ ส่วนใหญ่พบปัญหาเกี่ยวกับ การเรียนการสอนไม่สะดวกต่อการใช้อุปกรณ์และสถานที่ฝึกไม่เพียงพอ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.18 ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานด้านปัญหาเกี่ยวกับ
สื่อการสอนของครูเกษตรผู้สอนวิชางานเกษตรพื้นฐานสังกัดกรมสามัญศึกษา และ
สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ

รายการ	สามัญ (N=14)	สพช (N=54)	รวม
1. สื่อการสอนมีน้อยไม่เพียงพอต่อการเรียนการสอน เช่น จอบ เสียม เคมีภัณฑ์ เมล็ดพันธุ์พืชอื่นๆ	6	15	21
2. ขาดหนังสืออ่านประกอบการเรียน และแหล่งค้นคว้าด้านเกษตร	1	2	3
3. ขาดเครื่องมือทางการเกษตรทำให้การทำงานบางอย่างล่าช้า	-	2	2
4. ไม่มีห้องเก็บเครื่องมือเป็นสัดส่วน	-	2	2
5. พื้นที่ไม่เหมาะสมในการปฏิบัติงาน สภาพดินไม่ดี	-	2	2
6. ขาดการสนับสนุนสื่อจากฝ่ายบริหาร	1	-	1
5. ขาดงบประมาณในการจัดซื้อสื่ออุปกรณ์	1	-	1
6. ขาดแคลนเรือนเพาะชำ และ โรงเรือนในการเลี้ยงสัตว์	-	1	1
7. ขาดบุคลากรที่มีความรู้ในการผลิตสื่อ	-	1	1

จากตารางที่ 4.18 แสดงข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานด้านปัญหาเกี่ยวกับสื่อการสอนของครูเกษตรผู้สอนวิชางานเกษตรพื้นฐานสังกัดกรมสามัญศึกษา และสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่า ส่วนใหญ่ครูทั้งสองสังกัดพบปัญหาที่เหมือนกันมากที่สุดคือ สื่อการสอนไม่เพียงพอต่อการเรียนการสอน เช่น จอบ เสียม เคมีภัณฑ์ เมล็ดพันธุ์พืชต่างๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.19 ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานด้านปัญหาเกี่ยวกับผู้เรียนของครูเกษตรผู้สอนวิชางานเกษตรพื้นฐานสังกัดกรมสามัญศึกษา และสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ

รายการ	สามัญ (N=14)	สปช (N=54)	รวม
1. นักเรียนขาดความกระตือรือร้นในการเรียน	1	5	6
2. นักเรียนขาดความสนใจและขาดความรับผิดชอบในวิชาเกษตร	1	5	6
3. นักเรียนไม่เห็นความสำคัญ เห็นคุณค่าและผลประโยชน์ของวิชาเกษตร เรียนด้วยความจำใจเพราะเป็นวิชาบังคับ	2	4	6
4. นักเรียนขาดความพร้อมและกระตือรือร้นในการเรียน	1	5	6
5. นักเรียนและผู้ปกครองไม่นิยมให้เรียนเกษตร	2	1	3
6. นักเรียนไม่ชอบเพราะต้องทำงานหนัก ขาดความอดทน ต้องใช้ความขยันในการทำงาน	1	2	3
7. นักเรียนวิชาเกษตรไม่ค่อยประสบผลสำเร็จ	1	1	2
8. นักเรียนมีความขาดทุน	1	-	1
9. นักเรียนชอบการปฏิบัติมากกว่าเรียนทฤษฎี	-	1	1
10. นักเรียนไม่ให้ความร่วมมือในการเตรียมอุปกรณ์มาจากบ้าน	-	1	1
11. ขาดการสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐทำให้นักเรียนเกิดการท้อใจ	-	1	1

จากตารางที่ 4.19 แสดงข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานด้านปัญหาเกี่ยวกับผู้เรียนของครูเกษตรผู้สอนวิชางานเกษตรพื้นฐานสังกัดกรมสามัญศึกษา และสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่า ครูเกษตรโรงเรียนสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ ส่วนใหญ่มีปัญหาเกี่ยวกับ นักเรียนขาดความกระตือรือร้นในการเรียน นักเรียนขาดความสนใจและขาดความรับผิดชอบในวิชาเกษตร นักเรียนขาดความพร้อมและกระตือรือร้นในการเรียน และนักเรียนไม่เห็นความสำคัญ เห็นคุณค่าและผลประโยชน์ของวิชางานเกษตร เรียนด้วยความจำใจเพราะเป็นวิชาบังคับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.20 ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานด้านปัญหาเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลของครูเกษตรผู้สอนวิชางานเกษตรพื้นฐานสังกัดกรมสามัญศึกษา และสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ

รายการ	สามัญ (N=14)	สปช (N=54)	รวม
1. นักเรียนไม่ชอบข้อสอบอัตนัยเพราะเขียนหนังสือไม่เป็น	1	1	2
2. ควรมีข้อสอบกลางไว้เพื่อให้แต่ละโรงเรียนใช้เป็นแนวทางเพื่อปรับให้มาตรฐานใกล้เคียงกัน	1	1	2
3. การประเมินผลใช้ผลงานปฏิบัติมากกว่าทฤษฎี	1	1	2
4. แต่ละโรงเรียนวัดผลเองทำให้วัดความรู้ความสามารถนักเรียนได้ไม่คืบหน้า น่าจะทำเป็นข้อสอบกลุ่ม	1	-	1
5. การวัดผลเป็นทฤษฎีมากเกินไป	1	-	1
6. ยังไม่ค่อยเข้าใจในการประเมินผล	-	1	1
7. ไม่สามารถวัดได้ตามจุดประสงค์จริง	-	1	1
8. ครูต้องออกข้อสอบเองอาจจะไม่ครอบคลุมเนื้อหา เพราะไม่มีเวลาวิเคราะห์ข้อสอบ	-	1	1
9. คะแนนระหว่างภาคมากเกินไปควรจะเป็นระดับ 60 : 40 คะแนน และสามารถเช็คคะแนนในการเรียน และภาคปฏิบัติตามจุดประสงค์ของการเรียน	-	1	1
10. นักเรียนมุ่งเน้นให้ผ่านเฉพาะจุดประสงค์เท่านั้น ไม่นำเอาไปใช้ในชีวิตประจำวัน	-	1	1
11. ประเมินผลตามหลักสูตรกำหนดไว้ทำได้ยาก	-	1	1

จากตารางที่ 4.20 แสดงข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานด้านปัญหาเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลของครูเกษตรผู้สอนวิชางานเกษตรพื้นฐานสังกัดกรมสามัญศึกษา และสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่า ครูเกษตรทั้งสองสังกัดมีปัญหาไม่มากในด้านนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชางานเกษตร พื้นฐานของครูเกษตรในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาในจังหวัดชัยนาท โดยมีวัตถุประสงค์ ขอบเขตการวิจัย วิธีการดำเนินงาน สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสถานภาพทั่วไปของครูเกษตรผู้สอนวิชางานเกษตรพื้นฐาน ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นสังกัดกรมสามัญศึกษา และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาในจังหวัดชัยนาท 2) เพื่อศึกษาปัญหาการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานซึ่งประกอบไปด้วย ด้านตัวผู้สอน หลักสูตร กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน ผู้เรียน และการวัดและประเมินผล 3) เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนวิชางานเกษตรพื้นฐานของครูเกษตร ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นของกรมสามัญศึกษา และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาในจังหวัดชัยนาท

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ ครูเกษตรผู้สอนวิชางานเกษตรพื้นฐานในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2542 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา และสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดชัยนาท จำนวน 68 คน ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลเองโดยได้รับแบบสอบถามคืนทั้งหมด 68 ชุด คิดเป็น 100 %

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของครูเกษตรผู้สอนวิชางานเกษตรพื้นฐาน ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐาน ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับข้อคิดเห็นและปัญหาการเรียนการสอนวิชางานเกษตร ของครูเกษตร โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา และครูเกษตร โรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาในจังหวัดชัยนาท

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เมื่อผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามเสร็จแล้วนำเสนอต่ออาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา การใช้ภาษา และความตรงตามวัตถุประสงค์ แล้วนำแก้ไขจากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงในด้านเนื้อหา การใช้ภาษา ให้มีความเหมาะสมตรงตามวัตถุประสงค์ จากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขและทดลองใช้ กับอาจารย์ผู้สอนวิชางานเกษตรพื้นฐานสังกัดกรมสามัญศึกษา

และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดชัยนาท จำนวน 30 คน จากนั้นนำมาหาค่าความถี่และปรับปรุงแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปเก็บข้อมูลจริง

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้ ทำหนังสือจาก คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถึงผู้อำนวยการกรมสามัญศึกษาจังหวัดชัยนาท เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากโรงเรียนในสังกัด ผู้วิจัยเดินทางเก็บรวบรวมข้อมูลเองทั้งหมด จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์ แปลผลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS for Windows (Statistical Package for the Social Science for Windows) ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าความถี่ และร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และเปรียบเทียบโดยใช้ค่า ไคว์สแคว์ ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอน วิชางานเกษตรพื้นฐาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่

5.1.1 ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของครูผู้สอนวิชางานเกษตรพื้นฐาน โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา และโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา ในจังหวัดชัยนาท

สถานภาพทั่วไปของครูเกษตรผู้สอนวิชางานเกษตรพื้นฐาน จากการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชายร้อยละ 85.30 มีอายุเฉลี่ย 42.26 ปี โดยมีอายุสูงสุด 58 ปี อายุต่ำสุด 24 ปี มีอายุระหว่าง 41-50 ปีมากที่สุด ร้อยละ 76.46 ปี อายุ 31-40 ปีรองลงมา ร้อยละ 14.70 อายุน้อยกว่า 31 ปี ร้อยละ 5.90 และมากกว่า 50 ปี ร้อยละ 2.94 ครูเกษตรผู้สอนวิชางานเกษตรพื้นฐานส่วนใหญ่สังกัดอยู่สำนักงานประถมศึกษาแห่งชาติร้อยละ 79.40 รองลงมาสังกัดกรมสามัญศึกษาร้อยละ 20.60 ครูเกษตรผู้สอนวิชางานเกษตรพื้นฐานส่วนมากร้อยละ 95.60 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี

สถานภาพทางครอบครัวส่วนใหญ่พบว่า ครูเกษตรผู้สอนวิชางานเกษตรพื้นฐานไม่โสด ร้อยละ 80.90 โสดร้อยละ 17.60 มีประสบการณ์ในการสอนน้อยกว่า 11 ปีมากที่สุดร้อยละ 79.40 รองลงมาคือ 11-20 ร้อยละ 13.20 และมากกว่า 20 ปีร้อยละ 7.40 ครูเกษตรผู้สอนวิชางานเกษตรพื้นฐานส่วนใหญ่ได้รับมอบหมายให้สอนนอกเหนือจากการสอนวิชางานเกษตรร้อยละ 89.70 มีจำนวนคาบที่สอนต่อสัปดาห์มากที่สุดคือ 11-20 คาบต่อสัปดาห์ร้อยละ 50.00 รองลงมาคือ ระหว่าง 21-30 คาบต่อสัปดาห์ร้อยละ 30.90 น้อยกว่า 11 คาบต่อสัปดาห์ร้อยละ 10.30 และมากกว่า 30 คาบต่อสัปดาห์ร้อยละ 8.80 ด้านงานที่ได้รับมอบหมายส่วนใหญ่รับผิดชอบนอกเหนือจากการสอน

5.1.2 ปัญหาการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานของครูเกษตรผู้สอนวิชางานเกษตรพื้นฐาน โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา และโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาในจังหวัด ชัยนาท

จากการวิจัยพบว่า ครูเกษตรผู้สอนวิชางานเกษตรพื้นฐานคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานด้านผู้สอนพบว่า ครูเกษตรผู้สอนวิชางานเกษตรพื้นฐานมีปัญหาในระดับมาก 1 รายการคือ ครูผู้สอนต้องรับผิดชอบงานอื่นๆ นอกเหนือจากการสอนหลายอย่าง ส่วนปัญหาที่พบในระดับน้อยมี 5 รายการคือ ผู้สอนมีปัญหาด้านสุขภาพ ผู้สอนมีปัญหาด้านเศรษฐกิจ ขัดแย้งกับผู้บังคับบัญชาในเรื่องการสอนวิชางานเกษตร ไม่ได้รับการสนับสนุนจากเพื่อนครูในโรงเรียน และมีปัญหาขัดแย้งภายในครอบครัวส่งผลกระทบต่อการสอน ส่วนที่เหลือ 9 รายการ มีปัญหาในระดับปานกลาง

ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานด้านหลักสูตร พบว่า การเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานในด้านนี้ไม่ค่อยมีปัญหา เพราะส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย 6 รายการ ส่วนที่เหลืออีก 3 รายการก็มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น

ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานด้านกิจกรรมการเรียนการสอนพบว่า ปัญหาการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานในด้านนี้ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง 10 รายการคือ ขาดการวางแผนการสอน การสอนเน้นเนื้อหาภาคทฤษฎีมาก นักเรียนขาดการเน้นให้ทำงานเป็นกลุ่ม การสอนขาดให้นักเรียนปฏิบัติจริง การสอนขาดการเน้นกระบวนการทำงาน นักเรียนไม่มีเวลาปฏิบัติงานได้เพียงพอ การสอนไม่เน้นให้ทำงานที่โรงเรียน การสอนเน้นให้นักเรียนทำผลงานมาส่ง การสอนเน้นให้นักเรียนวิเคราะห์และวางแผน ไม่ได้สอนเน้นนิสัยการทำงานที่ดี และมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย 1 รายการคือ การสอนไม่ได้เน้นผู้เรียนมีความรับผิดชอบ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานด้านสื่อการเรียนการสอนพบว่า ปัญหาการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานมีปัญหาอยู่ในระดับมาก 9 รายการคือ ห้องเก็บเครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์การเกษตรไม่เหมาะสมเพียงพอขาดแคลนพื้นที่สำหรับปฏิบัติงานเกษตร สภาพพื้นที่ไม่เหมาะสมขาดแคลนวัสดุเคมีภัณฑ์เกษตร (ปุ๋ย ยาฆ่าแมลง ฯลฯ) ขาดแคลนพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ เครื่องมือเกี่ยวกับการขยายพันธุ์ เช่น มีดตัดดา มีดคองกิ่งขาด โรงเรียนฝึกด้านพืชกรรม ขาดโรงเรียนด้านสัตวบาล และโสตกรณูปกรณ์ไม่เพียงพอ ส่วนที่เหลือ 6 รายการมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานด้านผู้เรียนพบว่า

ปัญหาการเรียนการสอนวิชางานเกษตรที่พบอยู่ในระดับมากคือ นักเรียนไม่เห็นความสำคัญของวิชางานเกษตร และพบว่ามีปัญหาในน้อยคือ นักเรียนไม่มาเรียนสม่ำเสมอ ส่วนที่เหลืออีก 6 รายการพบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น

ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานด้านการวัดและประเมินผลพบว่า การเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง 9 รายการ และมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย 2 รายการคือ การประเมินผลทางด้านจิตพิสัยทำได้ยาก และจำนวนนักเรียนมีมากเกินไปทำให้ประเมินผลรายบุคคลยาก

5.1.3 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐาน ของครูเกษตรผู้สอนวิชางานเกษตรพื้นฐาน โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา และโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาในจังหวัดชัยนาท

จากการวิจัยพบว่า ด้านผู้สอนพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 2 รายการคือ ความรู้ความสามารถของครูเกี่ยวกับวิชางานเกษตรพื้นฐานไม่เพียงพอ และทักษะในการปฏิบัติงานวิชาการเกษตรไม่เพียงพอ และมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 1 รายการคือ ผู้สอนไม่ได้จบวิชาเอกเกษตรโดยตรงทำให้เกิดปัญหาในการสอน ส่วนที่เหลืออีก 12 รายการไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ

เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนวิชางานเกษตรพื้นฐานของครูเกษตรในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญและโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยนาท ด้านหลักสูตรพบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติทุกรายการ

เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนวิชางานเกษตรพื้นฐานของครูเกษตรในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญและโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยนาท ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนพบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติทุกรายการ

เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนวิชางานเกษตรพื้นฐานของครูเกษตรในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญและโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยนาท ด้านสื่อการเรียนการสอนพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 1 รายการคือ ขาดโรงเรียนฝึกด้านพืชกรรม ส่วนที่เหลือ 14 รายการไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ

เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนวิชางานเกษตรพื้นฐานของครูเกษตรในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญและโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยนาท ด้านผู้เรียนพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 1 รายการคือ ผู้ปกครองไม่สนับสนุนในการเรียนวิชางานเกษตรพื้นฐาน ส่วนที่เหลือไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ

เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนวิชางานเกษตรพื้นฐานของครูเกษตรในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญและโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยนาท ด้านการวัดและประเมินผลพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 1 รายการคือ จำนวนนักเรียนมีมากเกินไปทำให้ประเมินผลนักเรียนรายบุคคลยาก และส่วนที่เหลือ 10 รายการไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ

5.1.4 ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานของครูเกษตรผู้สอนวิชางานเกษตรพื้นฐานสังกัดกรมสามัญศึกษา

1. ปัญหาเกี่ยวกับครูผู้สอน

- ขาดครูที่จบด้านเกษตรโดยตรง ครูที่สอนอยู่คือครูที่จบวิชาเอกอื่นๆ แต่มีใจรักในงานเกษตรมาช่วยสอน

- ขาดเอกสารค้นคว้า

- ขาดการสนับสนุนจากผู้ร่วมงาน ขาดการส่งเสริมเท่าที่ควร มีภาระทางครอบครัว

2. ปัญหาเกี่ยวกับหลักสูตร

- ให้ผู้สอนทำการศึกษาค้นคว้าสร้างหลักสูตรเอง

- ครูแต่ละโรงเรียนน่าจะกำหนดเนื้อหา ทักษะ อุปกรณ์ ตลอดจนจุดประสงค์ร่วมกัน

- ควรปรับปรุงให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

3. ปัญหากิจกรรมการเรียนการสอน

- การเรียนการสอนไม่สะดวกต่อการใช้อุปกรณ์และสถานที่ฝึก ไม่เพียงพอ

- ระยะเวลาไม่เพียงพอมีผลกระทบต่องานอื่นๆ เป็นอย่างมาก

- นักเรียนวิเคราะห์และวางแผนไม่เป็น

4. ปัญหาสื่อการสอน

- สื่อการสอนมีน้อยไม่เพียงพอต่อการเรียนการสอน เช่น จอบ เสียม เคมีภัณฑ์

- สื่อการสอนมีน้อยไม่เพียงพอต่อการเรียนการสอน

- ขาดการสนับสนุนสื่อจากฝ่ายบริหาร

5. ปัญหาผู้เรียน

- นักเรียนไม่เห็นความสำคัญของวิชางานเกษตร

- นักเรียนขาดความกระตือรือร้นในการเรียน

- นักเรียนและผู้ปกครองไม่นิยมให้เรียนเกษตร

6. ปัญหาการวัด ประเมินผล

- นักเรียนไม่ชอบข้อสอบอัตนัยเพราะเขียนหนังสือไม่เป็น

- แต่ละโรงเรียนวัดผลเองทำให้วัดความรู้ความสามารถนักเรียนได้ไม่คืบหน้า น่าจะทำเป็นข้อ

สอบกลุ่ม

- ควรมีข้อสอบกลางไว้เพื่อให้แต่ละโรงเรียนใช้เป็นแนวทางเพื่อปรับให้มาตรฐานใกล้เคียง

กัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

**5.1.5 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐาน
ของครูเกษตรผู้สอนวิชางานเกษตรพื้นฐานสังกัดกรมสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ**

1. ปัญหาเกี่ยวกับครูผู้สอน

- ครูผู้สอนวิชาเกษตรมีน้อยและครูผู้สอนไม่ได้จบวิชาเอกเกษตรทำให้ไม่มีความชำนาญและไม่เข้าใจในการสอน

- ครูผู้สอนขาดความรู้ในด้านการเกษตร ควรมีการจัดฝึกอบรมศึกษาดูงาน

- ขาดครูที่จบด้านการเกษตรโดยตรง ครูที่สอนอยู่คือครูที่จบวิชาเอกอื่นๆ แต่มีใจรักในงานเกษตรมาช่วยสอน

2. ปัญหาเกี่ยวกับหลักสูตร

- หลักสูตรไม่สอดคล้องกับท้องถิ่น

- หลักสูตรไม่สอดคล้องกับเศรษฐกิจและไม่ทันสมัย

- หลักสูตรเป็นเนื้อหามากเกินไป

3. ปัญหากิจกรรมการเรียนการสอน

- เวลาในการสอนและการปฏิบัติไม่เพียงพอ

- การเรียนการสอนไม่สะดวกต่อการใช้อุปกรณ์

- มีปัญหาในการสอนให้นักเรียนปฏิบัติและเด็กไม่สนใจกิจกรรม

4. ปัญหาสื่อการสอน

- สื่อการสอนมีน้อยไม่เพียงพอต่อการเรียนการสอน เช่น จอบ เสียม เม็ถั่วฯ

- ไม่มีห้องเก็บเครื่องมือเป็นสัดส่วน

- พื้นที่ไม่เหมาะสมในการปฏิบัติงาน สภาพดินไม่ดี

5. ปัญหาผู้เรียน

- นักเรียนขาดความกระตือรือร้นในการเรียน

- ผู้เรียนขาดความสนใจและขาดความรับผิดชอบ

- นักเรียนขาดความพร้อมและกระตือรือร้นในเรียน

6. ปัญหาการวัดผล ประเมินผล

- การประเมินผลใช้ผลงานปฏิบัติมากกว่าทฤษฎี

- ยังไม่ค่อยเข้าใจในการประเมินผลในแต่ละระดับ

- ไม่สามารถวัดได้ตามจุดประสงค์จริง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอน วิชางานเกษตร พื้นฐานของครูเกษตรในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญ และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดชัยนาท ผู้วิจัยแยกการอภิปราย 3 คนดังนี้

ตอนที่ 1 ด้านสถานภาพทั่วไปของครูเกษตรผู้สอนวิชางานเกษตรพื้นฐาน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 85.30) อายุเฉลี่ย 42.26 ปี สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเป็นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 79.40) มีประสบการณ์ในการสอนน้อยกว่า 11 ปี มากที่สุด (ร้อยละ 79.40) ครูเกษตรผู้สอนวิชางานเกษตรพื้นฐานมีจำนวนคาบสอนต่อสัปดาห์ ส่วนใหญ่มีคาบสอนน้อยกว่า 11 คาบ/สัปดาห์ (ร้อยละ 50.00) และมีวุฒิทางการศึกษาส่วนใหญ่จบปริญญาตรี (ร้อยละ 95.60) ครูเกษตรผู้สอนวิชางานเกษตรพื้นฐานส่วนใหญ่รับผิดชอบการสอนวิชาอื่นด้วยนอกเหนือจากวิชางานเกษตรพื้นฐานที่สอนอยู่ ทำให้ไม่ค่อยมีเวลาในการเตรียมการสอน ทำให้การสอนไม่มีประสิทธิภาพ เพราะครูต้องทำงานมากตลอดทั้งวัน โดยครูไม่มีเวลาพัก ซึ่งสอดคล้องกับ ประภาพรรณ จตุศรีวิไล (2529 : 60) พบว่า บุคลากรในหมวดวิชาเกษตรกรรมต้องรับผิดชอบงานสอนหลายวิชา ทำให้ไม่มีเวลาเตรียมการสอน

ความรับผิดชอบงานอื่นนอกเหนือจากการสอนนั้น ครูผู้สอนวิชางานเกษตรพื้นฐานที่สังกัดกรมสามัญศึกษาและสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด มีการรับผิดชอบงานอื่นๆ นอกเหนือจากการสอนคล้ายๆ กันคือ รับผิดชอบงานด้านวิชาการ งานวัดและประเมินผล งานปกครอง งานทะเบียน งานพัสดุ งานแนะแนว ฯลฯ โดยสอดคล้องกับธีรยุทธ เสนิงวงศ์ ณ อยุธยา (2527 : 175) กล่าวว่าครูต้องรับผิดชอบงานอื่นนอกเหนือจากการสอน เช่น หัวหน้าฝ่ายวิชาการ ฝ่ายธุรการ ซึ่งเมื่อครูต้องรับผิดชอบงานอื่นทำให้ครูต้องทำงานทั้งวันไม่มีเวลาพัก

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชางานพื้นฐานด้านครูผู้สอน จากการวิจัยพบว่า ปัญหาที่พบมากที่สุด ครูเกษตรผู้สอนวิชางานเกษตรพื้นฐานต้องรับผิดชอบงานอื่นๆ นอกเหนือจากการสอนหลายอย่าง (ค่าเฉลี่ย 3.74) ซึ่งสอดคล้องกับ จิตรา กังแฮ (2533 : 153) ได้ทำการวิจัยเรื่องสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรกรรมทั้งระบบโรงเรียน ตามโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า ครูประสบปัญหาเรื่องหน้าที่ที่รับผิดชอบเพราะมีงานที่ต้องรับผิดชอบหลายด้าน และสอดคล้องกับ ทวีต ธานี (2543 : 65) ได้มีการศึกษาการจัดกิจกรรมการสอนภาคปฏิบัติวิชางานเกษตรของโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า โดยทั่วไปครูผู้สอนวิชางานเกษตรหรือหัวหน้าหมวดวิชาเกษตรกรรม ทำการสอนทั้งในระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาในทุกกลุ่มวิชา และทำการสอนในวิชาที่เกี่ยวกับวิชาเกษตร (ร้อยละ 47.27) นอกจากนี้ ยังมีภาระรับผิดชอบงานด้านอื่นๆ ในโรงเรียนอีก

นอกจากนี้แล้วจากการวิจัยยังพบว่า ปัญหาที่พบน้อยเป็นปัญหาระหว่างการทำงานร่วมกันของครูเกษตรผู้สอนวิชางานเกษตรพื้นฐานกับเพื่อครู และผู้บริหาร ซึ่งเห็นได้ว่าการสอนของครูเกษตรนั้น ได้รับการสนับสนุนทั้งจากผู้บริหารและเพื่อนครูด้วยกัน

ปัญหาด้านหลักสูตรในภาพรวม พบว่า ครูเกษตรผู้สอนวิชางานเกษตรพื้นฐานมีปัญหาอยู่ในระดับน้อยและปานกลางเท่านั้น แสดงให้เห็นว่าครูเกษตรนั้นสามารถนำหลักสูตรมาวิเคราะห์เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น มีการปรับและประยุกต์ใช้กับนักเรียนเป็นอย่างดี นอกจากนี้แล้วครูเกษตรนั้นมีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรเป็นอย่างดี

ปัญหาด้านกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า ปัญหาในด้านนี้มีปัญหาระดับปานกลางและน้อยเท่านั้น โดยปัญหาที่พบน้อยนั้น (ค่าเฉลี่ย 2.43) เป็นปัญหาเกี่ยวกับการสอนเน้นเน้นผู้เรียนให้มีความรับผิดชอบ แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนการสอนนั้นมีการเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางทำให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนการสอนเป็นอย่างดี และผลลัพท์ที่เกิดขึ้นก็เกิดกับตัวนักเรียนเอง

ปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอนส่วนใหญ่มีปัญหา มาก เช่น ห้องเก็บเครื่องมือและวัสดุ อุปกรณ์การเกษตร ไม่เหมาะสมเพียงพอ(ค่าเฉลี่ย 3.53) ขาดแคลนพื้นที่ปฏิบัติงานเกษตร (ค่าเฉลี่ย 3.60) สภาพพื้นที่ไม่เหมาะสม (ค่าเฉลี่ย 3.50) ขาดแคลนวัสดุเคมีภัณฑ์เกษตร (ค่าเฉลี่ย 3.50) ขาดแคลนพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ (ค่าเฉลี่ย 3.70) ขาดแคลนเครื่องมือเกี่ยวกับการขยายพันธุ์พืช (ค่าเฉลี่ย 3.56) ขาดโรงเรียนฝึกปฏิบัติด้านพืชและด้านสัตว์ (ค่าเฉลี่ย 4.21) วัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอ (ค่าเฉลี่ย 4.00) จากผลสรุปดังกล่าว ทำให้ทราบว่าสื่อในการเรียนการสอนนั้นขาดแคลนมาก ซึ่งจะทำให้มีผลกระทบต่อการเรียนการสอนวิชางานเกษตรเป็นอย่างมาก ซึ่งสอดคล้องกับ ทวีต ราชิ (2543 : 67) และสุริย์พร ราชิ (2531 : 88) พบว่า การจัดกิจกรรมการสอนภาคปฏิบัติวิชางานเกษตรของโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ด้านความพร้อมของสื่อ อุปกรณ์ วัสดุต่างๆ มีความพร้อมในระดับปานกลาง ซึ่งวัสดุอุปกรณ์ส่วนใหญ่เป็นอุปกรณ์พื้นฐาน เช่น จอบ เสียม ต่างๆ แต่โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ยังขาดแคลนอุปกรณ์ ในด้านพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ และอุปกรณ์ที่ทันสมัย ซึ่งอุปกรณ์ที่มีอยู่มักชำรุด และไม่ได้มาตรฐาน และโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดเพชรบูรณ์มีวัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน และเห็นว่าทางราชการควรจัดหางบประมาณในการซื้อพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปุ๋ย และสารเคมีกำจัดศัตรูพืช และสอดคล้องงานวิจัยของพิทยา ขวัญทอง (2523 : 11-16) พบว่า โรงเรียนได้รับเงินสนับสนุนการสอนเกษตรน้อย และโรงเรียนส่วนใหญ่มักมองข้ามค่าใช้จ่ายในการสอนวิชาเกษตรกรรม เงินบำรุงการศึกษา และเงินงบประมาณค่าวัสดุ ครุภัณฑ์มักถูกนำไปใช้ในด้านอื่น

ปัญหาด้านผู้เรียน พบว่า ปัญหาที่พบมากที่สุดคือผู้เรียนไม่เห็นความสำคัญของวิชางานเกษตรพื้นฐาน (ค่าเฉลี่ย 3.90) อาจจะเนื่องมาจากตัวนักเรียนเอง เพราะนักเรียนเห็นว่าการเรียนวิชางานเกษตรนั้นต้องปฏิบัติงานในพื้นที่กลางแจ้ง และต้องทำงานหนักจึงทำให้นักเรียนไม่เห็นความ

สำคัญและไม่ตั้งใจเรียน โดยสอดคล้องกับ ธีรยุทธ์ เสนิงวงศ์ ณ อยุธยา (2527 : 176) ได้กล่าวถึงปัญหาเกี่ยวกับตัวนักเรียนและตัวผู้ปกครองของนักเรียนว่า ความแตกต่างในด้านความถนัด และความสนใจ ความสามารถ ทางกาย และทางสติปัญญาของนักเรียนนักเรียนที่มาจากครอบครัวที่พ่อแม่มีอาชีพแตกต่างกัน ก็จะมีพื้นฐานความพร้อม และความสนใจแตกต่างกันด้วย การสอนวิชางานเกษตรต้องจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยเน้นการปฏิบัติจนเกิดทักษะตามความถนัดและความสามารถของแต่ละบุคคล มิได้เน้นให้ทุกคนต้องกระทำในสิ่งเดียวกันและให้ผลเท่าเทียมกัน ฉะนั้นจึงทำให้การเตรียมบทเรียนการมอบหมายงานให้นักเรียนปฏิบัติ การดูแลช่วยเหลือและการเตรียมนักเรียนให้พร้อมที่จะปฏิบัติกิจกรรมการเรียนมีความยุ่งยาก และผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือในการช่วยเตรียมนักเรียน เนื่องจากไม่เข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของการเรียนวิชางานเกษตรที่มุ่งฝึกฝนให้นักเรียนทำงานเป็นรักการทำงาน มีนิสัยที่ดีในการทำงาน และมีพื้นฐานที่จะประกอบอาชีพต่อไปในภายภาคหน้า แต่กับคิดว่าบุตรหลานของตนฝึกงานอาชีพแล้วต่อไปจะต้องประกอบอาชีพเกี่ยวกับการใช้แรงงาน คนเห็นว่าเป็นงานหนักและไม่มีเกียรติ ความมุ่งหมายของผู้ปกครองซึ่งอยากให้บุตรหลานทำงานสบาย ผู้ปกครองบางคนไม่อยากจะให้บุตรหลานทำงาน เพราะมีสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ พร้อมอยู่แล้ว บางคนเคยทำงานหนักเบาเอาสุ้มมาตลอด เมื่ออยู่ในฐานะสุขสบายดี แล้วจึงไม่อยากจะให้บุตรหลานได้ลำบากเหมือนคน

ปัญหาการเรียนของนักเรียนนั้น ไม่ค่อยมีปัญหา เนื่องจากนักเรียนมาเรียนอย่างสม่ำเสมอ แต่นักเรียนไม่ให้ความสำคัญกับการเรียนวิชางานเกษตร นอกจากนี้ จิตรา กังแฮ (2533 : 153) สรุปปัญหาและอุปสรรคการเรียนการสอนวิชาเกษตรกรรมด้านผู้เรียนไว้ว่า ผู้เรียนมาจากครอบครัวที่ยากจน ซึ่งทำให้มีปัญหาในการจัดการเรียนการสอน เพราะนักเรียนขาดแรงจูงใจ ไม่สนใจและไม่ให้ความสำคัญวิชางานเกษตร จนเป็นปัญหาในการจัดการเรียนการสอน

ด้านการวัดและประเมินผล พบว่า ส่วนมากแล้วปัญหาการวัดประเมินผลของครูนั้นไม่มีปัญหามากนัก เพราะจากงานวิจัยพบว่ามีปัญหาในระดับปานกลางและน้อยเท่านั้น ซึ่งเป็นที่น่าสังเกตว่า การวัดการประเมินผลนั้นมีการวัดและประเมินเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดแม้ว่าจะมีนักเรียนจำนวนมากก็ตาม

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานของครูเกษตรในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาและโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยนาท จากการวิจัยพบว่า ด้านครูเกษตรผู้สอนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญเชิงทางสถิติที่ .01 2 รายการคือ ความรู้ความสามารถของครูเกี่ยวกับวิชางานเกษตรพื้นฐานไม่เพียงพอและมีทักษะในการปฏิบัติงานวิชาเกษตรไม่เพียงพอ และมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ .05 1 รายการคือ ครูผู้สอนวิชางานเกษตรไม่ได้จบวิชาเอกเกษตรโดยตรง เป็นที่น่าสังเกตว่า ครูผู้สอนวิชางานเกษตรส่วนใหญ่ไม่ได้จบมาทางด้านการศึกษาเกษตรหรือไม่ได้จบมาทางด้านการศึกษาโดยตรงแต่นำครูที่สอนวิชาอื่นมาสอนเท่านั้น

ซึ่งสอดคล้องกับ ทวิต รายี (2543 : 68) พบว่า โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาต้องการครูสอนวิชาเกษตรจำนวนมาก แต่ครูที่สอนเกษตรมีทั้งที่จบทางด้านเกษตรและไม่จบทางด้านเกษตร ดังนั้นทางโรงเรียนควรจัดครูสาขาเกษตรให้เพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียน เพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ประเสริฐ ไพรทอง (2534 : 112-113) ได้ทำการวิจัยของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตร เกี่ยวกับวิชาเกษตรพบว่า ครูไม่มีความรู้ความเข้าใจในวิชาเกษตรเนื่องจากไม่ได้จบมาทางด้านเกษตร ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นได้ว่าครูผู้สอนวิชาเกษตรพื้นฐานนั้นต้องมีความรู้ความสามารถเพียงพอที่จะทำการสอนวิชาเกษตรให้มีประสิทธิภาพตรงตามความต้องการของผู้เรียนและสถานศึกษา

ด้านสื่อการเรียนการสอนพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 1 รายการคือ ขาดโรงเรียนฝึกด้านพีชกรรม เป็นที่น่าสังเกตว่าโรงเรียนของกรมสามัญศึกษาและโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา มีความต้องการพัฒนาการเรียนการสอนด้านพีชมากกว่าการเรียนการสอนด้านสัตว์ ซึ่งส่วนใหญ่การปลูกพีชนั้นทำได้ง่ายกว่าการเลี้ยงสัตว์ทำให้โรงเรียนส่วนใหญ่มีการสอนทางด้านพีชมากกว่าแต่โรงเรียนไม่มีโรงเรียนสนับสนุนการเรียนดังกล่าว

ด้านผู้เรียนจากการวิจัยพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 1 รายการคือ ผู้ปกครองไม่สนับสนุนการเรียนการสอนวิชาเกษตรพื้นฐาน ซึ่งอาจเป็นเพราะผู้ปกครองเห็นว่าวิชาเกษตรเป็นวิชาที่ไม่ค่อยมีความสำคัญและต้องทำงานหนัก อีกทั้งการประกอบอาชีพทางด้านเกษตรก็เป็นอาชีพที่ต้องอดทนและใช้แรงงานหนัก ซึ่งสอดคล้องกับ จิตรา กังเส (2533 : 153) พบว่า ผู้ปกครองของนักเรียนไม่สนับสนุนให้บุตรหลานเรียนวิชาเกษตร และประกอบอาชีพเกษตร และสอดคล้องกับรมณีย์ อาภาภิรม (2531 : 119) ได้ศึกษาการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และปลาย ลักษณะที่เรียน การสอนมุ่งเน้นให้ศึกษาต่อ เน้นวิชาสามัญมากกว่าวิชาอาชีพ ขาดการปฏิบัติจริงจัง จบแล้วประกอบอาชีพเกษตรกรรมเองยังไม่ได้ ผู้ปกครองไม่ต้องการให้บุตรหลานเรียน นักเรียนที่ลงเลือกเรียนวิชาเกษตรในระดับนี้ ก็มีได้เกิดจากความสนใจจริง แต่ทางโรงเรียนเป็นผู้จัดให้ ตามแนวทางที่จะศึกษาต่อ ครูผู้สอนก็มีหน้าที่ สอนให้ครบจบตามเวลาที่กำหนด เนื่องจากมีนักเรียนจำนวนมาก นอกจากนี้ พิทยา ขวัญทอง (2523 : 11-16) พบว่าปัญหาที่ผู้ปกครองไม่สนับสนุนให้บุตรหลานเรียนวิชาเกษตรในโรงเรียนมัธยม เพราะเห็นว่าการเรียนเกษตรลำบาก และอาชีพเกษตรมีรายได้น้อย

ด้านการวัดและประเมินผลจากการวิจัย พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 1 รายการคือ จำนวนนักเรียนมีมากเกินไปทำให้ประเมินผลนักเรียนรายบุคคลยาก เนื่องจากการเรียนการสอนบางโรงเรียนเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ถ้าจะทำการวัดและประเมินผลต่างๆ ทำได้ยากเนื่องจากนักเรียนมีจำนวนมากและมีปัญหาในการควบคุมนักเรียน

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาด้านการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานของครูที่สังกัดกรมสามัญศึกษาและสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันคือ ด้านผู้สอนที่พบนั้นมีปัญหาเกี่ยวกับการรับผิดชอบหลายหน้าที่นอกเหนือจากการสอนและครูไม่ได้จบมาทางด้านเกษตรโดยตรงแล้วได้รับมอบหมายให้มาสอนทางด้านเกษตรทำให้เกิดปัญหาไม่มีความรู้ความสามารถ ไม่เข้าใจอย่างแท้จริงเป็นผลให้การจัดการเรียนการสอนขาดประสิทธิภาพ ด้านหลักสูตรนั้นที่มีปัญหาสอดคล้องกันคือ หลักสูตรไม่สอดคล้องกับท้องถิ่น การเปิดสอนตามรายวิชาไม่สอดคล้องกับหลักสูตร และหลักสูตรไม่มีความทันสมัยและทันสมัยเหตุการณ์ในปัจจุบัน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน มีความคิดเห็นที่เหมือนกันคือ นักเรียนไม่ให้ความสนใจในการเรียนวิชางานเกษตรพื้นฐาน เพราะเห็นว่าเป็นงานหนัก การเรียนการสอนภาคปฏิบัติมีเวลาในการเรียนไม่เพียงพอ เนื่องจากมีเวลาน้อยเกินไปในการลงปฏิบัติงาน อีกทั้งการเรียนการสอนเน้นปฏิบัติมากเกินไป และมีพื้นที่น้อยในการปฏิบัติงานด้านการเกษตร ในด้านสื่อการเรียนการสอนส่วนใหญ่สอดคล้องกับปัญหาที่พบในการสอบถามเบื้องต้น ซึ่งสื่อการเรียนการสอนนั้นมีจำนวนน้อยและบางอย่างไม่มีเลย ทำให้มีปัญหาในการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก ปัญหาด้านผู้เรียนนั้นในภาพรวม ครูผู้สอนวิชางานเกษตรมีความคิดเห็นว่า นักเรียนไม่ให้ความสำคัญในวิชางานเกษตร ทำให้นักเรียนไม่กระตือรือร้นในการเรียนมากนัก ทั้งยังไม่มีความพร้อมที่จะเรียน ที่สำคัญคือขาดการสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐ ทำให้นักเรียนเกิดความท้อใจ ด้านการวัดและประเมินผลครูผู้สอนวิชางานเกษตรให้มีความคิดเห็นที่สำคัญว่า ครูขาดทักษะในการวัดและประเมินผล ส่วนกลางไม่มีข้อสอบไว้เพื่อให้แต่ละโรงเรียนใช้เป็นแนวทางเพื่อเป็นมาตรฐานให้ใกล้เคียงกัน และการวัดและประเมินผลนั้นเน้นให้ผู้เรียนผ่านเฉพาะจุดประสงค์เท่านั้น ไม่เน้นให้นักเรียนเอาไปใช้ในชีวิตประจำวัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาความคิดเห็นของครู-อาจารย์ที่สอนวิชางานเกษตรพื้นฐานในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จังหวัดชัยนาท โดยภาพรวมมีข้อเสนอแนะดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะสำหรับโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา

1. จากการวิจัยพบว่าครูเกษตรมีจำนวนไม่เพียงพอ ควรมีการจัดสรรอัตราครู-อาจารย์ทางด้านเกษตรให้เพียงพอ เนื่องจากมีบุคลากรครูจำนวนจำกัด ทำให้ต้องรับผิดชอบหลายอย่าง ทำให้มีปัญหาในการจัดการเรียนการสอน

2. ด้านสื่อการเรียนการสอน ควรมีการจัดงบประมาณด้านการเรียนการสอนให้เพียงพอต่อความต้องการของโรงเรียน เพื่อให้โรงเรียนได้จัดหาสื่อการเรียนการสอนให้เพียงพอ และควรมีการสนับสนุนให้ใช้สื่อการเรียนการสอนที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้กับวิชาเรียนด้วย

5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดชัยนาท

1. ด้านครูผู้สอน ควรมีการจัดสรรบุคลากรให้เพียงพอและเหมาะสม ควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนเข้ารับการอบรมสัมมนา ฝึกทักษะภาคทฤษฎีและปฏิบัติให้มาก เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถแก่ครูผู้สอนวิชางานเกษตร

2. ด้านสื่อการเรียนการสอน ควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอสำหรับการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ทางการเกษตรที่มีคุณภาพเพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและแก้ปัญหาการขาดแคลนสื่อการเรียนการสอน

5.3.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาความต้องการของครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐาน ในจังหวัดชัยนาท

บรรณานุกรม

- กนก จันทร์ขจร. 2536. การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา เอกสารประกอบการฝึกอบรมหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท.
- กรมวิชาการ. 2538. คู่มือการดำเนินงานสำหรับโรงเรียนในโอกาสขยายการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา
- กรมวิชาการ. 2535. การใช้หลักสูตรกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2531 (ฉบับปรับปรุง 2533). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- กรมวิชาการ. 2535. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- กรมสามัญศึกษา. 2540. แนวทางการจัดการศึกษาของกรมสามัญศึกษา. กรุงเทพฯ : กรมสามัญศึกษา.
- กรมสามัญศึกษา. 2541. แนวทางการจัดการศึกษาของกรมสามัญศึกษาประจำปี 2541. กรุงเทพฯ : กรมสามัญศึกษา.
- จันทร์ คุปตะวาทีน. 2527. เอกสารการสอนชุดวิชาการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ หน่วยที่ 3. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- จิครา กังแธ. 2533. “สภาพและปัญหาการจัดการสอนการเรียนวิชาเกษตรกรรมแบบเข้าระบบโรงเรียนตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กรมสามัญศึกษา” วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตร.
- จำเนียร ศิลปวานิช. 2538. หลักและวิธีสอน. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตมีนบุรี.
- ชวนพิศ แซ่หู่่น. 2527. สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรกรรม ตามแผนการเรียนเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชวลิต สุขสวัสดิ์. 2532. ยุติขยายการศึกษาภาคบังคับ ป.6 เป็น ม.3 ลดปัญหาอาชญากรรมเพื่อช่วยเหลือไทยให้มีคุณภาพ ผู้แทนราษฎร. (อัครานา)
- ทิพย์วรรณ สนะพันธ์. 2525. “การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 9.” วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการศึกษาวิจัยเท่านั้น ไม่สามารถนำไปใช้

- ทวิต ธานี. 2543. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตรของโรงเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ดังักัดสำนักงานการประอมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์. วิชา นิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณจัต บัณจัตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- ธีรชุตม์ เสนิงค์ ณ อชชชช. 2527. เอกสารการสอนชุดวิชากลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ หน่วยที่ 4. นนทบุรี. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- นพคุณ ศิริวรรณ. 2532. งานฟาร์ม กฤษฎ์ดำคัญของการศึกษาเกษตร. กรุงเทพฯ : ศูนย์ฝึกอบรมและพัฒนาอาชีพศึกษา 5 ประเภทวิชาเกษตร กรมหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีพศึกษา.
- ประเทือง แผนสมบูรณ์ . 2527. “เจตคติของนักเรียนที่มีต่อวิชาเกษตร และวิธีสอนของครูในโรงเรียนขยาย โอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดกาญจนบุรี.” วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณจัต บัณจัตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ประภาพรรณ จตุรศรีวิไล. 2529. “ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเปิดวิชาพื้นฐานวิชาอาชีพสาขาเกษตรกรรม ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณจัต บัณจัตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ประยงค์ จินดาวงศ์. 2527. เอกสารการสอนชุดวิชา การสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ. หน่วยที่ 5. นนทบุรี. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ประศาสน์ ชุ่มนาเสียว. 2540. รายงานผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. ชัยนาท. งานขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานการประอมศึกษาจังหวัดชัยนาท.
- ประเสริฐ ไพรทอง. 2534. “ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนดังักัดสำนักงานการประอมศึกษาจังหวัดพิจิตรเกี่ยวกับการศึกษานเกษตรระดับประอมศึกษา.” วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณจัต บัณจัตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พิบูลขวัญ ขวัญเมือง. 2535. สภาพและปัญหาการจัดการวิชาอาชีพชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประอมศึกษาตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังักัดสำนักงานการประอมศึกษาแห่งชาติ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณจัต บัณจัตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิทยา ขวัญทอง. “ปัญหาการสอนวิชาเกษตรกรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษา ดังักัดกรมสามัญศึกษา” มิตรรุ. ปีที่ 19, ฉบับที่ 5 (พฤษภาคม 2523) ; 11-16
- สุสดี ภูถินทร. 2527. เอกสารการสอนชุดวิชาการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ หน่วยที่ 14. นนทบุรี. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

มยุรี ชนิดรบรร. 2527. “สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรกรรม ตามแผนการเรียนเกษตร
ในโรงเรียน มัธยมศึกษา (ตอนปลาย) ชำกักรณธำนัญศึกษา เขตการศึกษาส่วนกลางกลุ่ม
โรงเรียนที่ 5.” วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัฉจติ บัฉจติวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์.

มยุรี นนทปัทมะคุลย์. 2523. การสอนวิชาเกษตรศึกษา 432 . ราชบุรี. ภาควิชาเกษตรและการสอน
วิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมบัฉ.

รมณิษฐ์ อภาภิรม . 2531. วิธีสอนวิชาเกษตร . กรุงเทพฯ : ภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัฉ.

ลีธษา สร้อยพาน. 2525. เอกสารชุดการจัดการโรงเรียนมัธยมศึกษา หน่วยที่ 1 เล่ม 1. สาขาศึกษา
ศาสตร์. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

วิทยา ไม่ชาผล. 2527. เอกสารการสอนชุดวิชาการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ หน่วยที่ 7.
นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ศิริลักษณ์ ศรีกมล. 2527. เอกสารการสอนชุดวิชาการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ หน่วยที่ 3
นนทบุรี. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

สังัด อุทรานันท์. 2525. การจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ . กรุงเทพฯ : ภาควิชาบริหารการ
ศึกษา คณะครุศาสตร์. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สมชาติ เทศชัย. 2527. เอกสารการสอนชุดวิชาการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ หน่วยที่ 9.
นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

สมศรี เคะระมา. 2540. “การใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2538
ประเภทวิชา- พาณิชยกรรม สาขาวิชาพาณิชยกรรมวิทยาลัยอาชีวศึกษา.” วิทยานิพนธ์ครุ
ศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัฉจติ บัฉจติวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณ
ทหารลาดกระบัฉ.

สุเทพ อ่อนไสว. 2525. ศึกษา 131 หลักการสอนและการเตรียมประธพการณัภาคปฏิบัติ.
ลพบุรี : ภาควิชาหลักสูตรการสอนคณะครุศาสตร์ วิทยาลัยครูเทพสตรี.

สุรพันธ์ ดันศรีวงศ์. 2531. วิธีสอน . กรุงเทพฯ : ภาควิชาครุศาสตร์ไฟฟ้า คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
กรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

สุริย์พร ราศี. 2531. ความรู้และความสามารถทางด้านการเกษตรของครูผู้สอนงานเกษตรในโรง
เรียนประถมศึกษำจังหวัดเพชรบูรณ์. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัฉจติ บัฉจติ
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สุวัฒน์ มุทขเมธา. 2523. การเรียนการสอนการศึกษา 3933 . กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

อัญชลี แจ่มเจริญ และ สุกัญญา ชารีวรรณ. 2523. **หลักสูตรการสอนและการเตรียมประสบการณ์ภาคปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ : เติมชัยการพิมพ์.
อาภรณ์ ใจเที่ยง. 2537. **หลักการสอน**. กรุงเทพฯ : โอเคียนสโตร์.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำสั่งคณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ที่ 159 /2542

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อ
และเค้าโครงวิทยานิพนธ์ของ นายวิเชียร พรหมมา

เพื่อให้การเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ของ นายวิเชียร พรหมมา เป็นไปด้วยความเรียบร้อย
และมีประสิทธิภาพ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อควบคุมและพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์
ดังต่อไปนี้

1. คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

รศ.ดร.ปรียาพร	วงศ์อนุตรโรจน์	ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์
ผศ.ดร.เลิศลักษณ์	กลิ่นหอม	ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

2. คณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

ดร.นพคุณ	ศิริวรรณ	ประธานกรรมการ
ดร.दनัย	ดิษยบุตร	กรรมการประจำสาขาวิชา
อาจารย์ศศิธร	จารุสมบัติ	กรรมการประจำสาขาวิชา
รศ.ดร.ปรียาพร	วงศ์อนุตรโรจน์	กรรมการ
ผศ.ดร.เลิศลักษณ์	กลิ่นหอม	กรรมการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 5 กรกฎาคม พ.ศ. 2542

ปรียาพร

(รศ.ดร.ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์)

คณบดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำสั่งคณะกรรมการอุดมศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ที่ ๖๐๖/2542
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม
ของนายวิเชียร พรหมมา (เพิ่มเติม)

อนุสนธิ คำสั่งคณะกรรมการอุดมศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ที่ 159/ 2542 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ของนายวิเชียร พรหมมา เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ จึงแต่งตั้งกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์เพิ่มเติม จำนวน 1 คน ดังนี้

ดร.दनัย

ดิษยบุตร

ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

สั่ง ณ วันที่ 19 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542

(รศ.ดร.ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์)

คณบดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ งานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม . สจล. โทร. 2663,2642

ที่ ทม 1504/ 2517

วันที่ 5 กรกฎาคม 2542

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมประชุมพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาปริญญาโท

เรียน รศ.ดร.ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์

ตามคำสั่งคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมที่ 159 /2542 แต่งตั้งท่านเป็นผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และเป็นกรรมการพิจารณาหัวข้อ และเค้าโครงวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา ชื่อ นายวิเชียร พรหมมา ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาปัญหาการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐาน โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ จังหวัดชัยนาท"

ประธานคณะกรรมการเห็นสมควรให้มีการประชุมคณะกรรมการ ในวันศุกร์ที่ 27 สิงหาคม พ.ศ. 2542 เวลา 09.30 น. ณ ห้องสมาคมศิษย์เก่าบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญเข้าร่วมประชุมตามวันเวลาดังกล่าวด้วย

(รศ.ดร.ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์)

คนบตี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ งานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล. โทร. 2663,2642

ที่ ทม 1504/ 2513

วันที่ 5 กรกฎาคม 2542

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมประชุมพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาปริญญาโท

เรียน ผศ.ดร.เลิศลักษณ์ กลิ่นหอม

ตามคำสั่งคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมที่ 159/2542 แต่งตั้งท่านเป็นผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม และเป็นกรรมการพิจารณาหัวข้อ และเค้าโครงวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา ชื่อ นายวิเชียร พรหมมา ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาปัญหาการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐาน โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ จังหวัดชัยนาท"

ประธานคณะกรรมการเห็นสมควรให้มีการประชุมคณะกรรมการ ในวันศุกร์ที่ 27 สิงหาคม พ.ศ. 2542 เวลา 09.30 น. ณ ห้องสมาคมศิษย์เก่าบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญเข้าร่วมประชุมตามวันเวลาดังกล่าวด้วย

(รศ.ดร.ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์)

คณบดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ งานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล. โทร. 2663,2642

ที่ ทม 1504/ 2520

วันที่ ๕ กรกฎาคม 2542

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมประชุมพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาปริญญาโท

เรียน ดร.दनัย ดิษยบุตร

ตามคำสั่งคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมที่ 16๙ /2542 แต่งตั้งท่านเป็นกรรมการประจำสาขาวิชา
พิจารณาหัวข้อ และเค้าโครงวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา ชื่อ นายวิเชียร พรหมมา ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง "การศึกษาปัญหาการเรียนการสอนนิชงานเกษตรพื้นฐาน โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา
และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ
จังหวัดชัยนาท"

ประธานคณะกรรมการเห็นสมควรให้มีการประชุมคณะกรรมการ ในวันศุกร์ที่ 27 สิงหาคม
พ.ศ. 2542 เวลา 09.30 น. ณ ห้องสมาคมศิษย์เก่าบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบัน
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญเข้าร่วมประชุมตามวันเวลาดังกล่าวด้วย

(รศ.ดร.ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์)

คนบตี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ งานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล. โทร. 2663,2642

ที่ ทม 1504/ 2521

วันที่ 5 กรกฎาคม 2542

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมประชุมพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาปริญญาโท

เรียน ดร.นพคุณ ศิริวรรณ

ตามคำสั่งคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมที่ 159 /2542 แต่งตั้งท่านเป็นประธานกรรมการพิจารณาหัวข้อ และเค้าโครงวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา ชื่อ นายวิเชียร พรหมมา ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาปัญหาการเรียนการสอนนิชางานเกษตรพื้นฐาน โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ จังหวัดชัยนาท"

ประธานคณะกรรมการเห็นสมควรให้มีการประชุมคณะกรรมการ ในวันศุกร์ที่ 27 สิงหาคม พ.ศ. 2542 เวลา 09.30 น. ณ ห้องสมาคมศิษย์เก่าบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญเข้าร่วมประชุมตามวันเวลาดังกล่าวด้วย

(รศ.ดร.ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์)

คนบตี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ งานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล. โทร. 2663,2642

ที่ ทม 1504/ 2519

วันที่ 5 กรกฎาคม 2542

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมประชุมพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาปริญญาโท

เรียน อาจารย์ศศิธร จารุสมบัติ

ตามคำสั่งคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมที่ 154/2542 แต่งตั้งท่านเป็นกรรมการประจำสาขาวิชา
พิจารณาหัวข้อ และเค้าโครงวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา ชื่อ นายวิเชียร พรหมมา ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง “การศึกษาปัญหาการเรียนการสอนนิเวศงานเกษตรพื้นฐาน โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา
และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ
จังหวัดชัยนาท”

ประธานคณะกรรมการเห็นสมควรให้มีการประชุมคณะกรรมการ ในวันศุกร์ที่ 27 สิงหาคม
พ.ศ. 2542 เวลา 09.30 น. ณ ห้องสมาคมศิษย์เก่าบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบัน
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญเข้าร่วมประชุมตามวันเวลาดังกล่าวด้วย

(รศ.ดร.ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์)

คณบดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เรื่อง ผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ขอประกาศรายชื่อหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร ที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการ ดังนี้

ได้รับอนุมัติเมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน 2542

1. นายวิเชียร พรหมมา ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอน วิชางานเกษตรพื้นฐานของครูเกษศรในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชยนาท” โดยมี รศ.ดร.ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ผศ.ดร.เลิศลักษณ์ กลิ่นหอม และ ดร.คณัษ ดิษยบุตร เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ทั้งนี้ให้นักศึกษาค้นคว้าและเขียนวิทยานิพนธ์ โดยปรึกษากับอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ให้เสร็จสิ้นภายในเวลาที่กำหนดในระเบียบของบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศ ณ วันที่ 23 พฤศจิกายน พ.ศ.2542

(รศ.ดร.มนัส สังวรศิลป์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ทม 1504/ 4603

คณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๙ พฤศจิกายน 2542

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน นางกาญจนา ศิลกุล

ด้วยคณะกรรมการอุดมศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถาม ให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม ของนักศึกษา ชื่อ นายวิเชียร พรหมมา ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอน วิชางานเกษตรพื้นฐานของครูเกษตรในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยนาท"

คณะกรรมการอุดมศึกษา หวังในความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างยิ่งและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรพรณี สীগิจวัฒนะ)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าภาพเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 2663,2642

โทรสาร 3269040

ที่ ทม 1504/ 4603

คณะกรรมการ
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๑ พฤศจิกายน 2542

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายศักดิ์สิทธิ์ สุดสาระ

ด้วยคณะกรรมการสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถาม ให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม ของนักศึกษา ชื่อ นายวิเชียร พรหมมา ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอน วิชางานเกษตรพื้นฐานของครูเกษตรในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยนาท"

คณะกรรมการสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง หวังในความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างยิ่งและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรพรณี สীগิจวัฒน์นะ)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 2663,2642

โทรสาร 3269040

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ งานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล. โทร. 2663

ที่ ทม 1504/ 4603

วันที่ ๑ พฤศจิกายน 2542

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.นพคุณ ศิริวรรณ

ด้วยคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถาม ให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม ของนักศึกษา ชื่อ นายวิเชียร พรหมมา ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอน วิชางานเกษตรพื้นฐานของครูเกษตรในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยนาท"

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม หวังในความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างยิ่งและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

(ผศ.ดร.พรรณี ลีกิจวัฒน์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารนำใบนี้ไปใช้

ที่ ทม 1504/ 4603

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนจลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๑ พฤศจิกายน 2542

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายประศาสน์ ชูมนาเสียว

ด้วยคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถาม ให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม ของนักศึกษา ชื่อ นายวิเชียร พรหมมา ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอน วิชางานเกษตรพื้นฐานของครูเกษตรในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยนาท"

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม หวังในความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างยิ่งและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรรณี สীগัจฉมนะ)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 2663,2642

โทรสาร 3269040

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆก็ตาม ผู้รับใช้ต้องแจ้งหน่วยงานเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงชื่อเอกสารและที่มาในการนำไปใช้

4 พย 42

ที่ ทม 1504/ 4603

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๑ พฤศจิกายน 2542

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายประยูกต์ สริดารา

ด้วยคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถาม ให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม ของนักศึกษา ชื่อ นายวิเชียร พรหมมา ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอน วิชางานเกษตรพื้นฐานของครูเกษตรในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยนาท"

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม หวังในความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างยิ่งและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรณี ลิกิจวัฒน์นะ)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 2663,2642

โทรสาร 3269040

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่าในรูปแบบใดก็ตาม หากมีข้อสงสัยหรือต้องการข้อมูลเพิ่มเติมและต้องอ้างอิงถึงเจ้าพนักงานผู้จัดทำเอกสารให้นำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 4921

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๒๑ พฤศจิกายน 2542

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาทดลองใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสามัญศึกษา จังหวัดอุทัยธานี

ด้วย นายวิเชียร พรหมมา เป็นนักศึกษาปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร กำลังทำการวิจัยเพื่อเรียบเรียงวิทยานิพนธ์
เรื่อง "การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอน วิชางานเกษตรพื้นฐาน ของครูเกษตร
ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาและโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดชัยนาท"

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดพิจารณาอนุญาต
ให้นักศึกษาได้ทดลองใช้แบบสอบถามเพื่อการวิจัยในสถานศึกษาของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน
มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรพรณี สীগิจวัฒนะ)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 2663,2642

โทรสาร 3269040

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับเอารใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์อื่น การค้า
ไม่ว่าวิธีใดก็ตาม อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 0576

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๗ กุมภาพันธ์ 2543

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

เรียน อธิบดีกรมสามัญศึกษา

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. คำโครงการวิทยานิพนธ์
 2. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและคำโครงการวิทยานิพนธ์
 3. รายชื่อสถานศึกษาที่เก็บข้อมูลการวิจัย

ด้วย นายวิเชียร พรหมมา ซึ่งเป็นนักศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม หลักสูตร
วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร กำลังทำการวิจัยเพื่อเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การเปรียบเทียบ
ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอน วิชางานเกษตรพื้นฐานของครูเกษตรในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา
และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยนาท" ซึ่งได้รับอนุมัติหัวข้อและคำโครงการ
วิทยานิพนธ์แล้วเมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน 2542

ในการทำวิจัยเรื่องนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยในสถานศึกษาสังกัดหน่วยงานของท่าน
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดพิจารณาอนุญาต ให้นักศึกษาทำการเก็บข้อมูลเพื่อ
การวิจัยในสถานศึกษาสังกัดหน่วยงานของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน
มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการรักษาการของคณะบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา กรุณาให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อ ปฏิบัติราชการแทนคณะบดี ของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 2663,2642

๑.
1๓๖๕

รายชื่อสถานศึกษาที่เก็บข้อมูลการวิจัย

โดย นายวิเชียร พรหมมา

โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา

1. โรงเรียนชัยนาทพิทยาคม
2. โรงเรียนชัยนาทพิทยาคม 2
3. โรงเรียนอุลิตไพบูลย์ชนูปถัมภ์
4. โรงเรียนสาครพิทยาคม
5. โรงเรียนวัดสิงห์
6. โรงเรียนศรีสมรวิทยา
7. โรงเรียนครูประชาสรรค์
8. โรงเรียนห้วยกรดวิทยา
9. โรงเรียนบุญนาควิทยาคม
10. โรงเรียนสรรพวิทยวิทยา
11. โรงเรียนชยานุกิจพิทยา
12. โรงเรียนหันคาราษฎร์รังสฤษดิ์
13. โรงเรียนหันคาพิทยาคม
14. โรงเรียนเนินขามรัฐประชานุเคราะห์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

1. โรงเรียนชุมชนคลองจันทร์
2. โรงเรียนบ้านไพรนกยูง
3. โรงเรียนวัดวิจิตรรังสรรค์
4. โรงเรียนบ้านหนองยาง
5. โรงเรียนวัดพรหมวิหาร
6. โรงเรียนบ้านหนองแจง
7. โรงเรียนวัดอรุณวาสี
8. โรงเรียนวัดประทุมธรรม
9. โรงเรียนบ้านวังค่อไห
10. โรงเรียนบ้านกระบกเตี้ย
11. โรงเรียนวัดด้าเข้
12. โรงเรียนบ้านหนองตอ
13. โรงเรียนบ้านขี้ฎฝาง
14. โรงเรียนวัดเด่นใหญ่
15. โรงเรียนวัดศรีวิชัย
16. โรงเรียนวัดนางลือ
17. โรงเรียนชุมชนวัดดักคะนน
18. โรงเรียนชุมชนวัดวังเคียน
19. โรงเรียนรัฐเขื่อนพลเทพอุปถัมภ์
20. โรงเรียนวัดโรงวัว
21. โรงเรียนไทยรัฐวิทยา
22. โรงเรียนวัดโคกสุก
23. โรงเรียนวัดวังหมัน
24. โรงเรียนบ้านหนองขุนมิตรภาพที่ 136
25. โรงเรียนวัดบ่อแร่
26. โรงเรียนวัดวังน้ำขาว
27. โรงเรียนบ้านสะพานหิน
28. โรงเรียนบ้านหนองตะขบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

29. โรงเรียนบ้านวังตะเคียน
30. โรงเรียนวัดนมโท
31. โรงเรียนวัดคงคราม
32. โรงเรียนวัดเขาแก้ว
33. โรงเรียนวัดบ้านหนอง
34. โรงเรียนวัดโบสถ์ราษฎร์บำรุง
35. โรงเรียนวัดหนองแวม
36. โรงเรียนวัดคลองจิว
37. โรงเรียนวัดโพธิ์ทอง
38. โรงเรียนบ้านทุ่งกระดิน
39. โรงเรียนเทพรัตน์
40. โรงเรียนวัดธรรมมิกาวาส
41. โรงเรียนวัดโพธิ์งาน
42. โรงเรียนวัดกำแพง
43. โรงเรียนชุมชนวัดโคกดอกไม้
44. โรงเรียนวัดหัวเด่น
45. โรงเรียนวัดโสมสีตาราม
46. โรงเรียนวัดสกุณาราม
47. โรงเรียนวัดท่ากระแต
48. โรงเรียนบ้านทุ่งกว้าง
49. โรงเรียนวัดหนองจิก
50. โรงเรียนบ้านไก่อี้น
51. โรงเรียนวัดศรีมงคล
52. โรงเรียนบ้านหนองหวาย
53. โรงเรียนบ้านเขาเกล็ด
54. โรงเรียนดอนสีนอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ข
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. **ดร.นพคุณ ศิริวรรณ** อาจารย์ประจำภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
2. **นายศักดิ์สิทธิ์ สุดตาระ** หน่วยศึกษานิเทศก์ เขตการศึกษา 7 กรมสามัญศึกษา จังหวัดลพบุรี
3. **นายประยุทธ์ ศรีคารา** หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา จังหวัดชัยนาท
4. **นายประศาสน์ ชุ่มนาเสิว** หัวหน้าฝ่ายวิชาการศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยนาท
5. **นางกาญจนา ศิลกุล** อาจารย์หมวดวิชาเกษตร โรงเรียนชัยนาทพิทยาคม จังหวัดชัยนาท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐาน
ของครูเกษตรใน โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา และ โรงเรียนขยายโอกาสทาง
การศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา ในจังหวัดชัยนาท

คำชี้แจง

1. ผู้ตอบแบบสอบถามนี้คือ ครูเกษตรที่สอนวิชางานเกษตรพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา
ตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการ
ประถมศึกษาในจังหวัดชัยนาท
2. โปรดตอบแบบสอบถามทุกข้อให้ตรงกับความคิดเห็นของท่าน หรือความเป็นจริง
ทั้งนี้เพื่อความสมบูรณ์และความถูกต้องของการวิจัย
3. คำตอบและความคิดของท่าน ผู้วิจัยถือมีค่ายิ่ง และสงวนไว้เป็นความลับโดยจะใช้
ประโยชน์เพื่องานวิจัยครั้งนี้เท่านั้น จะไม่ทำให้เกิดผลกระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติงาน และ
สถานภาพทางราชการของท่านแต่อย่างใด

ขอขอบคุณ
ผู้วิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชางานเกษตรพื้นฐาน

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน และโปรดเติมคำหรือตัวเลขลงในช่องว่างที่กำหนด

1. เพศ

ชาย หญิง

2. สังกัด

กรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

3. อายุ.....ปี

4. วุฒิการศึกษาสูงสุด.....วิชาเอก.....วิชาโท

5. สถานภาพทางการสมรส

โสด สมรส อื่นๆ

6. มีประสบการณ์ในการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐาน.....ปี (ถ้าไม่ถึง 1 ปี ให้ตอบเป็น 1 ปี)

7. ท่านสอนวิชาอื่นๆ หรือไม่ ไม่สอน

สอน (โปรดระบุวิชา)

8. จำนวนคาบที่สอนทั้งหมดมี.....คาบ/สัปดาห์

9. นอกจากงานสอนแล้วท่านยังรับผิดชอบงานใดบ้าง

1.
2.
3.
4.
5.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐาน

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับปัญหาการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานตาม
ความคิดเห็นของท่าน

ปัญหาการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐาน	ระดับปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ก. ผู้สอน					
1. ครูเกษตรมีจำนวนไม่เพียงพอ.....
2. ผู้สอนไม่ได้จบวิชาเอกเกษตร โดยตรงทำให้เกิด ปัญหาในการสอน.....
3. ความรู้ความสามารถของครูเกี่ยวกับวิชางาน เกษตรพื้นฐาน ไม่เพียงพอ.....
4. ครูผู้สอนต้องรับผิดชอบงานอื่นๆ นอกเหนือจาก การสอนหลายอย่าง.....
5. มีทักษะในการปฏิบัติงานวิชาการเกษตรไม่เพียงพอ.....
6. ผู้สอนมีปัญหาด้านสุขภาพร่างกาย.....
7. ผู้สอนมีปัญหาด้านเศรษฐกิจ.....
8. ผู้สอนไม่ได้รับการอบรมฝึกทักษะด้านการ เกษตร.....
9. ไม่ได้รับการส่งเสริมด้านขวัญและกำลังใจ.....
10. มีภาระการสอนและงานมากเกินไปไม่มีโอกาส เพิ่มพูนความรู้ และเทคนิคใหม่ๆ.....
11. ขัดแย้งกับผู้บังคับบัญชาในเรื่องการสอนวิชา งานเกษตร.....
12. ต้องสอนหลายวิชาในแต่ละชั้น.....
13. ไม่ได้รับการสนับสนุนจากเพื่อนครูในโรงเรียน
14. มีปัญหาขัดแย้งภายในครอบครัวส่งผลกระทบต่อ ต่อการสอน.....
15. มีเวลาเตรียมการสอนและแผนการสอนน้อย.....

ปัญหาการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐาน	ระดับปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ข. ด้านหลักสูตร					
1. จุดประสงค์ของหลักสูตรวิชางานเกษตรพื้นฐานไม่ชัดเจน.....
2. จุดประสงค์ของหลักสูตรวิชางานเกษตรพื้นฐานไม่สามารถนำไปปฏิบัติได้.....
3. จุดประสงค์ของหลักสูตรวิชางานเกษตรพื้นฐานไม่เหมาะสมกับท้องถิ่น.....
4. ครูเกษตรไม่เข้าใจหลักสูตรวิชางานเกษตรพื้นฐาน.....
5. ขาดเอกสารอ้างอิง หลักสูตร แผนการสอนที่หมวดวิชาการเกษตร.....
6. เนื้อหาวิชางานเกษตรพื้นฐานไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์รายวิชา.....
7. เนื้อหาวิชามากเกินไป.....
8. คณะครูที่สอนเกษตรไม่ได้ศึกษากำหนดเนื้อหาทักษะ อุปกรณ์ และวิชาสอนร่วมกัน.....
9. เวลาและเนื้อหาตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรไม่เหมาะสม.....
ค. กิจกรรมการเรียนการสอน					
1. ขาดการวางแผนการสอน.....
2. การสอนเน้นเนื้อหาภาคทฤษฎีมาก.....
3. นักเรียนขาดการเน้นให้ทำงานเป็นกลุ่ม.....
4. การสอนขาดการให้นักเรียนปฏิบัติจริง.....
5. การสอนขาดการเน้นกระบวนการทำงาน.....
6. การสอนไม่เน้นผู้เรียนมีความรับผิดชอบ.....
7. นักเรียนไม่มีเวลาปฏิบัติงานได้เพียงพอ.....
8. การสอนไม่เน้นให้ทำงานที่โรงเรียน.....
9. การสอนเน้นให้นักเรียนทำผลงานมาส่ง.....

ปัญหาการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐาน	ระดับปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
10. ไม่สอนเน้นให้นักเรียนวิเคราะห์และวางแผน...
11. ไม่ได้สอนเน้นนิสัยการทำงานที่ดี.....
ง. ชื่อการเรียนการสอน					
1. ห้องเก็บเครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์การเกษตรไม่เหมาะสมเพียงพอ.....
2. เอกสาร ตำราเรียน สำหรับนักเรียน ไม่เพียงพอ.....
3. สภาพห้องเรียน ไม่เหมาะสม.....
4. ขาดแคลนพื้นที่สำหรับปฏิบัติงานเกษตร.....
5. สภาพพื้นที่ไม่เหมาะสม.....
6. แหล่งน้ำไม่เพียงพอ.....
7. ขาดเครื่องมืองานเกษตรพื้นฐาน เช่น มีด จอบ เสียม ฯลฯ.....
8. ขาดแคลนวัสดุเคมีภัณฑ์เกษตร เช่น ปุ๋ย ยาฆ่าแมลง ฯลฯ.....
9. ขาดพันธุ์พืชพันธุ์สัตว์.....
10. เครื่องมือเกี่ยวกับการขยายพันธุ์ เช่น มีดคัตตา มีดคั่นกิ่ง ฯลฯ.....
11. ขาดโรงเรือนฝึกด้านพืชกรรม.....
12. ขาดโรงเรือนด้านสัตวบาล.....
13. โต๊ะทนุกรณ์ไม่เพียงพอ.....
14. เครื่องมืออุปกรณ์สูญหาย.....
15. ดิน ไม้และผลผลิตมักถูกขโมยหรือสูญหาย.....
จ. ผู้เรียน					
1. นักเรียนขาดความสนใจในวิชานี้.....
2. นักเรียนขาดความรับผิดชอบในการเรียนวิชางานเกษตรพื้นฐาน.....
3. ผู้ปกครองไม่สนับสนุนในการเรียนวิชางานเกษตรพื้นฐาน.....

ปัญหาการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐาน	ระดับปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
4. มีคำราเอกสารทางวิชาการเกษตรให้นักเรียนค้นคว้าไม่เพียงพอ.....
5. นักเรียนไม่มาเรียนสม่ำเสมอ.....
6. นักเรียนขาดระเบียบวินัยในการเรียน.....
7. นักเรียนไม่นำความรู้ไปใช้ในท้องถิ่นของตน.....
8. นักเรียนไม่เห็นความสำคัญของวิชางานเกษตรพื้นฐาน.....
จ. การวัดผล ประเมินผล					
1. การวางแผนการทำข้อมูลสอบร่วมกันของกลุ่มโรงเรียนเป็นอุปสรรคในการสอนและการประเมินผล.....
2. ผู้สอนไม่มีความเข้าใจในการวัดผล วิชางานเกษตรพื้นฐานอย่างถูกต้อง.....
3. ผู้สอนนำการวัดผลประเมินผลไปใช้ปรับปรุงด้านการสอน.....
4. การกำหนดคะแนนปลายภาคสูงทำให้การประเมินผลไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์ของวิชา.....
5. กำหนดให้มีการสอบข้อเขียนระหว่างภาคและปลายภาคมากทำให้การประเมินผลไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์ของวิชา.....
6. เน้นให้มีการประเมินความรู้มากขึ้น.....
7. ขาดเน้นการประเมินผลภาคปฏิบัติ.....
8. เน้นผลคะแนนมากกว่าการบวนการทำงาน.....
9. การประเมินผลจากการสังเกตทำได้ยาก.....
10. การประเมินผลทางด้านจิตพิสัยทำได้ยาก.....
11. จำนวนนักเรียนมีมากขึ้นไปทำให้ประเมินผลนักเรียนรายบุคคลยาก.....

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชางานเกษตรพื้นฐาน

1. ปัญหาเกี่ยวกับครูผู้สอน

.....

.....

.....

2. ปัญหาเกี่ยวกับหลักสูตร

.....

.....

.....

3. ปัญหาเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอน

.....

.....

.....

4. ปัญหาเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน

.....

.....

.....

5. ปัญหาเกี่ยวกับผู้เรียน

.....

.....

.....

6. ปัญหาเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล

.....

.....

.....

ประวัติผู้เขียน

นายวิเชียร พรหมมา เกิดเมื่อวันที่ 6 พฤศจิกายน 2500 ที่จังหวัดชัยนาท สำเร็จการศึกษา
 ครุศาสตร์บัณฑิต (สาขาเกษตร) จากวิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมบึง ราชบุรี ปี พ.ศ. 2524 ปัจจุบันดำรง
 ตำแหน่ง อาจารย์ 2 ระดับ 7 โรงเรียนวัดเทพรัตนวาราม อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้